

Uchwała Nr XIV/254/25
Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 24 czerwca 2025 r.

w sprawie przyjęcia dokumentu „Ocena sytuacji na rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 roku. Realizacja Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 roku”.

Na podstawie art. 37 Ustawy z dnia 20 marca 2025 roku o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz.U.2025.620) **uchwała się**, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się dokument „Ocena sytuacji na rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 roku. Realizacja Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 roku”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Bogdan Bartnicki

Wojewódzki
Urząd Pracy
w Olsztynie

Ocena sytuacji na rynku pracy
i realizacji zadań
w zakresie polityki rynku pracy
w województwie warmińsko-mazurskim
w 2024 roku

Realizacja Regionalnego Planu Działań
na rzecz Zatrudnienia
w województwie
warmińsko-mazurskim
w 2024 roku

Spis treści

Wstęp	4
I. Sytuacja społeczno-gospodarcza	5
1. Demografia	5
2. Gospodarka	7
II. Aktywność zawodowa mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności	10
III. Bezrobocie rejestrowane w województwie warmińsko-mazurskim	13
1. Płynność bezrobocia	15
2. Struktura regionalnego bezrobocia	17
2.1. Kobiety	17
2.2. Długotrwale bezrobotni	18
2.3. Bezrobotni zamieszkali na wsi	19
2.4. Bezrobotni pomiędzy 25 a 44 rokiem życia	19
2.5. Bezrobotni bez wykształcenia średniego	20
2.6. Bezrobotni bez stażu pracy oraz ze stażem do 5 lat	21
3. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	22
4. Oferty pracy	24
IV. Realizacja Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w województwie warmińsko-mazurskim na 2024 rok	26
1. Działania w ramach Priorytetu I - Podejmowanie kompleksowych rozwiązań sprzyjających aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców regionu	27
1.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	27
1.2. Wsparcie rozwoju sektora ekonomii społecznej	32
1.3. Udzielanie pomocy w założeniu działalności gospodarczej	33
1.4. Wsparcie pracodawców	34
1.5. Zwolnienia grupowe oraz wsparcie pomocowe w zakresie outplacementu	35
1.6. Ochrona pracowników przed utratą wynagrodzenia w razie niewypłacalności pracodawcy	37
1.7. Poprawa sytuacji zawodowej osób pracujących	39
1.8. Profesjonalizacja kadr instytucji rynku pracy	40
2. Działania w ramach Priorytetu II - Dopasowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy i wymagań nowoczesnej gospodarki	42
2.1. Kształcenie ustawiczne pracodawców i pracowników - Krajowy Fundusz Szkoleniowy	42
2.2. Kształcenie ustawiczne bezrobotnych	46
2.3. Rejestr Instytucji Szkoleniowych	48
2.4. Doradztwo i wspomaganie decyzji w wyborze ścieżki edukacyjnej i zawodowej na każdym etapie życia	48
2.5. Miasteczko Zawodów	50
2.6. Rozwijanie partnerstwa instytucji zajmujących się problematyką poradnictwa zawodowego - Pakt dla Rozwoju Poradnictwa Zawodowego	51

2.7. Realizacja badań w zakresie rynku pracy, w szczególności dotyczących zapotrzebowania na zawody oraz potrzeby utworzenia nowych kierunków kształcenia w szkołach ponadpodstawowych.....	52
2.8. Zwiększanie różnorodności kierunków kształcenia zawodowego zgodnie z potrzebami rynku pracy.	54
3. Działania w ramach Priorytetu III – Budowanie i rozwijanie systemu wsparcia migrantów w obszarze rynku pracy	55
3.1. Wspieranie integracji społeczno-zawodowej obywateli państw trzecich	56
3.2. Zapewnienie bezpieczeństwa i legalności zatrudnienia cudzoziemców.	57
3.3. Wspieranie międzynarodowego przepływu pracowników poprzez działania	61
3.4. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego	62
Podsumowanie	64
Załączniki	67

Wstęp

Opracowanie pt. „Ocena sytuacji na rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 roku. Realizacja Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 roku” charakteryzuje najważniejsze cechy wojewódzkiego rynku pracy oraz przedstawia dynamikę zmian dokonujących się w tym obszarze. Analiza zawiera także informacje o działaniach zmierzających do poprawy sytuacji na lokalnych rynkach pracy realizowanych przez publiczne służby zatrudnienia.

Sytuacja na warmińsko-mazurskim rynku pracy w 2024 roku była stosunkowo stabilna. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w województwie była nadal najniższa w jego historii, chociaż w ostatnich miesiącach roku coraz bardziej zbliżała się do poziomu z 2023 roku. W podstawowych wskaźnikach opisujących kondycję regionu widoczne jest jednak obniżenie tempa wzrostu gospodarczego, co przekłada się to m.in. na pogorszenie kondycji części przedsiębiorców działających w naszym regionie. Następstwem jest wzrost liczby planowanych zwolnień grupowych i spadek liczby ofert pracy. Kluczowym wyzwaniem dla regionalnego rynku pracy nadal jest niski poziom aktywności zawodowej jego mieszkańców. Brak pracy niezmiennie dotyczył w większym stopniu kobiet i mieszkańców wsi oraz osób z niższym poziomem wykształcenia.

W polityce zatrudnieniowej coraz większą uwagę poświęca się dopasowaniu kwalifikacji i umiejętności zasobów kadrowych do potrzeb pracodawców. Stąd też działania zmierzające do tego, aby system edukacji był zgodny z potrzebami rynku pracy, a mieszkańcy regionu, w szczególności młodzież, miała dostęp do profesjonalnego doradztwa zawodowego oraz szerokiej oferty kształcenia ustawicznego.

Niekorzystne wskaźniki demograficzne i ekonomiczne wskazują, że regionalny rynek pracy może wymagać napływu pracowników spoza regionu. W 2024 roku realizowano działania mające na celu integrację społeczną i zawodową obywateli państw trzecich.

Rok 2024 roku był dla urzędów pracy trudniejszy, ponieważ otrzymały mniej niż w 2023 roku środków z Funduszu Pracy przyznanych powiatom zgodnie z algorytmem. Jednakże wykorzystując możliwość pozyskania dodatkowych środków z rezerwy ministra, mogły udzielić wsparcia większej liczbie osób. Doradztwo zawodowe i pośrednictwo pracy objęło wszystkich, którzy takiej pomocy potrzebowali.

I. Sytuacja społeczno-gospodarcza

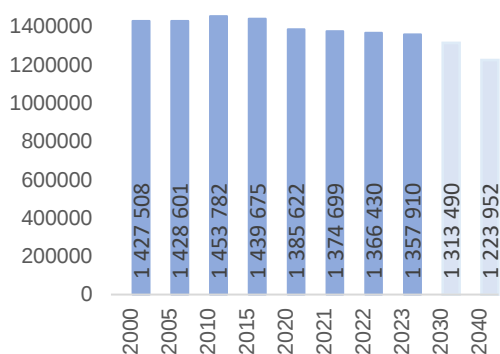
1. Demografia

Jednym z ważniejszych wyzwań społeczno-gospodarczych regionu są zmiany demograficzne i zmniejszająca się liczba mieszkańców naszego regionu. Prognoza ludności opracowana na bazie Narodowego Spisu Powszechnego w 2021 roku szacuje, że od 2023 do 2040 roku liczba mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego zmniejszy się o 133,9 tys. osób do poziomu 1 223,9 tys. osób¹.

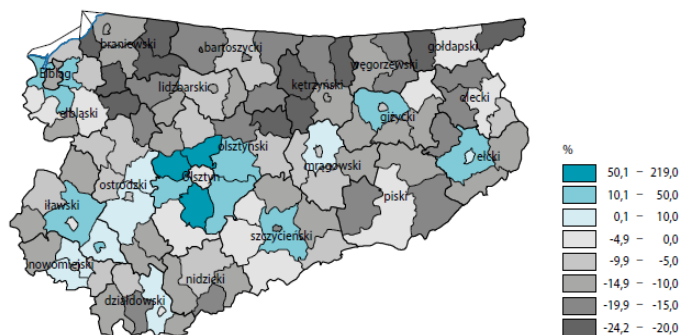
W 2023 roku region zamieszkiwało 1 357,9 tys. osób, które stanowiły 3,6% populacji Polski. Warmińsko-mazurskie należy do najmniej zaludnionych województw w kraju – gęstość zaludnienia jest tu ponad dwukrotnie niższa niż średnia krajowa (odpowiednio 56,2 i 119,9 osób na 1 km²).

Od 2010 roku liczba mieszkańców regionu systematycznie maleje. Tylko w latach 2022-2023 z naszego województwa ubyło 8,5 tys. osób - w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców warmińsko-mazurskiego spadek wyniósł 6 osób, dla porównania w kraju – 3 osoby. W dłuższym okresie, w latach 2000–2023, populacja województwa zmniejszyła się o 69,6 tys. osób, tj. o 4,9% (w kraju spadek ten był niższy i wyniósł 1,6%). Zmiany w liczbie ludności były zróżnicowane terytorialnie, największy spadek liczby mieszkańców obserwujemy we wszystkich jednostkach administracyjnych powiatów położonych przy granicy z Federacją Rosyjską.

Wykres 1 – Liczba ludności w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2000 -2023 i prognoza na 2030 i 2040 rok

Mapa 1 – Zmiana liczby ludności w województwie warmińsko-mazurskim w 2023 (2000=100)

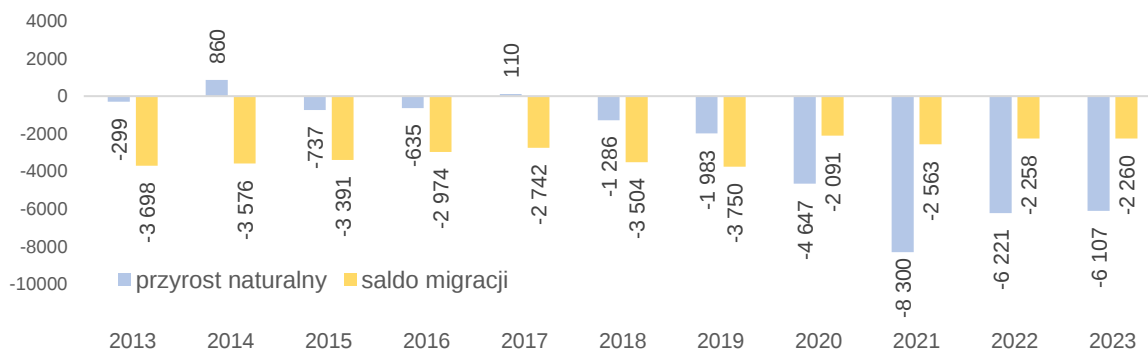

Źródło: Sytuacja demograficzna województwa warmińsko-mazurskiego w 2023 roku, Urząd Statystyczny w Olsztynie.

Czynnikami kształtującym liczbę ludności są przyrost naturalny i saldo migracji. W 2023 roku przyrost naturalny w województwie warmińsko-mazurskim był ujemny i wyniósł – 6 107. Tym samym, podobnie jak w roku poprzedzającym, różnica pomiędzy liczbą urodzin a zgonów zmniejszyła się (w 2022 roku wyniosła - 6 221, a w 2021 roku - 8 300). W 2023 roku w regionie urodziło się 8,5 tys. dzieci, a zmarło 14,6 tys. osób.

¹ Dla zobrazowania tej wartości warto przytoczyć pewne dane – według stanu na 30 czerwca 2024 r. Olsztyn liczył 166,7 tys. mieszkańców, Elbląg – 112,4 tys. mieszkańców.

Wykres 2 – Przyrost naturalny i saldo migracji na pobyt stały w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2013 - 2023

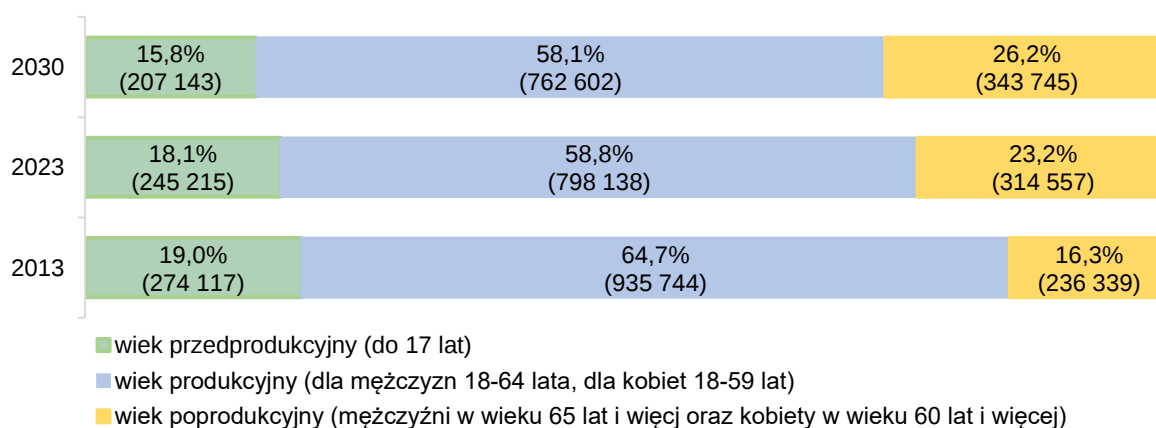
Źródło: Sytuacja demograficzna województwa warmińsko-mazurskiego w 2023 roku, Urząd Statystyczny w Olsztynie.

Zmniejszająca się liczba mieszkańców województwa spowodowana jest również migracjami. W ich wyniku ludność w regionie w 2023 roku zmniejszyła się o 2,3 tys. osób. W ramach migracji międzywojewódzkich² warmińsko-mazurskie opuściło na stałe 17,1 tys. osób, najczęstszymi kierunkami migracji były pomorskie i mazowieckie. W tym samym czasie za granicę na stałe wyjechało 536 mieszkańców naszego regionu, z czego 32,1% do Wielkiej Brytanii, a 24,3% do Niemiec.

W wyniku migracji wewnętrznych w 2023 roku w województwie zamieszkało natomiast 14,9 tys. osób, a 479 osób wróciło do kraju z zagranicy³.

Spadkowi liczby ludności towarzyszą zmiany jej struktury – zmniejsza się liczba osób w wieku produkcyjnym, a rośnie liczba osób starszych.

Wykres 3 – Struktura ludności w województwie warmińsko-mazurskim w 2013 i 2023 roku oraz prognoza na 2030 rok

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny

² Migracje wewnątrzwojewódzkie, dotyczące osób przemieszczających się pomiędzy poszczególnymi gminami nie mają wpływu na liczbę ludności w regionie. W 2023 roku adres zamieszkania w granicach województwa zmieniło 11,1 tys. osób. W tego typu migracjach najczęstszym kierunkiem ruchu ludności była zmiana z miasta na wieś.

³ Źródło: Sytuacja demograficzna województwa warmińsko-mazurskiego w 2022 r., Urząd Statystyczny w Olsztynie

W województwie warmińsko-mazurskim systematycznie spada liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym. W 2023 roku liczba dzieci i młodzieży do 17 roku życia wyniosła 245,2 tys. i była niższa o 10,8% w odniesieniu do 2013 roku. Udział procentowy tej grupy w strukturze ludności zmniejszył się w tym okresie z 19,0% do 18,1%.

W tym samym okresie zmniejszyła się także liczba osób w wieku produkcyjnym – spadek o 137,6 tys. osób (o 14,7%) do poziomu 798,1 tys. osób. Osoby w najbardziej optymalnym wieku dla aktywności zawodowej stanowiły w 2023 roku 58,8% mieszkańców regionu – o 5,9 pkt. proc. mniej niż w 2013 roku.

W 2023 roku prawie co czwarta osoba w województwie warmińsko-mazurskim należała do grupy osób w wieku poprodukcyjnym, była to populacja licząca 314,6 tys. osób. Od 2013 roku wzrosła zarówno jej liczba jak i udział procentowy – odpowiednio o 78,2 tys. osób (o 33,1%) i o 6,9 pkt. proc.

Prognozy wskazują, że tendencje zmian będą się nasilać. W 2030 roku ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowić będzie niecałe 16% mieszkańców naszego województwa, zaś w wieku produkcyjnym 58,1%. Przewiduje się także, że udział procentowy osób w wieku poprodukcyjnym ukształtuje się na poziomie 26,2%

Efektom zmian w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku jest wzrost wartości współczynnika obciążenia demograficznego. W 2023 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 70 osób w wieku nieprodukcyjnym (w 2013 roku 55 osób). Pomimo obserwowanego wzrostu, jest to jeden z niższych wskaźników w kraju. Niższe wartości odnotowano jedynie w województwach małopolskim (68,3), podkarpackim (68,9) i opolskim (69,5).

Potwierdzeniem postępującego procesu starzenia się społeczeństwa jest również zwiększanie się współczynnika starości demograficznej⁴. W 2023 roku odsetek ludności w wieku 65 lat i więcej wyniósł w województwie warmińsko-mazurskim 19,6%, co oznacza, że co piąty mieszkaniec regionu ukończył przynajmniej 65 lat. Dla porównania, w 2013 roku wskaźnik ten kształtował się na poziomie 12,8%.

2. Gospodarka

W końcu 2024 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było 150 217 podmiotów gospodarczych, o 2,0% więcej niż rok wcześniej. Ponad 71% wszystkich podmiotów stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Ich liczba w porównaniu z 2023 rokiem zwiększyła się o 1,4%, do 107 251 podmiotów⁵.

Struktura podmiotów według klas wielkości wskazuje, że przeważającą część stanowiły podmioty o liczbie pracujących do 9 osób 96,7% (tj. 145 288 podmioty). Udział podmiotów o liczbie pracujących od 10 do 49 osób wyniósł 2,6% (3 892 podmioty), a jednostek gdzie pracowało więcej niż 50 osób – 0,7% (tj. 1 037 podmiotów). W ostatniej z wymienionych grup przeważają podmioty zatrudniające od 50 do 249 pracowników (930 firm). W porównaniu z 2023 r. wzrost liczby podmiotów zaobserwowano jedynie w przypadku małych firm zatrudniających maksymalnie 9 osób - wzrost o 2,1% (w pozostałych grupach liczba podmiotów zmniejszyła się lub pozostała na tym samym poziomie).

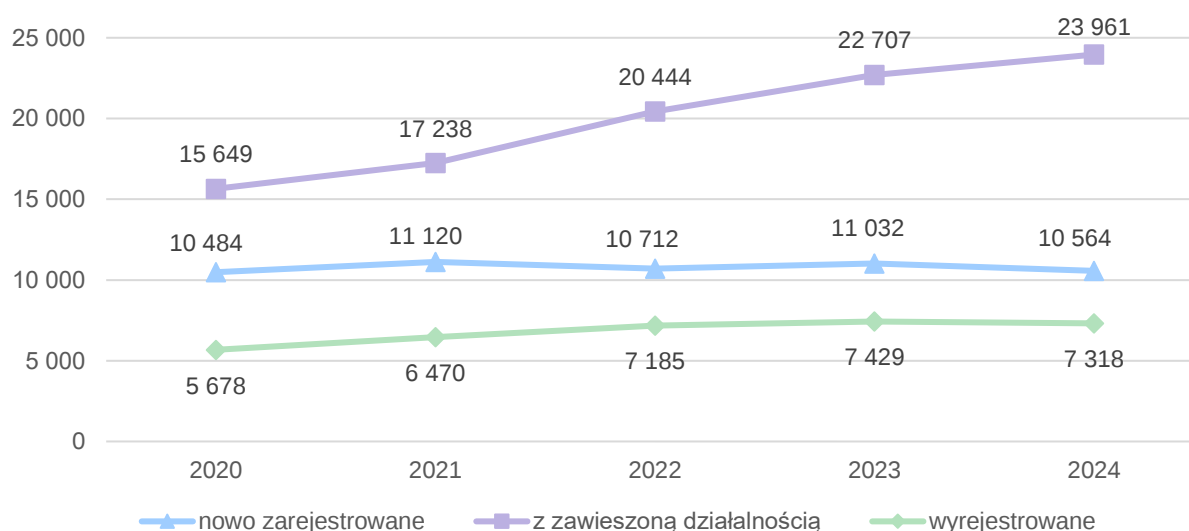
⁴ Współczynnik starości demograficznej jest to relacja liczby osób w starszym wieku (65 lat i więcej) do ogólnej liczby ludności.

⁵ Pozostałą liczbę podmiotów w regionie tworzyło: 11 640 spółek handlowych stanowiło 7,7% zarejestrowanych podmiotów, 6 490 spółek cywilnych – 4,3%, 5 741 stowarzyszeń i organizacji społecznych – 3,8%, 1 043 fundacji – 0,7%, 472 spółdzielnie – 0,3%; Źródło: Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 r. Urząd Statystyczny w Olsztynie.

Niepokojącym zjawiskiem w regionie jest systematycznie rosnąca liczba podmiotów, które zawiesiły swoją działalność - na koniec 2024 roku takich podmiotów było to 23 961, o 5,5% więcej niż rok wcześniej. Zawieszoną działalność, według stanu na 31.12.2024 roku, miało 16,0% podmiotów zarejestrowanych w REGON w naszym województwie i był to jeden z wyższych wskaźników w Polsce (najwyższy wskaźnik odnotowano w zachodniopomorskim – 18,3%, a w skali całego kraju odsetek ten wyniósł 14,7%).

Najwięcej podmiotów z zawieszoną działalnością odnotowano w budownictwie oraz handlu, naprawie pojazdów samochodowych oraz przetwórstwie przemysłowym.

Wykres 4 – Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane, wyrejestrowane oraz z zawieszoną działalnością gospodarczą w systemie REGON w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2020-2024 - stan na 31 grudnia

Źródło: Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON, Urząd Statystyczny w Olsztynie.

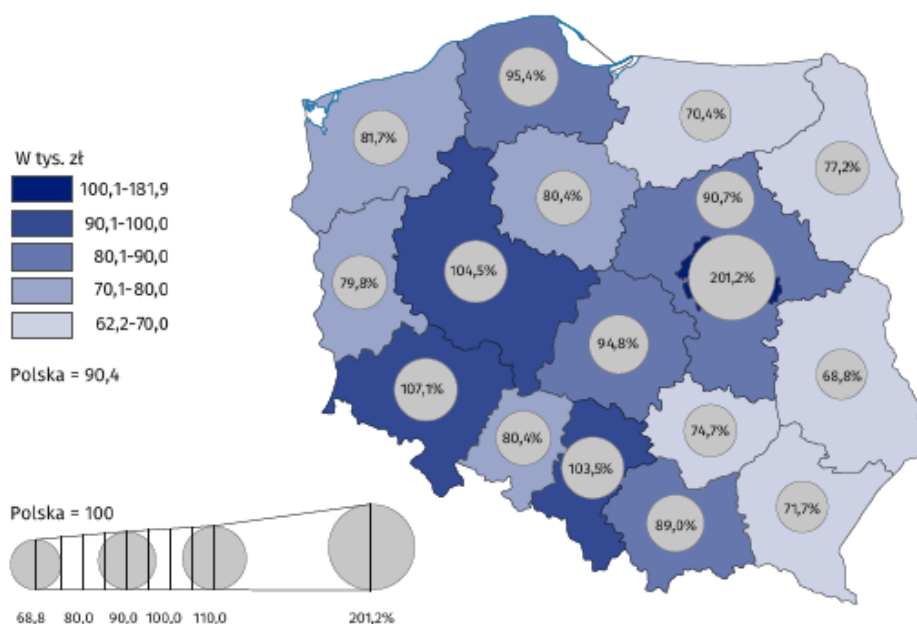
Pomimo zwiększającej się liczby firm w regionie, województwo warmińsko-mazurskie nadal charakteryzuje się dość niskim stopniem przedsiębiorczości.

W 2024 roku w regionie na 1 000 mieszkańców do rejestru REGON wpisanych było 108 podmiotów gospodarczych, co plasuje region na 13 miejscu w kraju.

Wskaźnikiem obrazującym stopień rozwoju ekonomicznego jest poziom produktu krajowego brutto (PKB) w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W 2023 roku wartość PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca regionu wynosiła 63,6 tys. zł i stanowiła 70,4% średniej krajowej⁶. W tym samym okresie wartość PKB w cenach bieżących w województwie warmińsko-mazurskim ukształtowała się na poziomie 83 760 mln zł, które stanowiły 2,5% produktu krajowego brutto.

Mapa 2 – Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według regionów w 2023 r. (ceny bieżące)

⁶ Wstępne szacunki produktu krajowego brutto w przekroju regionów w 2023 r., Główny Urząd Statystyczny 2024.

Źródło: Wstępne szacunki produktu krajowego brutto w przekroju regionów w 2023 r., GUS 2024.

W 2024 roku sytuację gospodarczą województwa warmińsko-mazurskiego obrazują m.in. następujące wskaźniki:

- produkcja sprzedana przemysłu osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 45 449,9 mln zł i była (w cenach stałych) o 5,7% niższa niż przed rokiem;
- produkcja sprzedana budownictwa ukształtowała się na poziomie 5 504,0 mln zł i była o 25,0% mniejsza niż w takim samym okresie roku ubiegłego;
- sprzedaż detaliczna była o 3,4% mniejsza niż przed rokiem, w tym samym czasie spadła też sprzedaż hurtowa: zarówno w przedsiębiorstwach handlowych (o 12,8%) jak i w hurtowych (o 10,8%)⁷.

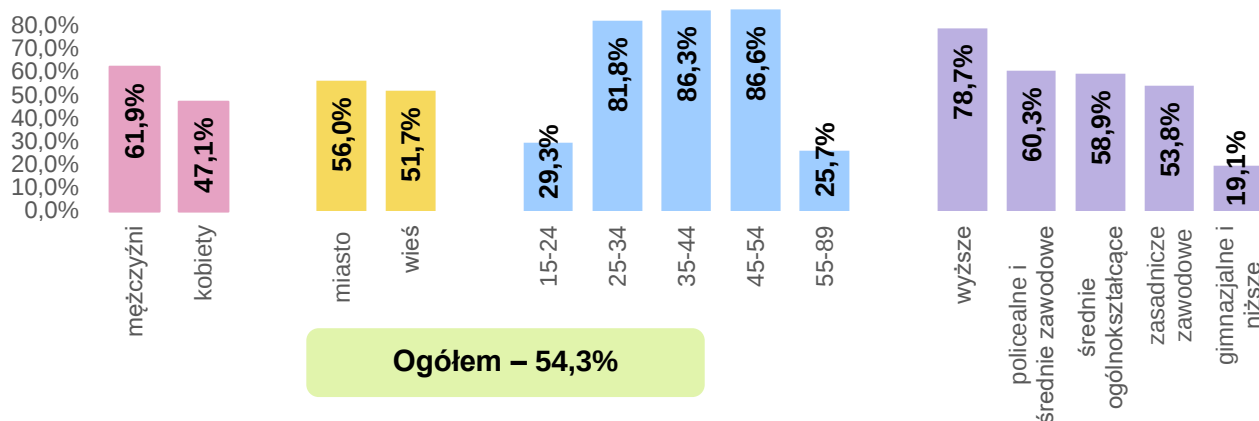
⁷ Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego w grudniu 2024 r., Urząd Statystyczny w Olsztynie.

II. Aktywność zawodowa mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności

Aktywność ekonomiczna ludności stanowi fundament rozwoju gospodarczego i społecznego każdego społeczeństwa. W IV kwartale 2024 roku w województwie warmińsko-mazurskim ludność aktywna zawodowo w wieku 15-89 lat, na którą składają się osoby pracujące i bezrobotne, liczyła 585 tys. osób, o 10 tys. osób mniej niż w 2023 roku. W porównaniu z tym samym okresem 2023 roku zmniejszyła się liczba pracujących (spadek o 18 tys. osób do poziomu 560 tys. osób), do 24 tys. osób wzrosła natomiast liczba bezrobotnych (wzrost o 7 tys. osób).

Osoby aktywne zawodowo, stanowiły w regionie 54,3% ludności w wieku 15–89 lat. Współczynnik aktywności zawodowej w kraju wyniósł w tym okresie 58,5%⁸. W odniesieniu do 2023 roku odnotowaliśmy spadek wskaźnika w regionie o 0,7 pkt proc., w kraju – o 0,4 pkt proc.

Wykres 5 – Współczynnik aktywności zawodowej w województwie warmińsko-mazurskim - IV kwartał 2024 roku

Źródło: Aktywność ekonomiczna ludności w województwie warmińsko-mazurskim w IV kwartale 2024 r. Urząd Statystyczny w Olsztynie.

Współczynnik aktywności zawodowej w województwie warmińsko-mazurskim był wyższy dla mężczyzn oraz mieszkańców miast. Najbardziej aktywną zawodowo grupą okazały się osoby w wieku 45-54 lata, do tej pory najwyższy współczynnik aktywności zawodowej charakteryzował osoby z przedziału wiekowego 35-44 lata oraz 25-34 lata. Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia obserwujemy zależność – im wyższy poziom wykształcenia tym wyższa wartość opisywanego wskaźnika. W IV kwartale 2024 r. współczynnik aktywności zawodowej mieścił się w przedziale od 19,1% dla populacji z wykształceniem gimnazjalnym i niższym do 78,7% wśród absolwentów szkół wyższych.

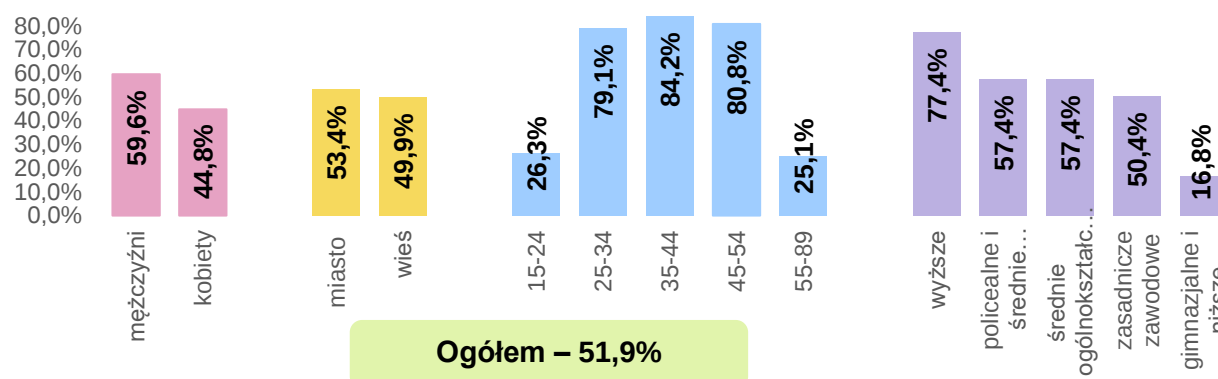
W tym samym okresie, wskaźnik zatrudnienia obrazujący udział pracujących w ogólnej liczbie ludności dla osób w wieku 15-89 lat wyniósł w województwie warmińsko-mazurskim 51,9% (w kraju 56,8%). Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w grupie:

- mężczyzn (59,6%, podczas gdy wśród kobiet wskaźnik wyniósł 44,8%);
- mieszkańców miast (53,4%, wśród mieszkańców wsi 49,9%);

⁸ Współczynnik aktywności zawodowej oznacza udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności (w grupie osób w wieku 15-89 lat).

- osób w wieku 35-44 lata (84,2% - najniższą wartość wskaźnika zaobserwowano w grupie osób w wieku 55-89 lat – 25,1%);
- z wykształceniem wyższym (77,4%, najniższą zaś wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 16,8%).
-

Wykres 6 – Wskaźnik zatrudnienia w województwie warmińsko-mazurskim - IV kwartał 2024 roku

Źródło: Aktywność ekonomiczna ludności w województwie warmińsko-mazurskim w IV kwartale 2024 r. Urząd Statystyczny w Olsztynie.

Ponad 57% pracujących w regionie zatrudnionych było w sektorze usług (321 tys. osób), jedna trzecia - w przemyśle i budownictwie (188 tys. osób), a 7,5% w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie, rybactwie.

W IV kwartale 2024 roku w województwie warmińsko-mazurskim na 1 000 osób pracujących przypadały 923 osoby niepracujące – bezrobotne i bierne zawodowo (w kraju 760). W strukturze bezrobotnych przeważały kobiety, a biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania – mieszkańcy miast – ma to swoje odzwierciedlenie w wartości wskaźnika stopy bezrobocia dla poszczególnych grup⁹.

Stopa bezrobocia wyrażająca udział bezrobotnych w liczbie aktywnych zawodowo wyniosła w regionie 4,1% i była jedną z wyższych w kraju, gdzie kształtowała się na poziomie 2,8%. W porównaniu z IV kwartałem 2023 r. wskaźnik w regionie wzrósł o 1,2 pkt proc. i był to najwyższy wzrost wartości wskaźnika w kraju. W tym samym czasie krajowa stopa bezrobocia zmniejszyła się o 0,3 pkt proc., a spadek odnotowano w siedmiu województwach.

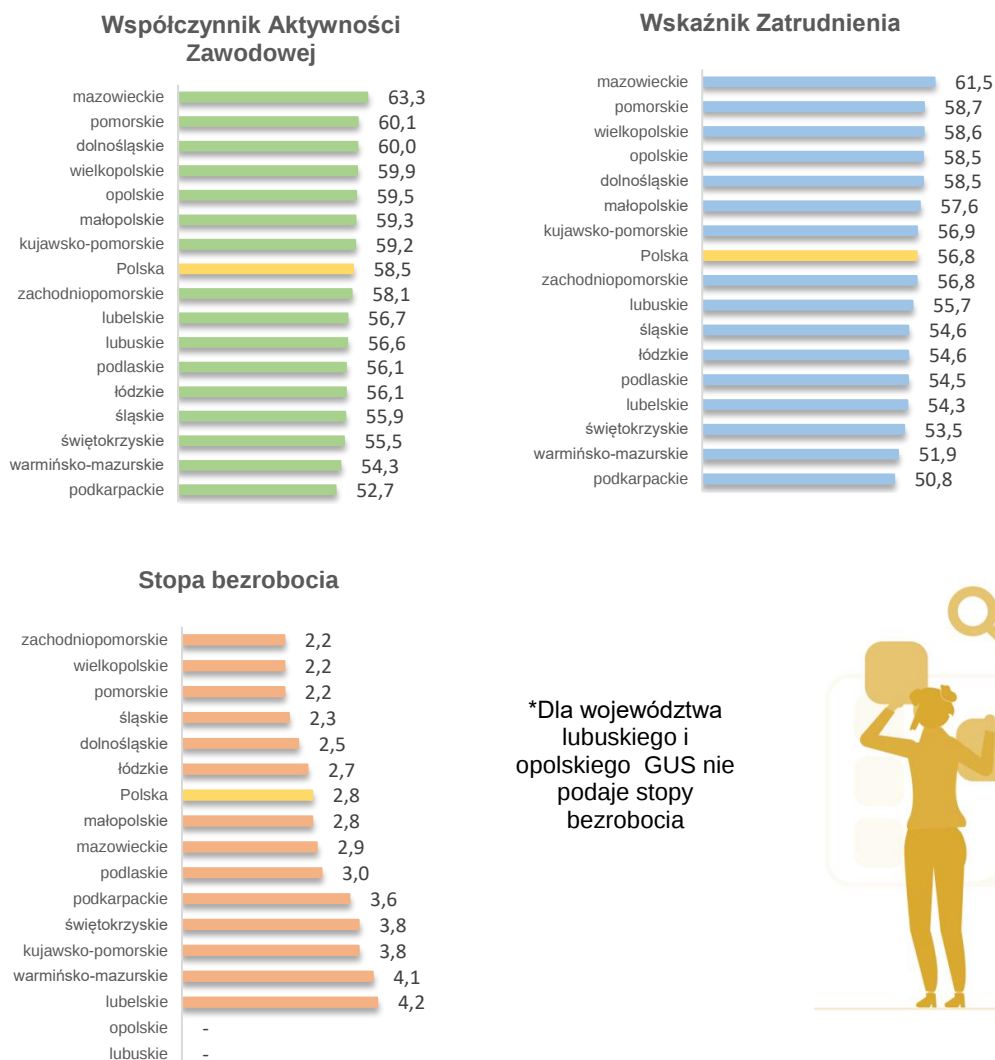
W IV kwartale 2024 r. w województwie warmińsko-mazurskim poza rynkiem pracy pozostawało 493,0 tys. osób w wieku 15-89 lat (45,8% ludności w tym przedziale wiekowym). Liczba biernych zawodowo w regionie, w porównaniu do 2023 roku, zwiększyła się o 7 tys. osób. Wśród biernych zawodowo przeważają kobiety, które stanowiły 59,6% omawianej populacji. Najczęstszymi przyczynami bierności zawodowej w regionie są: emerytura – 48% osób nieaktywnych zawodowo w regionie, nauka lub uzupełnianie kwalifikacje (21,6%). Liczne są również grupy osób, które nie pracowały i nie szukały pracy z powodu choroby lub niepełnosprawności (13,5%) oraz z powodu obowiązków rodzinnych i związanych z prowadzeniem domu (8,3% osób w województwie, z czego większość to kobiety)¹⁰.

⁹ W IV kwartale 2024 r. stopa bezrobocia w dla kobiet wynosiła 5,0% (wobec 3,4% dla mężczyzn), w miastach wartość wskaźnika kształtowała się na poziomie 4,7%. Urząd Statystyczny w Olsztynie nie podaje wartości wskaźnika dla wsi.

¹⁰ Źródło: Aktywność ekonomiczna ludności w województwie warmińsko-mazurskim w 4 kwartale 2024 r., Urząd Statystyczny w Olsztynie 2025

Warmińsko-mazurskie jest jednym z mniej aktywnych ekonomicznie województw w Polsce. Świadczy o tym jeden z niższych w kraju poziom współczynnika aktywności zawodowej oraz wskaźnika zatrudnienia.

Wykres 7 – Wskaźniki aktywności ekonomicznej - IV kwartał 2024 roku

Źródło: Pracujący, bezrobotni i bierni zawodowo (wyniki wstępne BAEL) - 4 kwartał 2024 roku, Główny Urząd Statystyczny

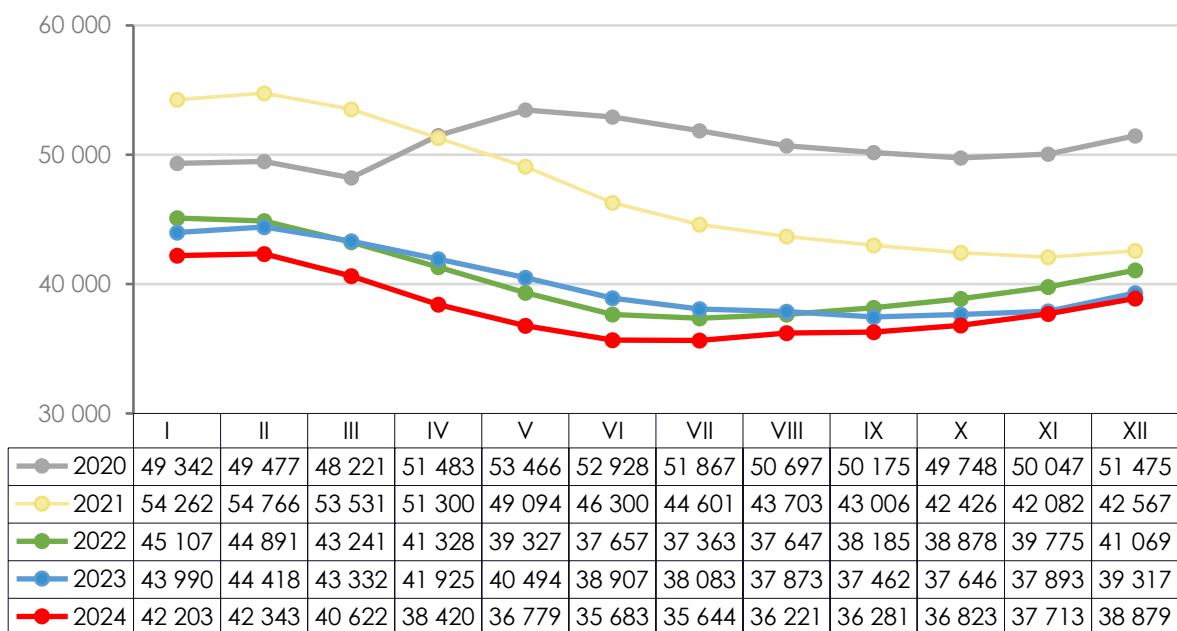
Warmińsko-mazurskie było drugim, po podkarpackim, województwem o najniższej wartości współczynnika aktywności zawodowej oraz wskaźnika zatrudnienia. Poniżej wskaźnika krajowego ukształtowała się również stopa bezrobocia w regionie.

Definicja bezrobotnego według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) różni się znacząco od definicji bezrobotnego zarejestrowanego w powiatowym urzędzie pracy, dlatego też dane dotyczące poziomu czy stopy bezrobocia mogą się różnić w zależności od zastosowanych metod pomiaru.

III. Bezrobocie rejestrowane w województwie warmińsko-mazurskim

W 2024 roku bezrobocie w województwie warmińsko-mazurskim utrzymywało się nadal na niskim poziomie, chociaż liczba osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w ostatnich miesiącach zbliżyła się do stanu sprzed roku. Na koniec 2024 roku w ewidencji bezrobotnych figurowało 38 879 osób, tj. o 438 osób (o 1,1%) mniej niż w tym samym okresie w 2023 roku. W listopadzie 2024 roku liczba bezrobotnych ukształtowała się na poziomie zbliżonym do listopada 2023 roku, a różnica wyniosła 0,5% (o 180 osób mniej).

Wykres 8 – Poziom bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim – według stanu na 31 grudnia

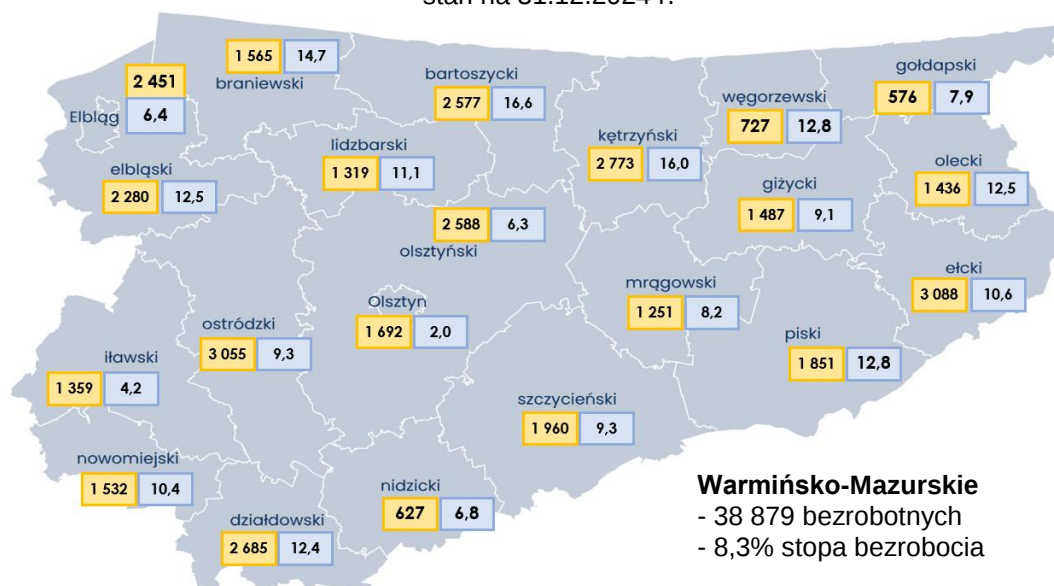
Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy, obliczenia własne.

Zmniejszenie liczby bezrobotnych spowodował spadek stopy bezrobocia rejestrowanego, która w grudniu 2024 roku w regionie wyniosła 8,3% i była o 0,3 pkt. proc. niższa niż w 2023 roku. W kraju spadek ten był wolniejszy i wyniósł 0,1 pkt. proc. do poziomu 5,1%. Warmińsko-mazurskie było jednym z dwóch województw w kraju, w których stopa bezrobocia przekroczyła 8% (obok podkarpackiego).

Cechą charakterystyczną bezrobocia w naszym regionie jest jego przestrzenne zróżnicowanie oraz sezonowość.

Problemem regionalnego rynku pracy jest utrzymujące się wysokie bezrobocie w północnych powiatach województwa położonych w bezpośrednim sąsiedztwie granicy państwa z Obwodem Królewieckim Federacji Rosyjskiej. W grudniu 2024 roku najwyższy poziom stopy bezrobocia odnotowano w powiecie bartoszyckim (16,6%), kętrzyńskim (16,0%) i braniewskim (14,7%). Najniższym wskaźnikiem – 2,0%, cechował się rynek pracy w Olsztynie (mieście na prawach powiatu).

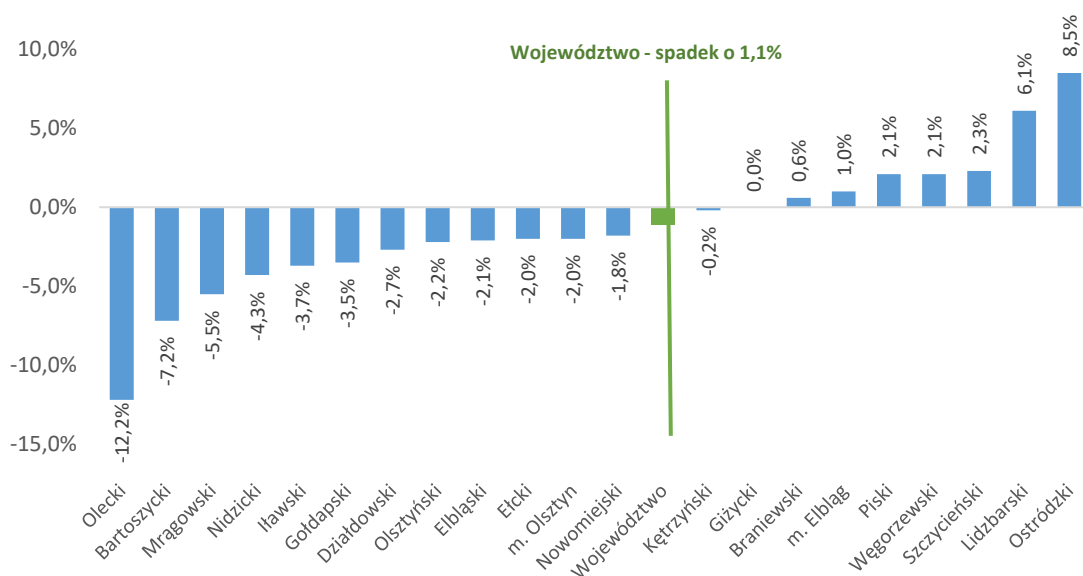
Mapa 3 – Poziom i stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim – stan na 31.12.2024 r.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy, obliczenia własne.

Zróżnicowanie terytorialne regionalnego bezrobocia widoczne jest nie tylko w wartości stopy bezrobocia, ma również swoje odzwierciedlenie m.in. w zmianach liczby bezrobotnych. W okresie rocznym (grudzień 2023 i 2024 r.) poziom bezrobocia zmniejszył się w trzynastu powiatach, a największy spadek – o 12,2% odnotowano w powiecie oleckim. W tym samym okresie w siedmiu powiatach województwa bezrobocie wzrosło, największy procentowy wzrost liczby osób zarejestrowanych w urzędach pracy zaobserwowano w powiecie ostródzkim – o 8,5%.

Wykres 9 – Procentowe zmiany w poziomie bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2023-2024 (stan na 31 grudnia)

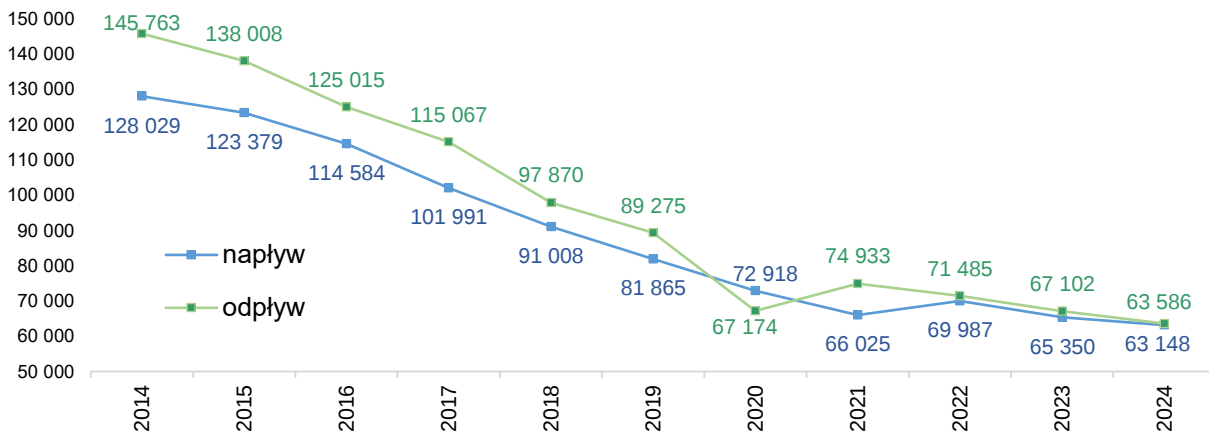
Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy, obliczenia własne.

1. Płynność bezrobocia

Od 2014 roku w województwie warmińsko-mazurskim obserwujemy przewagę liczby osób wyrejestrowanych z ewidencji bezrobotnych (odpływ) nad osobami rejestrującymi się w powiatowych urzędach pracy (napływ). Wyjątek stanowi jedynie 2020 rok, gdy pandemia zahamowała aktywizację zawodową bezrobotnych, co wpłynęło na znacznie mniejszy odpływ. W 2021 roku panujący wcześniej trend został przywrócony. W ostatnich trzech latach obserwujemy znaczne zmniejszenie się różnicy w liczbie osób rejestrujących się i wyrejestrowanych z powiatowych urzędów pracy.

W 2024 r. rejestry opuściło 63 586 bezrobotnych, o 5,2% (o 3 516 osób) mniej niż w 2023 roku. O 3,4% (o 2 202 osoby) zmniejszył się również napływ. Od stycznia do grudnia 2024 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 63 148 bezrobotnych.

Wykres 10 - Płynność bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2014-2024

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy, obliczenia własne.

W odniesieniu do 2023 roku liczba osób rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy zmniejszyła się w większości powiatów. Spadek był jednak nierównomierny i wahał się w granicach od 0,9% w Olsztynie do 16,5% w powiecie oleckim. Większą liczbę osób ubiegających się o status bezrobotnego zaobserwowano w trzech powiatach – kętrzyńskim (wzrost o 8,1%), ostródzkim (o 3,3%) oraz olsztyńskim (o 0,1%).

Dla blisko 18% rejestrujących się (11 224 osób) był to pierwszy kontakt z urzędem pracy. W grupie tej 5 606 kobiet stanowiło 49,9%. Dla porównania wśród rejestrujących się osób, które po raz kolejny otrzymały status bezrobotnego, odsetek kobiet był niższy i wyniósł 48,4% (27 838 osób). Spadek w napływie odnosił się zarówno do osób rejestrujących się po raz pierwszy, jak i po raz kolejny.

Wśród osób, które w 2024 roku zarejestrowały się w powiatowych urzędach pracy nieznacznie zmniejszyła się również liczba osób dotychczas niepracujących - z 6 827 osób w 2023 r. do 6 411 w 2024 r. (spadek o 416 osób, o 6,1%). Udział procentowy tej grupy w napływie ukształtował się na poziomie 10,2% (przed rokiem 10,4%).

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowili w napływie 86,8% (54 833 osoby), z czego:

- 35,0% napływu do bezrobocia stanowiły osoby do 30 roku życia (22 072 osoby), w porównaniu do tego samego okresu 2023 r. jest to spadek liczby rejestrujących się osób o 2,4% (o 548 osób), przy jednoczesnym wzroście udziału procentowego tej grupy o 0,3 pkt proc. w napływie ogółem;
- 27,8% to długotrwale bezrobotni (17 570 osób), w porównaniu do 2023 r. jest to odpowiednio wzrost o 0,8 pkt proc. i spadek o 104 osoby;
- 19,7% stanowiły osoby powyżej 50 roku życia (12 429), wobec 2023 r. jest to niewielki spadek odsetka tej grupy w strukturze napływu (o 0,1 pkt proc.) i jej liczebności (o 529 osób);
- 12,8% to osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6-go roku życia (8 080); odpowiednio spadek o 0,9 pkt proc. i o 890 osób;
- 6,8% stanowiły osoby z niepełnosprawnościami (4 294), w odniesieniu do poprzedniego roku grupa ta zmniejszyła się o 345 osób, a jej udział procentowy o 0,3 pkt proc.

W 2024 roku w województwie warmińsko-mazurskim zarejestrowało się ponadto: 20 351 osób bez kwalifikacji zawodowych, 4 656 absolwentów (osób, w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki) oraz 4 313 kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka.

Procentowy roczny spadek (2024 rok w odniesieniu do 2023 roku) liczby osób wyrejestrowanych z ewidencji bezrobotnych obserwujemy w większości powiatów, a największy - o 14,1%, miał miejsce w powiecie braniewskim. W trzech powiatach – giżyckim, nidzickim i oleckim odpływ z bezrobocia zwiększył się odpowiednio o 0,8%, 1,6% i 12,0%.

W okresie rocznym liczba osób tracących status bezrobotnego maleje niezależnie od przyczyn wykreślenia, a największe spadki – o 7,5% i 5,6% dotyczą osób dobrowolnie rezygnujących ze statusu bezrobotnego i niepotwierdzających gotowości do podjęcia pracy.

Tabela 1 – Przyczyny wyrejestrowania z ewidencji bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2023-2024

Wyszczególnienie	2023	2024	zmiany	
			w osobach	w %
ODPŁYW	67 102	63 586	-3 516	-5,2%
Podjęcia pracy	35 500	34 884	-616	-1,7%
Aktywne formy	5 429	5 282	-147	-2,7%
Niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy	12 418	11 727	-691	-5,6%
Dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	4 582	4 237	-345	-7,5%

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy, obliczenia własne.

Powodów utraty statusu bezrobotnego leżących po stronie bezrobotnego jest wiele. Jednym z nich może być również udział w szarej strefie. W niektórych regionach jest to jedyna możliwość podjęcia pracy. Sektorami gospodarki, w których najczęściej rozwija się szara strefa jest budownictwo, handel, branża turystyczna. Nierejestrowane dochody są również częścią działalności usługowych. Zatrudnianie pomocy domowych i osób do pomocy w gospodarstwach domowych oraz odpłatna pomoc sąsiedzka to najczęściej spotykany przejaw szarej strefy w przypadku zatrudniania osób przez gospodarstwa domowe. W 2024 roku, według prognoz Instytutu Prognoz i Analiz Gospodarczych, udział szarej strefy w polskiej gospodarce wyniósł 18,5% (wobec 18,9% w 2023 roku)¹¹.

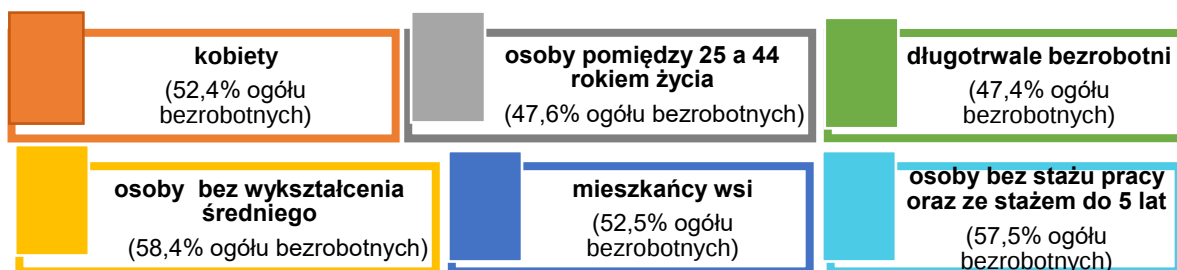
¹¹ Szara strefa 2025, Instytut Prognoz i Analiz Gospodarczych 2025

W województwie warmińsko-mazurskim, w wyniku kontroli przeprowadzonych w 2024 roku przez PIP Oddział w Olsztynie, ujawniono nielegalne zatrudnienie 232 osób, z czego 35 osób pracowało bez potwierdzenia lub nieterminowego potwierdzenia na piśmie umowy o pracę, a 197 osoby bez dokonania lub nieterminowego zgłoszenia osób do ubezpieczenia. Ponadto w grupie osób świadczących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych ujawniono nielegalne świadczenie pracy w przypadku 160 osób. Jak wynika z raportu PIP stan przestrzegania przepisów dotyczących legalności zatrudnienia oraz prawnej ochrony pracy utrzymuje się na tym samym poziomie co w latach ubiegłych. Świadomość konieczności stosowania się do obowiązujących przepisów zarówno pracodawców, jak i pracobiorców zmienia się w sposób nieznaczny i odbiega od określonych przepisami prawa norm. Skala stwierdzonych naruszeń wskazuje, iż proceder ten jest trudny do ujawnienia i udowodnienia, wynika to najczęściej z faktu, że obie strony są zainteresowane nielegalnym zatrudnieniem¹².

2. Struktura regionalnego bezrobocia

Struktura regionalnego bezrobocia w 2024 roku nie zmieniła się. Nadal wśród osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy przeważają kobiety i mieszkańcy wsi. Pomimo spadku, liczba długotrwale bezrobotnych jest nadal wysoka i stanowi znaczący odsetek. Dwie najliczniejsze grupy bezrobotnych to osoby w wieku 25 – 34 lata i od 35 do 44 lat. Wysoki udział procentowy mają osoby z niskim poziomem wykształcenia - podstawowym i gimnazjalnym oraz zasadniczym zawodowym. Duża grupa bezrobotnych w województwie ma niewielki, maksymalnie 5 – letni staż pracy.

Rysunek 1 – Grupy dominujące wśród bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim według wybranych cech - stan na 31.12.2024 rok

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy, obliczenia własne.

2.1. Kobiety

Wśród bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim przeważają kobiety. Na koniec 2024 roku w powiatowych urzędach pracy figurowały 20 383 kobiety, które stanowiły 52,4% ogółu bezrobotnych. W 2023 roku w ewidencji bezrobotnych znajdowało się 20 986 kobiet, a ich odsetek wśród bezrobotnych wynosił 53,4%.

Kobiety przeważają wśród bezrobotnych w większości powiatów, a największy ich odsetek odnotowujemy w powiecie nowomiejskim (61,8%) oraz iławskim (60,8%). W 2024 roku z trzech do siedmiu zwiększyła się liczba powiatów, w których większość bezrobotnych stanowili mężczyźni. Sytuacja taka miała miejsce w powiatach: ełckim i olsztyńskim (mężczyźni stanowili tam 50,1%),

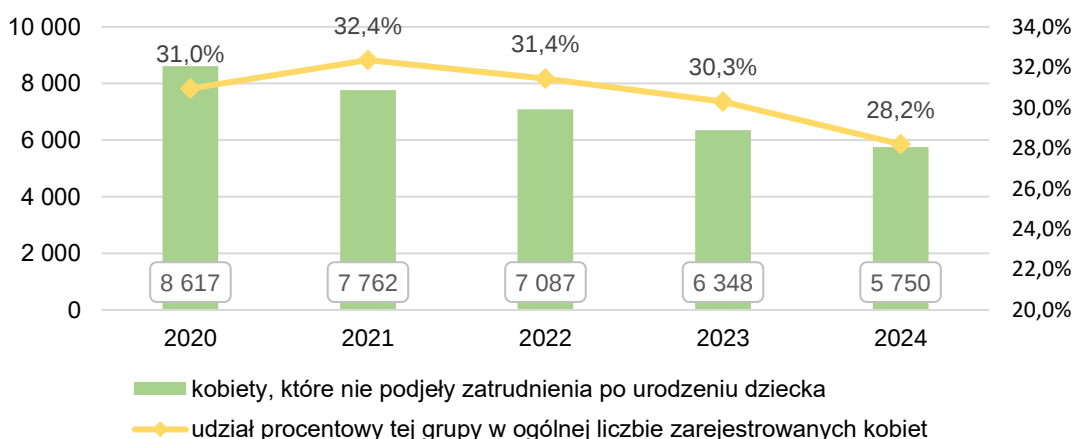
¹² Sprawozdanie z działalności 2024, Okręgowy Inspektorat Pracy w Olsztynie 2025.

giżyckim (50,4%), kętrzyńskim (51,8%), mrągowskim (52,8%), węgorzewskim (55,4%) oraz w m. Olsztynie (51,2%).

W porównaniu do mężczyzn bezrobotne kobiety charakteryzują się wyższym poziomem wykształcenia. W końcu grudnia 2024 roku wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym lub niższym oraz zasadniczym zawodowym legitymowało się 49,8% kobiet i 67,9% mężczyzn, dyplom ukończenia uczelni wyższej posiadało 12,2% zarejestrowanych kobiet i 7,0% mężczyzn. Kobiety dominowały również w grupie osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (15,6% wobec 9,0% w przypadku mężczyzn) oraz policealnym i średnim zawodowym (22,4% wobec 16,1%).

Trzy na dziesięć kobiet zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w regionie nie podjęło zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Na koniec 2024 roku była to grupa licząca 5 750 osób, które stanowiły 28,2% bezrobotnych kobiet. Od 2021 roku zmniejsza się zarówno liczba, jak i odsetek tej populacji.

Wykres 11 – Liczba bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka oraz udział procentowy tej grupy w ogólnej liczbie kobiet zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w województwie warmińsko-mazurskim – według stanu na 31 grudnia

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy, obliczenia własne.

O trudnej sytuacji kobiet na rynku pracy świadczy nie tylko liczba bezrobotnych kobiet, ale również inne wskaźniki określające aktywność ekonomiczną mieszkanek naszego województwa. Współczynnik aktywności zawodowej dla kobiet w IV kwartale 2024 roku wyniósł 47,1% (wobec 61,9% wskaźnika dla mężczyzn), a wskaźnik zatrudnienia ukształtował się na poziomie 44,8% (wobec 59,6% wśród mężczyzn). Kobiety przeważały również wśród biernych zawodowo, stanowiąc 59,6% osób nieaktywnych na regionalnym rynku pracy. Eksperci od lat wskazują na tradycyjnie postrzeganą rolę kobiety, stereotypowo umiejscawiając ją w sferze domowej, a nie zawodowej czy publicznej.

2.2. Długotrwale bezrobotni

Na koniec 2024 roku 18 425 długotrwale bezrobotnych stanowiło 47,4% ogółu osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w województwie warmińsko-mazurskim. W porównaniu do 2023 roku zmniejszyła się liczebność tej grupy (o 121 osób), przy jednoczesnym wzroście udziału procentowego w strukturze bezrobotnych (wzrost o 0,2 pkt proc.). W poszczególnych powiatach udział procentowy tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych jest zróżnicowany i waha się w granicach od 28,9% w m. Olsztynie do 61,5% w powiecie oleckim.

Wśród długotrwale bezrobotnych przeważają kobiety. Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku stanowiły one 57,2% opisywanej grupy (o 4,8 pkt proc. więcej niż w przypadku ogółu bezrobotnych). Co czwarty długotrwale bezrobotny w regionie to osoba w wieku 35-44 lata. Blisko 64% opisywanej grupy charakteryzuje się niskim wykształceniem - naukę na poziomie gimnazjum lub szkoły podstawowej ukończyło 36,5% długotrwale bezrobotnych, a 27,3% było absolwentami zasadniczych szkół zawodowych. Analiza struktury zawodów, jakimi legitymowali się długotrwale bezrobotni wykazuje, że przede wszystkim byli to sprzedawcy – 10,9% ogółu długotrwale bezrobotnych, robotnicy gospodarczy – 4,0%, a wśród osób z wykształceniem wyższym ekonomiści – 0,6%, specjaliści administracji publicznej – 0,5% oraz pedagodzy – 0,4% ogółu, najliczniejszą grupę wśród długotrwale bezrobotnych stanowiły jednak osoby bez zawodu – 16,4%. Co szósta osoba z opisywanej populacji nie posiadała stażu (11,5%) lub był on niewielki, maksymalnie 5-letni (49,2%).

W sytuacji zmniejszających się zasobów pracy i trudności pracodawców ze znalezieniem pracowników, szczególnego znaczenia nabiera aktywizacja długotrwale bezrobotnych. W przypadku tej grupy częstą przeszkodą do pokonania jest brak motywacji do pracy.

2.3. Bezrobotni zamieszkali na wsi

Na koniec 2024 roku rejestry powiatowych urzędów pracy w województwie warmińsko-mazurskim obejmowały 20 424 bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie, co stanowiło 52,5% ogółu zarejestrowanych. Dla porównania w 2023 roku liczba bezrobotnych mieszkańców wsi wyniosła 20 683 osoby (o 1,3% osób mniej), a ich odsetek w strukturze bezrobotnych kształtował się na poziomie 52,6%.

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi, w porównaniu do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, odnotowano wyższy odsetek:

- kobiet, które stanowiły 53,9% osób zamieszkałych na wsi (udział procentowy kobiet w strukturze regionalnego bezrobocia był niższy i wynosił 52,4%),
- osób do 35 roku życia – 38,7% w grupie bezrobotnych mieszkających na wsi i 36,0% wśród ogółu bezrobotnych,
- osób bez stażu pracy – odpowiednio 12,5% wobec 10,9% oraz ze stażem od 1 do 5 lat – odpowiednio 28,4% i 27,0%,
- osób z wykształceniem gimnazjalnym lub zasadniczym zawodowym – 65,9% wobec 58,4%.

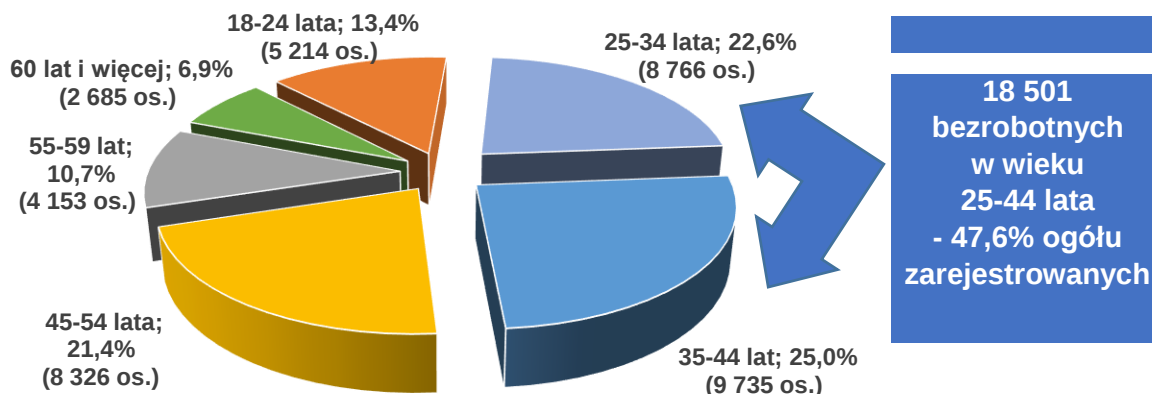
Barierą w znalezieniu pracy przez osoby zamieszkujące obszary wiejskie jest bardzo często wykluczenie komunikacyjne niektórych obszarów regionu.

2.4. Bezrobotni pomiędzy 25 a 44 rokiem życia

W końcu grudnia 2024 roku blisko połowa bezrobotnych (18 501 osób, 47,6% ogółu) w województwie była w wieku pomiędzy 25 a 44 rokiem życia, czyli w wieku wysokiej mobilności zawodowej. W grupie tej znaczący odsetek stanowiły osoby w wieku 25-34 lata.

Wśród bezrobotnych w wieku 25-44 lata odsetek kobiet wyniósł 64,9%. Nadmienić należy, że jest to wiek, w którym najczęściej podejmowane są decyzje o założeniu rodziny, a ważnym elementem brany pod uwagę jest niewątpliwie sytuacja zawodowa kobiety¹³.

Wykres 12 – Struktura wiekowa bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wg stanu na 31.12.2024 roku

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy, obliczenia własne.

Biorąc pod uwagę pozostałe grupy wiekowe bezrobotnych, najliczniejszą grupą w województwie były osoby w wieku 45-54 lata. Na koniec 2024 roku grupa ta liczyła 8 326 osób, które stanowiły 21,4% ogółu zarejestrowanych. Najmniejszą populacją są osoby powyżej 60 roku życia, które w liczbie 2 685 osoby tworzyły 6,9% ogółu bezrobotnych.

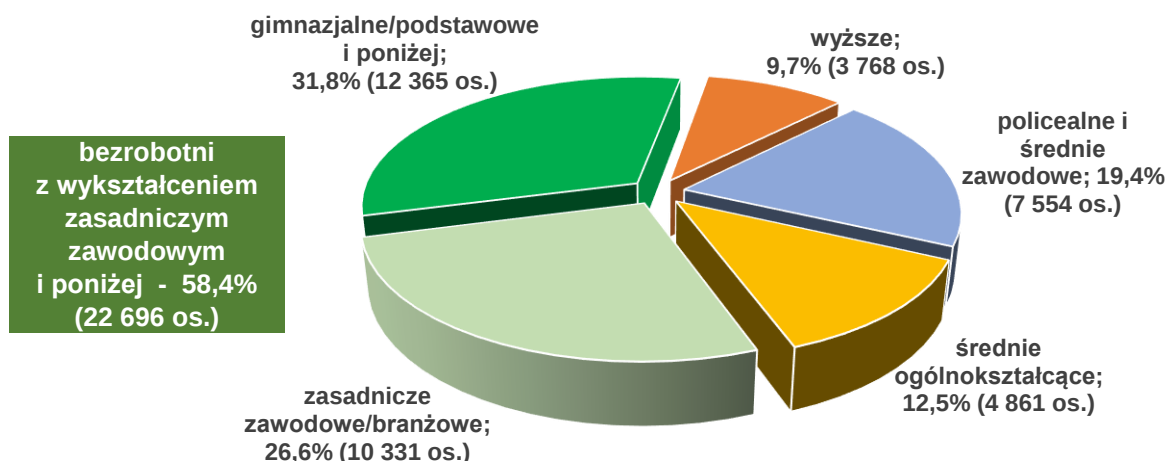
2.5. Bezrobotni bez wykształcenia średniego

Istotnym problemem warmińsko - mazurskiego rynku pracy jest wysoki udział bezrobotnych bez wykształcenia. Najliczniejszą grupą, która według stanu na 31.12.2024 roku liczyła 12 365 osób, były osoby z wykształceniem gimnazjalnym lub podstawowym i niższym. W strukturze regionalnego bezrobocia stanowiły one 31,8%.

Drugą co wielkości grupą w województwie liczącą 10 331 osób, były osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, których udział procentowy ukształtował się na poziomie 26,6%. Łącznie osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym lub podstawowym i poniżej stanowiły one w końcu 2024 roku 58,4% wszystkich bezrobotnych (22 696 osób).

¹³ Na przestrzeni ostatnich lat, zarówno w Polsce, jak i województwie, zmieniło się podejście młodych ludzi do kwestii rodziny. Kobiety coraz później decydują się na urodzenie dziecka. W 2023 r. najczęściej rodzącymi były kobiety w wieku 30–34 lata, a kobiety w wieku powyżej 29 roku życia stanowiły ponad połowę (52,8%) wszystkich rodzących. Dla porównania w 2000 r. najczęściej rodziły kobiety w wieku 20–24 lata, a porody kobiet w wieku 30 lat i więcej stanowiły zaledwie ¼ wszystkich urodzeń. Źródło: Sytuacja demograficzna województwa warmińsko-mazurskiego w 2023 r., Urząd Statystyczny w Olsztynie.

Wykres 13 – Struktura wiekowa bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy według stanu na 31.12.2024 roku

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy, obliczenia własne.

Biorąc pod uwagę wykształcenie bezrobotnych, najmniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem wyższym. Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku zarejestrowanych było 3 768 bezrobotnych z dyplomem szkoły wyższej, co stanowiło 9,7% ogółu bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim.

Grupa mająca szczególne trudności na rynku pracy to także osoby bez kwalifikacji zawodowych – co trzeci bezrobotny w regionie nie posiada kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem uprawniającym. W 2024 roku była to grupa licząca 13 146 osób stanowiących 33,8% ogółu bezrobotnych. Odsetek kobiet w tej grupie wyniósł 55,1% (7 245 osób).

2.6. Bezrobotni bez stażu pracy oraz ze stażem do 5 lat

Większość bezrobotnych zarejestrowanych w województwie warmińsko-mazurskim nie posiada stażu pracy lub może legitymować się doświadczeniem zawodowym nie przekraczającym 5-ciu lat. Na koniec grudnia 2024 roku osoby te tworzyły grupę liczącą 22 374 osób, która stanowiła 57,5% ogółu bezrobocia, z czego:

- 4 238 osób nie miało stażu pracy – 10,9% ogółu osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy;
- 7 629 osób posiadało staż pracy liczący maksymalnie 12 miesięcy - 19,6% ogółu bezrobotnych;
- 10 507 osób legitymowało się stażem pracy od roku do 5 lat – 27,0%.

Dla grupy tej istotnym elementem aktywizacji zawodowej będzie stworzenie możliwości zdobycia doświadczenia zawodowego.

Blisko 18% osób figurujących w ewidencji urzędów pracy w województwie warmińsko-mazurskim stanowiły osoby bez doświadczenia zawodowego, rozumianego jako doświadczenie uzyskane w trakcie zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej lub prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 6 miesięcy.

3. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy

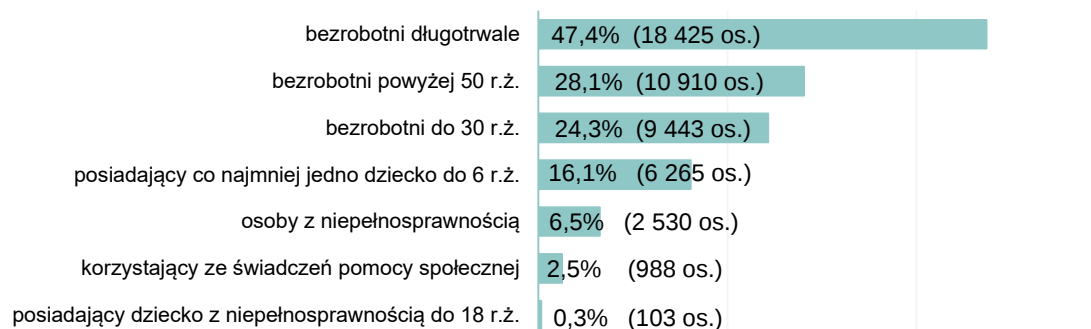
Osobami w szczególnej sytuacji na rynku pracy – zgodnie z art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy są:

- bezrobotni do 30. roku życia,
- długotrwale bezrobotni,
- bezrobotni powyżej 50. roku życia,
- bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej,
- bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia,
- bezrobotni niepełnosprawni.

Do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczani są również poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu lub niewykonujący innej pracy zarobkowej opiekunowie osoby niepełnosprawnej, z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Na koniec 2024 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie zarejestrowane były 31 504 osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, które stanowiły 81,0% ogółu bezrobotnych. Wśród nich najliczniejszą grupą byli długotrwale bezrobotni – 18 425 osób.

Wykres 14 – Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie warmińsko- mazurskim – stan na 31.12.2024 roku

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy, obliczenia własne.

W porównaniu do końca 2023 roku odnotowaliśmy pozytywne zmiany w postaci malejącej liczby większości grup bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz niższego odsetka, jaki poszczególne grupy stanowiły w strukturze bezrobotnych. Wyjątkiem są młodzi bezrobotni do 30 roku życia, których liczba nieznacznie wzrosła (wzrost o 0,7% tj. o 65 osób). W tym samym okresie zwiększył się również udział procentowy tej grupy w strukturze regionalnego bezrobocia – wzrost o 0,4 pkt proc. Rosnący odsetek odnotowano także w przypadku długotrwale bezrobotnych (o 0,2 pkt proc), przy jednoczesnym spadku liczby osób w grupie.

Wśród osób wymagających szczególnego wsparcia na rynku pracy wymieniane są również osoby powyżej 50 roku życia. Na koniec grudnia 2024 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 10 910 osób w tym przedziale wiekowym, którzy stanowili 28,1% ogółu bezrobotnych w regionie. W grupie tej zdecydowanie przeważają osoby z wykształceniem podstawowym (40,1%) oraz zasadniczym zawodowym (35,7%) – obie te grupy stanowią blisko 76% bezrobotnych powyżej 50 roku życia. Pomimo wieku, co czwarta osoba z omawianej grupy posiada niewielki staż pracy – maksymalnie do pięciu lat (23,6%) lub nie posiada żadnego doświadczenia zawodowego (bez stażu pracy – 3,6%).

Kolejną grupą osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy są osoby do 30 roku życia. Według stanu na 31 XII 2024 roku stanowiły one 24,3% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w regionie (o 0,4 pkt proc. więcej niż przed rokiem). Ich grupa liczyła 9 443 osoby. Blisko 19% młodych bezrobotnych posiada wykształcenie średnie ogólnokształcące, a 24,4% stanowią osoby z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym. Wyzwaniem dla publicznych służb zatrudnienia jest również aktywizacja młodych osób bez stażu pracy tworzących 26,0% tej populacji.

Grupą niewymienioną w Ustawie jako osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy, ale aktywizacja których jest szczególnie ważna, są absolwenci, czyli osoby rejestrujące się w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Na koniec 2024 roku była to grupa licząca 1 481 osób. Były to najczęściej osoby młode (88,3% nie ukończyło 25 lat), które wcześniej nie pracowały (52,6% nie posiada udokumentowanego stażu). Ich udział w ogóle bezrobotnych wyniósł 3,8%. Największą grupę absolwentów stanowiły osoby po szkołach policealnych i średnich zawodowych/branżowych (32,9% zarejestrowanych absolwentów) oraz zasadniczych zawodowych/branżowych (27,5% ogółu).

Do grup w szczególnej sytuacji na rynku pracy Ustawodawca zaliczył również bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia. Na koniec grudnia 2024 roku grupa ta stanowiła 16,1% ogółu bezrobotnych, a tworzyło ją 6 265 osób z czego 84,7% stanowiły kobiety. Ponad 44% omawianej grupy jest ponad rok bez pracy.

Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji zalicza się też m.in. osoby z niepełnosprawnościami. W grudniu 2024 roku stanowiły one 6,5% ogółu zarejestrowanych w województwie warmińsko-mazurskim (dla porównania w 2023 r. – 8,8%). Struktura tej grupy różni się od ogólnej struktury bezrobotnych. Większość bezrobotnych z niepełnosprawnościami stanowili mężczyźni – 55,4%, a 58,1% analizowanej grupy mieszkało w miastach. Dla porównania w ogólnej strukturze bezrobotnych dominują kobiety oraz mieszkańcy wsi – odpowiednio 52,4% oraz 52,5%. Ponad 64% bezrobotnych z niepełnosprawnościami w województwie warmińsko-mazurskim to osoby powyżej 45 roku życia – w ogólnej liczbie bezrobotnych osoby w tym przedziale wiekowym stanowiły 39,0%. Bezrobotni z niepełnosprawnościami w województwie warmińsko-mazurskim to przede wszystkim osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności - na koniec 2024 roku stanowiły one 66,0% ogółu bezrobotnych z niepełnosprawnościami (21 671 osób). Najczęstszą przyczyną niepełnosprawności jest upośledzenie narządu ruchu – 28,9% (732 osób).

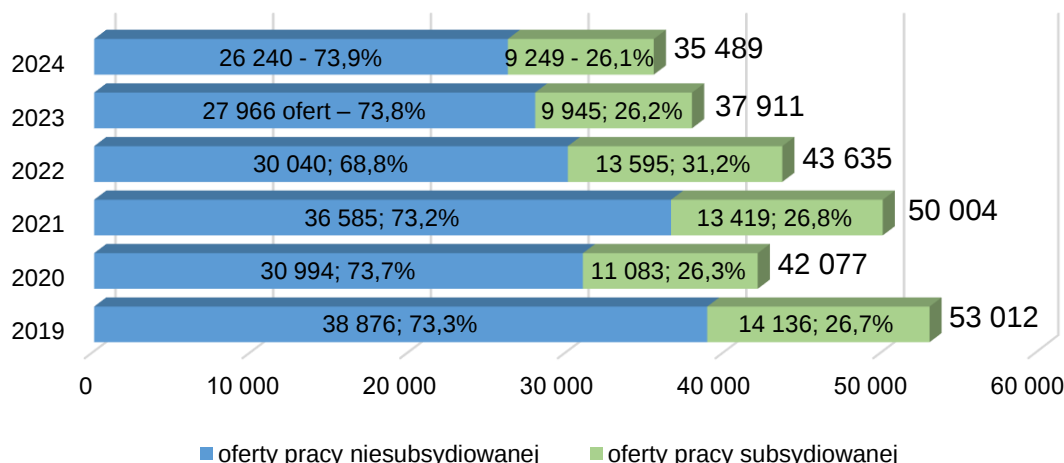
Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w szczególnej sytuacji na rynku pracy są również bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej (grupa ta liczyła 988 osób, a ich odsetek w ogóle bezrobotnych wyniósł 2,5%) oraz bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (w regionie na koniec grudnia 2024 roku 103 osoby tworzące tę grupę stanowiły 0,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych).

Ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia z dnia 20 marca 2025 r., znosi art. 49 opisujący osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Zastępuje go częściowo art. 69, według którego pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w formach pomocy przysługuje: bezrobotnym posiadającym Kartę Dużej Rodziny, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 5 XII 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny; bezrobotnym powyżej 50 roku życia; bezrobotnym bez kwalifikacji zawodowych; bezrobotnym niepełnosprawnym; długotrwale bezrobotnym; bezrobotnym i poszukującym pracy do 30 roku życia oraz bezrobotnym samotnie wychowującym co najmniej jedno dziecko.

4. Oferty pracy

Skuteczna aktywizacja zawodowa bezrobotnych jest niemożliwa bez wolnych miejsc pracy, tymczasem liczba ofert zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy od 2021 roku systematycznie maleje. W 2024 roku do dyspozycji bezrobotnych pozostawało 35 489 ofert pracy – o 6,4% mniej niż w tym samym okresie 2023 r. Niekorzystnym zjawiskiem jest fakt, że liczba dostępnych wakatów w 2024 roku była niższa niż w roku 2020, kiedy to pandemia koronawirusa spowodowała zamrożenie gospodarki.

Wykres 15 – Liczba ofert pracy, którymi w latach 2019-2024 dysponowały powiatowe urzędy pracy

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy, obliczenia własne.

W 2024 roku, podobnie jak w poprzednich latach, najwięcej ofert pracy zgłosili pracodawcy prowadzący działalność w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (23,5% ogółu ofert), działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (18,1%), administracja publiczna i obrona narodowa oraz handel hurtowy i detaliczny (po 10,8%). Największa liczba ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców przeznaczona była dla pracowników produkcji oraz robotników gospodarczych (po 6,3% ogółu ofert), sprzedawców (4,0%) oraz pracowników wykonujących prace proste (3,9%).

Pomimo trudnej sytuacji pracodawców w strukturze wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w regionie w dalszym ciągu przeważają oferty pracy nie subsydiowanej środkami publicznymi.

W 2024 roku pracodawcy bez zaangażowania środków publicznych stworzyli i zgłosili do powiatowych urzędów pracy 26 240 ofert wolnych miejsc pracy, które stanowiły 73,9% wszystkich wakatów. W odniesieniu do 2023 roku udział procentowy tego typu ofert nieznacznie się zwiększył (o 0,1 pkt. proc.), w porównaniu do okresu sprzed pandemii (rok 2019) odnotowano wzrost o 0,6 pkt. proc.

Oferty zatrudnienia nie subsydiowanego przeważały w większości powiatów, a ich największy odsetek, podobnie jak w 2023 roku, odnotowano w Olsztynie - gdzie stanowiły 92,2% wszystkich ofert oraz w powiecie iławskim - 91,0%. Oba te powiaty charakteryzują się jednocześnie najniższymi wskaźnikami stopy bezrobocia rejestrowanego. Najwięcej ofert zatrudnienia nie subsydiowanego zgłoszono w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 29,3% wszystkich ofert.

Od 2021 roku systematycznie zmniejsza się liczba ofert pracy subsydiowanej. W 2024 roku ich udział procentowy w ogólnej liczbie ofert był najniższy na przestrzeni ostatnich lat.

W 2024 roku powiatowe urzędy pracy dysponowały 9 249 ofertami zatrudnienia subsydiowanego, na które składały się m.in. oferty prac interwencyjnych, robót publicznych oraz miejsca aktywizacji zawodowej (staże, przygotowanie zawodowe dorosłych oraz prace społecznie użyteczne). Udział procentowy tego typu ofert w ogólnej liczbie wakatów wynosił 26,1%. Oferty zatrudnienia subsydiowanego przeważały w trzech powiatach – bartoszyckim, gdzie ich odsetek wyniósł 88,0%, braniewskim – 61,7% oraz kętrzyńskim – 80,3%.

Największa liczba miejsc pracy subsydiowanej środkami publicznymi związana była z sekcją administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 29,8% oraz handel hurtowy i detaliczny – 13,3%.

Pomimo zmniejszającej się liczby bezrobotnych i ofert pracy niektórzy pracodawcy mają problem z obsadzaniem wakatów. Wyniki badania *Barometr zawodów* wskazują, że w 2024 roku w naszym regionie trudności z pozyskaniem odpowiednich kadr mieli m.in. przedsiębiorcy działający w branży budowlanej i transportowej. Braki kadrowe mocno dotyczyły również branżę zdrowotną, gdzie odczuwano deficyt¹⁴ fizjoterapeutów i masażystów, lekarzy, pielęgniarek i położnych oraz psychologów i psychoterapeutów. W deficycie od kilku lat w województwie warmińsko-mazurskim utrzymuje się w grupa zawodów związanych z branżami: edukacyjną, elektro-energetyczną, gastronomiczno-turystyczną oraz mechaniczno-motoryzacyjną¹⁵.

¹⁴ Zawody deficytowe to takie, w których osoby bezrobotne nie powinny mieć trudności ze znalezieniem pracy, ze względu na duże zapotrzebowanie pracodawców wobec niewielkiej podaży pracowników o odpowiednich kwalifikacjach. Wśród przyczyn takiego stanu rzeczy eksperci wskazywali m.in. fakt braku zainteresowania młodzieży kształceniem zawodowym w szkole czy nauką zawodu w innej formie. W niektórych zawodach do ich wykonywania niezbędne jest także posiadanie świadectw kwalifikacji zawodowych. Mimo szkoleń organizowanych przez urzędy pracy, pracodawcom nadal trudno jest znaleźć osoby z takimi uprawnieniami (dot. to m.in. kierowców). Pracodawcy celem uzupełniania braków zatrudniają obcokrajowców, w tym także obywateli Ukrainy.

¹⁵ Pełna lista zawodów deficytowych, będąca wynikiem badania „Barometr zawodów” została przedstawiona na stronie barometrzwawodow.pl.

IV. Realizacja Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w województwie warmińsko-mazurskim na 2024 rok

W przyjętym do realizacji Uchwałą nr 9/148/24/VI Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 lutego 2024 r. „Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia w województwie warmińsko-mazurskim na 2024 rok” (RPDZ) wskazano trzy obszary priorytetowe działań, a w ich ramach przykładowe typy zadań:

Obszar priorytetowy - Podejmowanie kompleksowych rozwiązań sprzyjających aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców regionu.

Przykładowe działania, które mogą być realizowane w ramach tego obszaru:

- aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych realizowana przez powiatowe urzędy pracy z wykorzystaniem instrumentów i usług określonych w Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy finansowanych ze środków Funduszu Pracy oraz realizowanych w ramach Działania 7.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 (FEWiM), szczególnie z grup wyodrębnionych jako grupy priorytetowe;
- aktywizacja zawodowa młodzieży biernej i nieaktywnej zawodowo realizowana przez Ochotnicze Hufce Pracy z wykorzystaniem instrumentów i usług określonych w Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy finansowanych ze środków Funduszu Pracy i budżetu państwa,
- aktywizacja społeczno-zawodowa osób, rodzin i społeczności zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo,
- udzielanie pomocy osobom zainteresowanym założeniem działalności gospodarczej (m.in. poprzez przyznawanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, organizację szkoleń i spotkań z przedstawicielami Urzędów Skarbowych),
- wspieranie pracodawców w zakresie zatrudniania bezrobotnych, szczególnie z grup wyodrębnionych jako grupy priorytetowe (m.in. poprzez giełdy czy targi pracy),
- wsparcie osób zwolnionych lub przewidzianych do zwolnienia z przyczyn nie dotyczących pracownika (m.in. poprzez monitoring planowanych i realizowanych zwolnień grupowych, działania outplacementowe realizowane w ramach Działania 7.7 Outplacement FEWiM 2021-2027,
- działania mające na celu polepszenie sytuacji zawodowej osób zatrudnionych w ramach umów krótkoterminowych czy umów cywilno-prawnych, osób ubogich pracujących (m.in. poprzez projekty realizowane w ramach Działania 7.2 Poprawa sytuacji zawodowej osób pracujących FEWiM 2021-2027),
- wsparcie rozwoju sektora ekonomii społecznej i powstawanie nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych,
- podnoszenie kwalifikacji i umiejętności pracowników instytucji rynku pracy oraz poszukiwanie nowych instrumentów aktywizacji zawodowej (m.in. poprzez szkolenia kadry, realizację projektów pilotażowych przez powiatowe urzędy pracy).

Obszar priorytetowy - Dopasowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy i wymagań nowoczesnej gospodarki.

Przykładowe działania, które mogą być realizowane w ramach tego obszaru:

- promowanie idei uczenia się przez całe życie i realizacja różnych form kształcenia ustawicznego w odniesieniu do potrzeb gospodarki regionu oraz wsparcie dostosowania pracowników, przedsiębiorców i przedsiębiorstw do zmian społeczno-gospodarczych w regionie, w tym wsparcie pracodawców w utrzymaniu pracowników po 50 r.ż. w zatrudnieniu oraz rozwijaniu środowiska pracy dostosowanego do potrzeb różnych grup pracowników, z wykorzystaniem środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego, Funduszu Pracy czy środków EFS+ w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 (m.in. w ramach Działania 6.5 Edukacja przez całe życie. Działania 7.5 Usługi rozwojowe oraz Działania 7.6 Adaptacja do zmian FEWiM 2021-2027);

- doradztwo i wspomaganie decyzji w wyborze ścieżki edukacyjnej i zawodowej na każdym etapie życia (m.in. poprzez organizację Miasteczka zawodów i umiejętności dającego możliwość praktycznego zapoznania się ze specyfiką zawodów deficytowych w regionie; organizację spotkań informacyjnych z osobami wybierającymi lub zmieniającymi zawód, planującymi swoją karierę zawodową oraz poszukującymi zatrudnienia, organizację targów edukacyjnych),
- rozwijanie partnerstwa instytucji zajmujących się problematyką poradnictwa zawodowego (m.in. poprzez zadania realizowane w ramach Paktu dla Rozwoju Poradnictwa Zawodowego),
- realizacja badań w zakresie rynku pracy, w szczególności dotyczących zapotrzebowania na zawody oraz potrzeby utworzenia nowych kierunków kształcenia w szkołach ponadpodstawowych (m.in. poprzez badanie Barometr zawodów, szczegółowe analizy przydatności kierunków kształcenia na regionalnym rynku pracy),
- zwiększanie różnorodności kierunków kształcenia zawodowego zgodnie z potrzebami rynku pracy.

Obszar priorytetowy - Budowanie i rozwijanie systemu wsparcia migrantów w obszarze rynku pracy.

Przykładowe działania, które mogą być realizowane w ramach tego obszaru:

- wspieranie integracji społeczno-zawodowej obywateli państw trzecich,
- działania ułatwiające osobom powracającym z zagranicy podejmowanie aktywności zawodowej,
- wspieranie międzynarodowego przepływu pracowników poprzez działania sieci EURES,
- koordynacja systemu zabezpieczenia społecznego,
- zapewnienie bezpieczeństwa i legalności zatrudnienia pracowników cudzoziemskich (m.in. poprzez działania powiatowych urzędów pracy mające na celu umożliwienie cudzoziemcom legalnego zatrudnienia poprzez wpisanie do ewidencji oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi oraz wydawanie zezwoleń na pracę sezonową. W działanie to wpisują się również kontrole legalności zatrudnienia Państwowej Inspekcji Pracy).

Zadania ujęte w RPDZ na 2024 rok w głównej mierze realizowane były w oparciu o działania wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 i stanowiły kontynuację regionalnej polityki rynku pracy realizowanej w poprzednich latach.

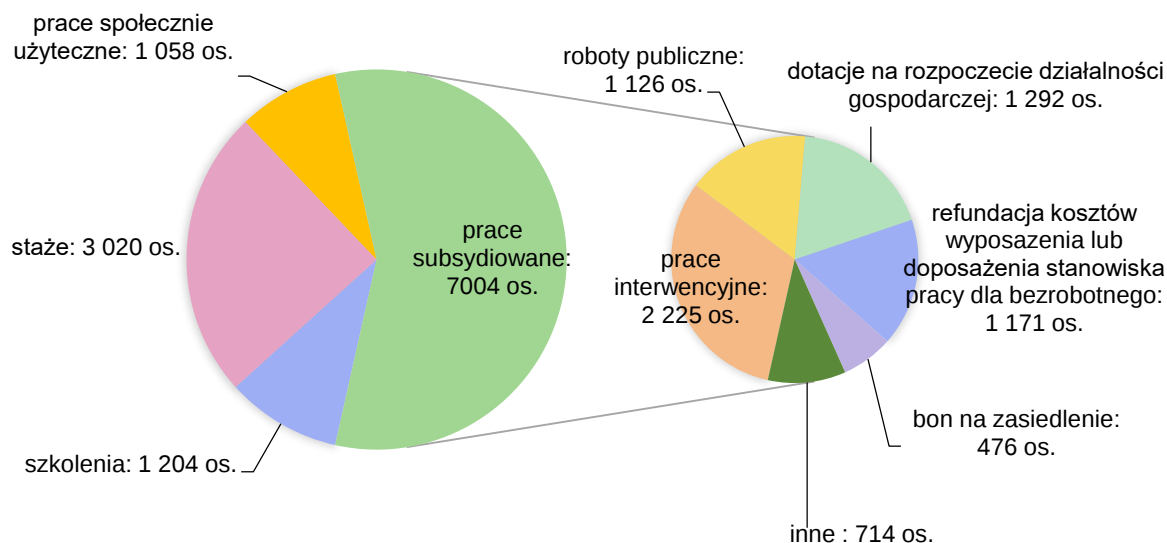
1. Działania w ramach Priorytetu I - Podejmowanie kompleksowych rozwiązań sprzyjających aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców regionu

1.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych

Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych realizowana była głównie przez powiatowe urzędy pracy z wykorzystaniem instrumentów i usług określonych w Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz realizowanych w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 (FEWiM).

W 2024 roku poprzez udział w różnych formach aktywizacji zawodowej bezrobotnych, m.in. w zatrudnieniu subsydiowanym, szkoleniach, stażach, pracach społecznie użytecznych, zaktywizowano 12 286 osób – o 498 mniej niż przed rokiem (spadek o 3,9%). Mniejsza liczba zaktywizowanych miała związek ze spadkiem liczby osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy.

Wykres 16 – Uczestnicy aktywnych form promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych w 2024 roku w województwie warmińsko-mazurskim

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania o rynku pracy.

Wśród bezrobotnych korzystających z różnych instrumentów aktywizacji zawodowej, podobnie jak w latach wcześniejszych, przeważają uczestnicy prac subsydiowanych. W 2024 roku stanowili oni 57,0% ogółu zaktywizowanych bezrobotnych. Najpopularniejszą formą wsparcia okazały się prace interwencyjne, którymi objęto 2 225 osób (tj. 31,8% ogółu zatrudnionych w ramach prac subsydiowanych). Wysoki odsetek osób zaktywizowanych (18,4%), stanowiły osoby rozpoczynające własną działalność gospodarczą, w 2024 roku dotacje na ten cel otrzymały 1 292 osoby. Na utworzone w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy skierowano 1 171 bezrobotnych (16,7%). Z bonów na zasiedlenie skorzystało 476 osób, wsparciem w postaci bonu zatrudnieniowego objęto 13 bezrobotnych (odpowiednio 6,8% i 0,2% uczestników pracy subsydiowanej).

Ponadto w 2024 roku staże rozpoczęło 3 020 bezrobotnych (24,6% ogółu zaktywizowanych). Na szkolenia skierowano 1 204 osoby (9,8% uczestników aktywnych form), a do prac społecznie użytecznych przystąpiło 1 058 bezrobotnych (8,6%).

Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy mieli możliwość korzystania z różnych form aktywizacji dostosowanych do ich potrzeb. Pierwszeństwo w kierowaniu na poszczególne formy pomocy przysługiwało jednak osobom będącym w szczególnej sytuacji na rynku pracy, oraz osobom należącym do grup priorytetowych wyodrębnionych w „Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko-Mazurskim na 2024 r.” Byli nimi:

- długotrwale bezrobotni,
- bezrobotni do 30 roku życia,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- osoby z niepełnosprawnościami.

Tabela 2 – Aktywizacja zawodowa wybranych grup bezrobotnych w 2024 roku

Wyszczególnienie			z ogółem				
			Bezrobotni ogółem	Osoby do 30 roku życia	Osoby powyżej 50 roku życia	Długo-trwale bezrobotni	Niepełno-sprawni
Podjęcia pracy			34 884	11 597	5 951	7 630	1 982
z tego	niesubsydiowanej		27 880	9 413	4 608	6 091	1 606
	subsydiowanej		7 004	2 184	1 343	1 539	376
	z tego	prac interwencyjnych	2 225	642	416	425	113
		robót publicznych	1 126	125	452	386	67
		podjęcia działalności gospodarczej	1 292	447	86	193	37
		podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego	1 171	369	182	183	bd.
		podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	476	471	0	19	7
		podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	13	13	0	0	0
		podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 r.ż.	17	0	17	6	3
rozpoczęcia szkolenia			1 204	574	99	214	45
w tym w ramach bonu szkoleniowego			43	41	0	3	1
rozpoczęcia stażu			3 020	1 586	243	1 054	158
w tym w ramach bonu stażowego			0	0	0	0	0
rozpoczęcia prac społecznie użytecznych			1 058	78	471	832	127
Razem aktywowizowani środkami Funduszu Pracy (praca subsydiowana, szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne)			12 286	4 422	2 156	3 639	706

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania o rynku pracy.

W 2024 roku dzięki działaniom publicznych służb zatrudnienia na rynek pracy weszło lub powróciło 4 422 młodych bezrobotnych do 30 roku życia (36,0% ogółu zaktywizowanych). Aktywizacja zawodowa odbywała się najczęściej poprzez zatrudnienie subsydiowane środkami Funduszu Pracy, którym objęto 2 184 osoby (49,4% ogółu zaktywizowanych w tej grupie wiekowej) oraz poprzez udział w stażach, które odbywało 1 586 osób (35,9%). Z bonów na zasiedlenie skorzystało 471 osób (10,7% zaktywizowanych bezrobotnych do 30 roku życia), bon szkoleniowy otrzymało 41 osób (0,9%), a bon zatrudnieniowy (13 osób, tj. 0,3%).

Bezrobotni powyżej 50 roku życia, w 2024 roku, stanowili 17,5% wszystkich zaktywizowanych osób. Z różnych instrumentów pomocy oferowanych przez urzędy pracy skorzystało 2 156 osób w tym przedziale wiekowym, z czego większość, ponad 62% podjęło pracę subsydiowaną (1 343 osoby). W pracach społecznie użytecznych uczestniczyło 471 bezrobotnych do 50 r.ż. (21,8% osób z omawianej grupy zaktywizowanych środkami Funduszu Pracy), a stażem objęto 243 osoby (11,3%). Z myślą o tej populacji wprowadzony został instrument wspierający pracodawców - dofinansowanie do wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego w wieku powyżej 50 roku życia. W 2024 roku objęto nim 17 bezrobotnych.

W szczególnej sytuacji na rynku pracy są również długotrwale bezrobotni. W 2024 roku stanowili oni 29,6% uczestników różnych form aktywizacji zawodowej proponowanych przez powiatowe urzędy pracy. W przypadku tej grupy zatrudnienie subsydiowane podjęło 1 539 osób, tj. 42,3% długotrwale bezrobotnych, 1 054 osoby skorzystały ze stażu (29,0%), 832 osoby z prac społecznie użytecznych (22,9%), a 214 - ze szkoleń (5,9%).

W 2024 roku z aktywnych form wsparcia udzielonych przez powiatowe urzędy pracy skorzystało także 706 bezrobotnych z niepełnosprawnością (5,7% ogółu zaktywizowanych). Ponad 53% tej grupy rozpoczęła prace subsydiowane (376 osób). Popularną formą aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami były również staże, którymi objęto 158 osób (22,4% zaktywizowanych w tej grupie) oraz prace społecznie użyteczne – 127 uczestników (18,0%).

W 2024 roku ponad 53% bezrobotnych zaktywizowanych przy wykorzystaniu środków Funduszu Pracy stanowiły kobiety. Spośród 6 628 kobiet, które wróciły na rynek pracy 51,9% podjęło pracę subsydiowaną (3 440 osób), 33,9% rozpoczęło staż (2 246 osób), a 9,0% prace społecznie użyteczne (596 osób). W szkoleniach zawodowych wzięło udział 346 kobiet (5,2%).

Na realizację zadań w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w 2024 roku powiatowe urzędy pracy dysponowały kwotą 169 075 966,58 zł, o 5 997 874,82 zł większą niż w 2023 roku (wzrost o 3,4%). Na koniec roku wydatkowano w 98,4% tych środków (o 0,7 pkt proc. więcej niż w roku poprzedzającym). Największy udział procentowy w wydatkach na programy na rzecz promocji zatrudnienia stanowiły:

- dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej – 26,6% (44 204 454,19 zł);
- staże, w tym bon stażowy – 25,0% (41 668 853,81 zł);
- refundacja dla pracodawców kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy – 14,5% (24 110 810,09 zł);
- prace interwencyjne – 12,1% (20 123 608,67 zł);
- roboty publiczne – 9,6% (15 953 016,32 zł).

W ramach środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia w 2024 roku:

- 36,8% (61 178 257,70 zł) stanowiły wydatki na bezrobotnych do 30 r.ż. – w porównaniu do 2023 roku odsetek wydatków na aktywizację tej grupy wzrósł o 1,8 pkt proc.,
- 14,0% (23 287 975,60 zł) na osoby powyżej 50 r.ż. – wzrost o 1,3 pkt proc.,
- 23,1% (38 462 221,42 zł) na osoby długotrwale bezrobotne - wzrost o 2,0 pkt proc.

Mimo spadku liczby osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, w odniesieniu do 2023 roku, zwiększyły się wydatki poniesione na aktywizację zawodową wymienionych grup bezrobotnych. W przypadku osób młodych do 30 r.ż. odnotowano wzrost o 9,6% (o 5 376 720,30 zł). Wyższą kwotę przeznaczono również na pomoc w powrocie na rynek pracy osób powyżej 50 r.ż. - wzrost o 14,6% (o 2 972 767,27 zł). Więcej środków Funduszu Pracy przekazano również na zaktywizowanie osób długotrwale bezrobotnych - o 14,6% (o 4 914 670,33 zł). Wzrost wydatków związany był między innymi ze wzrostem wysokości świadczeń tj. stypendium, wynagrodzeń.

Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy finansowana jest również ze środków EFS+. W ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 w Działaniu 7.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych – PUP, szczególna pomoc została skierowana do osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych, osób o niskich kwalifikacjach, kobiet oraz osób do 29 roku życia i powyżej 50 roku życia. Każdy uczestnik otrzymał kompleksową, zindywidualizowaną ofertę wsparcia uwzględniającą zarówno jego predyspozycje i doświadczenie. Pod uwagę brane były również potrzeby regionalnych pracodawców. Katalog form aktywizacji obejmował przede wszystkim poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, szkolenia, staże, prace interwencyjne, wyposażenie stanowiska pracy oraz dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Dodatkowo, zgodnie ze standardami określonymi w „Planie realizacji Gwarancji dla

młodzieży w Polsce”, dla każdego młodego uczestnika przeprowadzono diagnozę kompetencji cyfrowych i ewentualne szkolenie uzupełniające w tym zakresie.

W 2024 roku w ramach Działania 7.1 podpisano 20 umów. Do końca 2024 roku ponad 10 tys. osób rozpoczęło udział w projektach, w tym ponad 4 tys. osób w wieku 18-29 lat.

Ważną rolę w systemie wspierania rynku pracy pełnią Ochotnicze Hufce Pracy. Wyszczególnione są one w pracy z młodzieżą najbardziej zagrożoną wykluczeniem społecznym i łączą kształcenie zawodowe z funkcjami wychowawczymi.

Celem działań OHP jest przygotowanie młodzieży do aktywnego i skutecznego poruszania się po rynku pracy. Zadanie to realizowane jest m.in. poprzez dostarczanie usług z zakresu poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy i szkoleń zawodowych. W 2024 roku różnymi formami wsparcia w ramach rozwoju zawodowego oferowanymi przez OHP objęto 4 130 osób w wieku 15-25 lat, z usług doradztwa zawodowego skorzystało 3 567 osób, a zatrudnienie otrzymało 1 590 osób.

W ramach działań na rzecz rozwoju zawodowego i aktywizacji młodzieży biernej oraz nieaktywnej zawodowo, w 2024 roku, zrealizowano 14 autorskich inicjatyw, którymi objęto ponad 700 uczestników. Programy opracowane przez specjalistów OHP koncentrowały się na wzmacnianiu kompetencji społecznych i zawodowych, rozwijaniu pasji, wsparciu w planowaniu kariery oraz promowaniu zdrowego stylu życia i równowagi między życiem zawodowym a prywatnym. Spośród realizowanych programów wyróżniono m.in.:

- „Rozwijam Skrzydła” – który został nagrodzony tytułem Lidera Aktywizacji Osób Młodych 2024 (72 uczestników),
- „Chwyć ster we własne ręce!” – wyróżniony tytułem Lidera Aktywizacji Osób Młodych 2024 program rozwijający kompetencje i promujący zdrowie (13 uczestników),
- „#Hashtag Stacja Przyszłości” – program edukacyjny z zakresu przedsiębiorczości (17 uczestników),
- „Czas na odlot” i „OHPuzzle” – wspierające rozwój osobisty i umiejętności miękkie.

Ponadto w 2024 roku na terenie województwa warmińsko-mazurskiego OHP realizował inne inicjatywy, które skutecznie wspierały młodzież w wejściu na rynek pracy i samodzielnym planowaniu kariery. Były to m.in.:

- warsztaty pt. „Godzenie ról zawodowych i rodzinnych” - w 13 warsztatach wzięło udział 146 osób,
- szkolenia w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej oraz kształtowania postaw przedsiębiorczych „ABC prowadzenia działalności gospodarczej” - w których uczestniczyło 190 osób (zrealizowano 13 szkoleń).

1.2. Wsparcie rozwoju sektora ekonomii społecznej

Ekonomia społeczna stanowi ważny element lokalnego rozwoju gospodarczego i społecznego. Jej podmioty przyczyniają się do aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo.

Realizowane w 2024 roku działania w tym obszarze skoncentrowane były m.in. na bezpośrednim wsparciu podmiotów ekonomii społecznej¹⁶, w szczególności przedsiębiorstw społecznych, prowadzącym do tworzenia i początkowego utrzymania nowych miejsc pracy. Projekty realizowane w ramach Działania 9.2 Ekonomia społeczna FEWiM, stwarzały możliwość tworzenia miejsc pracy dla osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w nowych i istniejących przedsiębiorstwach społecznych. Finansowanie utrzymania miejsca pracy ma na celu wsparcie nowoutworzonych miejsc - zapewnienie ich stabilności w pierwszych 12 miesiącach funkcjonowania. Poza wsparciem dotacyjnym realizowane są także inne usługi na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w regionie, jak np. działania animacyjne, inkubacyjne i biznesowe. Wszystkie działania wspierające tę sferę realizowane były w oparciu o Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej oraz „Warmińsko-Mazurski Program Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2023-2030”, wyznaczających priorytetowe kierunki dla rozwoju regionu w tym obszarze.

W roku 2024 wsparciem w ramach Działania 9.2 Ekonomia społeczna FEWiM objęto 190 osób bezrobotnych oraz 132 podmioty ekonomii społecznej. Zaplanowane w projektach działania pozwoliły na utworzenie 88 nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych.

Podmioty ekonomii społecznej wspierane były również przez powiatowe urzędy pracy. W 2024 roku z Funduszu Pracy wypłacono 125,4 tys. zł z przeznaczeniem na składki na ubezpieczenia społeczne członków spółdzielni socjalnych oraz 68,9 tys. zł na składki na ubezpieczenia społeczne pracowników przedsiębiorstw społecznych. Jednorazowo środki Funduszu Pracy mogły zostać również przyznane:

- spółdzielniom socjalnym lub przedsiębiorstwom społecznym, na utworzenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego lub poszukującego pracy
- bezrobotnym lub poszukującym pracy na założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do niej.

Jak jednak wynika ze sprawozdań, w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 roku, nikt nie skorzystał z takich możliwości.

¹⁶ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej reguluje definicję podmiotu ekonomii społecznej, poprzez który należy rozumieć: spółdzielnię socjalną, warsztat terapii zajęciowej i zakład aktywności zawodowej, centrum integracji społecznej i klub integracji społecznej, spółdzielnię pracy, w tym spółdzielnię inwalidów i spółdzielnię niewidomych oraz spółdzielnię produkcji rolnej, organizację pozarządową o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z wyjątkiem partii politycznych, europejskich partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych, fundacji utworzonych przez partie polityczne i europejskich fundacji politycznych, podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1, 2 lub 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zgodnie z powyższym do podmiotów ekonomii społecznej zaliczamy podmioty spółdzielcze (spółdzielnie socjalne, spółdzielnie pracy, spółdzielnie inwalidów i spółdzielnie niewidomych, spółdzielnie produkcji rolnej), jednostki reintegracji społeczno-zawodowej (CIS i KIS, WTZ i ZAZ), organizacje pozarządowe, w tym m.in. stowarzyszenia, fundacje, spółki non profit, podmioty kościelne, stowarzyszenia JST, koła gospodyń wiejskich. Źródło: Raport o stanie ekonomii społecznej w województwie warmińsko-mazurskim w 2023 roku, ROPS 2024

1.3. Udzielanie pomocy w założeniu działalności gospodarczej

Szczególną formą aktywizacji zawodowej jest przygotowywanie osób bezrobotnych do podjęcia samodzielnej działalności gospodarczej. O możliwościach pozyskania środków na stworzenie własnej firmy powiatowe urzędy pracy informują podczas spotkań z bezrobotnymi, dla zainteresowanych prowadzone są warsztaty, których celem jest wyposażenie uczestników w wiedzę dotyczącą uruchamiania, prowadzenia i rozliczania działalności gospodarczej. Na spotkania zapraszani są często eksperci z Urzędu Skarbowego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej czy też Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej.

Przykładem takich działań są m.in. warsztaty po nazwą „Własna firma” organizowane przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Elblągu, wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Elblągu. Podobne spotkania odbywają się na terenie innych powiatów.

W 2024 roku w regionie jednorazowe środki Funduszu Pracy na rozpoczęcie działalności gospodarczej otrzymało 1 292 bezrobotnych. W ciągu roku na dotacje wydatkowano 44 204 454,19 zł, co stanowiło 26,6% środków Funduszu Pracy przeznaczonych na aktywizację osób bezrobotnych. Kwota ta była mniejsza o 0,8% (tj. o 376 721,66 zł) w odniesieniu do 2023 roku. W porównaniu do poprzedzającego roku zmniejszyła się również liczba beneficjentów tego instrumentu – spadek o 170 osób.

W 2024 r. udział w tej formie zakończyło 1 438 osób¹⁷, natomiast zatrudnienie w okresie 3 miesięcy po zakończeniu utrzymały 1 372 osoby.

Wysoka efektywność zatrudnieniowa mierzona krótkoterminowo jest cechą charakterystyczną tego instrumentu. Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie cyklicznie monitoruje efektywności jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej po czterech latach od ich udzielenia. W raporcie przygotowanych w 2024 roku analizą objęto dotacje, które powiatowe urzędy pracy przyznały bezrobotnym w 2019 roku. Z analizy wynika, że spośród 1 346 podmiotów które powstały w województwie warmińsko-mazurskim, dzięki wsparciu udzielonemu przez powiatowe urzędy pracy, swoją działalność na koniec czerwca 2023 roku kontynuowało 778 firm (57,8%). Biorąc pod uwagę obszar, w którym prowadzona jest działalność, najwyższą efektywność odnotowano w sektorach:

- informacja i komunikacja – efektywność udzielonego wsparcia w tym obszarze wynosiła 73,0%,
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 69,4%,
- pozostała działalność usługowa – 61,7%,
- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – 60,0%,
- budownictwo – 59,4%,
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 58,6%,
- edukacja – 58,5%.

Oprócz wysokiej efektywności zatrudnieniowej, elementem wyróżniającym dotacje na tle innych programów aktywizacyjnych jest możliwość tworzenia kolejnych miejsc pracy.

¹⁷ Przez zakończenie rozumie się utrzymanie działalności przez okres określony w ustawie, tj. okres 12 m-cy. Do liczby tej wliczane zostały także osoby, które rozpoczęły udział w formie w poprzednim roku.

Według informacji powiatowych urzędów pracy 140 firm utworzonych dzięki dotacjom udzielonym w 2019 roku, zatrudniły dodatkowe osoby. Z dostępnych danych wynika, że podmioty te wygenerowały ponad 253 miejsca pracy. Jest to jeden z elementów przyczyniający się do rozwoju lokalnych rynków pracy, w województwie, w którym liczba ofert pracy systematycznie maleje, a region od lat charakteryzuje się niskimi wskaźnikami obrazującymi przedsiębiorczość. W 2023 r. :

- na 1000 mieszkańców regionu w wieku produkcyjnym przypadało 184,5 podmiotów (w Polsce 234,0),
- na 10 tys. ludności przypadało 779 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (wobec 973 w Polsce) oraz 81 jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON (w kraju 102)¹⁸.

1.4. Wsparcie pracodawców

Pracodawcy zamierzający zatrudnić osobę bezrobotną zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy, mogą ubiegać się o wsparcie finansowe związane z tym zatrudnieniem. W powiatowych urzędach pracy istnieje możliwość ubiegania się o refundację kosztów poniesionych na wynagrodzenia, składki na ubezpieczenia społeczne w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych, pracodawcy mogą również skorzystać z jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, czy też dofinansowanie wynagrodzenia bezrobotnych powyżej 50 roku życia. Zainteresowaniem cieszy się również wsparcie w formie refundacji kosztów stworzenia lub doposażenia stanowiska pracy.

W 2024 roku na refundację wydatków:

- dotyczących osób skierowanych do wykonywania robót publicznych z Funduszu Pracy przeznaczono kwotę 15 953 016,32 zł,
- dotyczących osób skierowanych do prac interwencyjnych - 20 123 608,67 zł,
- poniesionych na stypendia za okres przygotowania zawodowego dorosłych – 10 429,70 zł,
- poniesionych na dofinansowanie wynagrodzeń osób powyżej 50 roku – 318 006,31 tys. zł.

Na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego wydatkowano 24 110 810,09 zł. W ramach tej formy zatrudniono 1 171 osób.

W tym samym roku pracodawcy w 2024 roku mogli ubiegać się również o refundację wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego. Wypłatą refundacji zajmuje się Warmińsko-Mazurska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Olsztynie. Wykaz zawodów, za które może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne opracowuje co roku Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie i w terminie do 30 kwietnia ogłasza go w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Określenie listy zawodów, w tym analiza zasadności wprowadzenia w nim zmian, prowadzona jest m.in. w oparciu o potrzeby pracodawców zatrudniających młodocianych pracowników. Istotne w określeniu wykazu są także konsultacje angażujące różne instytucje m.in. Warmińsko-Mazurską Izbę Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Olsztynie, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców Warmii i Mazur, Warmińsko-Mazurski Związek Pracodawców Prywatnych, Kuratorium Oświaty w Olsztynie oraz powiatowe urzędy pracy. W 2024 roku refundację wypłacono 1 227 pracodawcom, na łączną kwotę 43 300 000,00 zł. Do zawodów, w których najczęściej dokonywana była refundacja kosztów wynagrodzeń należały:

¹⁸ Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

- mechanik pojazdów samochodowych
- sprzedawca,
- fryzjer
- kucharz
- stolarz.

Powiatowe urzędy pracy wspierały pracodawców nie tylko finansowo, współpraca dotyczyła także pomocy w doborze kandydatów do pracy spośród bezrobotnych i poszukujących pracy lub w określeniu wymagań dotyczących stanowisk pracy. W 2024 roku pracodawcy złożyli 49 wniosków o pomoc w rekrutacji, z czego 32 pochodziły z sektora prywatnego.

Okazją do spotkania się w jednym miejscu osób planujących swoją karierę zawodową, z pracodawcami były również targi i giełdy pracy organizowane przez powiatowe urzędy pracy. Podczas tych spotkań pracodawcy mieli nie tylko możliwość pozyskania pracowników, ale także zapoznania się profesjonalnymi metodami rekrutacji pracowników, zasadami zatrudniania cudzoziemców czy przepisami związanymi z nawiązaniem stosunku pracy. Targi i giełdy pracy organizowane były m.in. w ramach Dni Pracodawców¹⁹.

Podczas Dni Pracodawców w 2024 r. szczególna uwaga została skierowana na rozwiązanie problemu niedoborów pracowniczych, który dotyka przedsiębiorców w wielu sektorach. Pośrednicy pracy odbyli szereg wizyt u lokalnych pracodawców, podczas których przedstawiali ofertę powiatowych urzędów pracy, organizowano również wiele spotkań w siedzibach urzędów pracy. Aby ułatwić kontakt spotkania organizowane były również w formule on-line. Informacje o możliwościach współpracy przekazywane były też drogą mailową. Tematyka spotkań była różnorodna. Pracodawcy, którzy zatrudniają lub noszą się z zamiarem zatrudniania cudzoziemców mogli m.in. uzyskać informacje na temat legalności zatrudnienia i tytułów pobytowych zatrudnianych obcokrajowców. Na ich potrzeby tworzone były punkty konsultacyjne z udziałem przedstawicieli: Warmińsko-Mazurskiej Straży Granicznej, Państwowej Inspekcji Pracy Oddział Olsztyn oraz Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Współpraca służb zatrudnienia z pracodawcami to ważny aspekt funkcjonowania rynku pracy. Wspólne działania przynoszą wiele korzyści: pracodawcy minimalizują koszty związane z zatrudnieniem nowego pracownika, a osoby bezrobotne mają większe szanse na znalezienie pracy.

1.5. Zwolnienia grupowe oraz wsparcie pomocowe w zakresie outplacementu

W 2024 roku WUP w Olsztynie prowadził bieżący monitoring planowanych zwolnień grupowych, aby w oparciu o zdobyte informacje zapewnić wsparcie dla osób zwalnianych z zakładów pracy lub zagrożonych utratą pracy.

Rosnące koszty działalności przedsiębiorstw powodują niekiedy konieczność poszukiwania oszczędności m.in. poprzez ograniczenie stanu zatrudnienia. W 2024 roku powiatowe urzędy pracy otrzymały od 20 pracodawców informacje o planowanych zwolnieniach grupowych, którymi zagrożonych było 1 266 pracowników. Dla porównania, w 2023 roku, decyzję o redukcji etatów

¹⁹ Giełdy pracy organizowane są na potrzeby pracodawcy, który chce skontaktować się z większą liczbą kandydatów do pracy w celu pozyskania pracowników w określonym zawodzie. W trakcie giełd swoją pomoc świadczą także wyspecjalizowani doradcy zawodowi, którzy pomagają pracodawcom pozyskiwać kandydatów o pożądanym predyspozycjach psychofizycznych. W 2024 r. z pomocy tej skorzystali m.in.: Market Dino, Gmina Lidzbark, Fiege e-Com North sp. z o.o, Lavoro sp. z o.o, LG Mława, Umbrella sp. z o.o itp. Targi pracy organizowane są w celu umożliwienia bezpośredniego kontaktu większej grupy pracodawców z kandydatami do pracy.

zmuszonych było podjąć 15 pracodawców, a przewidywanymi zwolnieniami miało zostać objętych 969 osób.

Najwięcej planów dotyczących zwolnień grupowych związana była z zakładami przetwórstwa przemysłowego. W 2024 roku ograniczenie zatrudnienia przewidywano w dwunastu zakładach tej branży, a 800 pracowników sektora przetwórstwa stanowiło 63,2% osób zagrożonych utratą pracy wskutek zwolnień grupowych.

Niepokojący jest fakt, że dla blisko 25% pracodawców powodem zwolnień grupowych jest likwidacja zakładu. W ramach tych zgłoszeń zagrożonych zwolnieniami jest 337 pracowników.

Tabela 3 – Informacje o planowanych i zrealizowanych zwolnieniach grupowych w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 roku

Sekcja PKD	Liczba zakładów zgłaszających zwolnienie	Liczba osób przewidzianych do zwolnienia	Liczba zakładów, które zrealizowały zwolnienia grupowe	Liczba osób zwolnionych
Przetwórstwo przemysłowe	12	800	13	772
Transport i gospodarka magazynowa	1	372	X	X
Handel hurtowy i detaliczny	3	72	3	63
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1	16	1	16
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1	2	1	2
Informacja i komunikacja	1	2	1	2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1	2	1	2
RAZEM	20	1 266	20	857

X – pracodawca wycofał zgłoszone zwolnienie grupowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z powiatowych urzędów pracy

W rezultacie zgłoszonych zwolnień grupowych, w 2024 roku, pracę straciło 857 osób z 20 zakładów pracy. Odnosząc się do sytuacji sprzed roku, liczba zwolnionych zwiększyła się o 4,4%, tj. o 36 osób. Analogicznie do liczby informacji o planowanych zwolnieniach grupowych, ich realizacja nastąpiła głównie w przetwórstwie przemysłowym. W 13 zakładach pracy działających w tym obszarze pracę straciły 772 osoby (90,1% ogółu).

Nie wszystkie planowane zwolnienia grupowe są jednak realizowane. W 2024 roku informację o rezygnacji z planów redukcji zatrudnienia otrzymano od 5 przedsiębiorców, w rezultacie czego 410 osób utrzymało swoje miejsca pracy.

Zwolnienia grupowe realizowane w oparciu o przepisy Ustawy o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, nie przedstawiają pełnego obrazu dotyczącego liczby osób tracących zatrudnienie. W 2024 roku w regionie zarejestrowano 2 599 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, które nie kwalifikują się do zwolnień grupowych. Dla porównania w 2023 roku, grupa ta była mniejsza o 2,3% i liczyła 2 656 osób²⁰.

²⁰ Osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy - oznacza to: 1) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracowników zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników; 2) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego

Wsparciu osobom zwalnianym z pracy służą zaplanowane do realizacji działania w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 – Działanie 7.7 Outplacement. W 2024 roku realizowane były trzy projekty obejmujące swoim zasięgiem teren całego województwa, których łączny budżet wynosił 10,53 mln złotych. Docelowo wsparcie zaplanowane było dla 488 osób. Istotą dofinansowanych projektów jest zapewnienie szybkiej, kompleksowej i skutecznej reakcji na ich indywidualne potrzeby po to, aby ograniczyć proces zwolnień bądź pomóc w odnalezieniu się w nowej sytuacji życiowej. W tym celu przewidziano do realizacji różne formy aktywizacji zawodowej, tj. szkolenia, staże, doradztwo zawodowe, poradnictwo psychologiczne, pośrednictwo pracy i studia podyplomowe. Szeroki zakres oferowanego wsparcia przyczyni się do utrzymania przez uczestników dotychczasowego zatrudnienia lub podjęcia przez nich nowej pracy. Do końca 2024 roku ze wsparcia skorzystało 250 osób. W 2025 roku planowane jest ogłoszenie kolejnego konkursu w tym działaniu.

Wsparcie dla osób zwolnionych lub przewidzianych do zwolnienia z przyczyn niedotyczących pracownika udzielane było również w ramach programów aktywizacyjnych finansowanych ze środków rezerwy Funduszu Pracy pozostających w dyspozycji Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej. Na ich realizację powiatowe urzędy pracy, poza limitem przyznanym dla województwa na początku roku, pozyskały dodatkowo 2,3 mln zł. Programy realizowane były na terenie powiatów: elbląskiego, kętrzyńskiego (2 programy) i szczycieńskiego (2 programy). Łącznie wsparcie skierowane było do 154 osób.

1.6. Ochrona pracowników przed utratą wynagrodzenia w razie niewypłacalności pracodawcy

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych jest państwowym funduszem, który ma na celu ochronę pracowników przed utratą wynagrodzenia w razie niewypłacalności pracodawcy. Biuro FGŚP realizowało swoje główne zadania ustawowe, wynikające z ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy z dnia 13 lipca 2006 roku, polegające na:

- ✓ wypłacie świadczeń pracowniczych,
- ✓ dochodzeniu zwrotu wypłaconych świadczeń,

W zakresie wypłaty świadczeń pracowniczych za niewypłacalnych pracodawców dokonano następujących wypłat:

- zatwierdzono do wypłaty łącznie 8 wykazów na kwotę 10 076 545,49 zł (wykazy obejmowały 544 osoby).
- zatwierdzono do wypłaty 89 wniosków indywidualnych na łączną kwotę 2 040 515,30 zł.

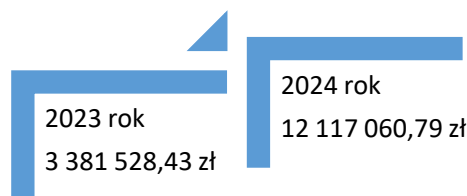
Ogółem w 2024 roku wypłacono 12 117 060,79 zł tytułem świadczeń pracowniczych w związku z niewypłacalnością pracodawców.

Analizując dotychczasowy poziom wypłat, bieżący napływ wykazów i wniosków indywidualnych, a także kolejne zapowiedzi złożenia wykazów i wniosków, można spodziewać się dalszego wzrostu zapotrzebowania na wsparcie pracowników niewypłacalnych pracodawców ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Potwierdzeniem tego jest poniższe zestawienie,

z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych; 3) wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w przypadku śmierci pracodawcy lub gdy odrębne przepisy przewidują wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w wyniku przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę i niezaproponowania przez tego pracodawcę nowych warunków pracy i płacy; 4) rozwiązanie stosunku pracy przez pracownika z uwagi na ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków wobec pracownika.

z którego wynika, że już w okresie 1 stycznia 7 kwietnia bieżącego roku poziom wypłat świadczeń pracowniczych wynosi 34% poziomu wypłat 2024 roku.

Rysunek 2 – Kwota świadczeń przekazanych ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w latach 2023-2024

Źródło: Dane FGSP. Obliczenia własne

Biuro Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w 2024 roku realizowało także zadania wynikające z ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, polegające na dochodzeniu zwrotu wypłaconych świadczeń. W wyniku prowadzonych działań na rachunek bankowy wpłynęła ogółem kwota 646 410,59 zł. Tytułem kwot uzyskanych na podstawie art. 64 ust. 3 Prawa upadłościowego i naprawczego (niewykorzystane środki ZFŚS) uzyskano 1 000,00 zł. Na podstawie decyzji dysponenta Funduszu umorzono należności FGŚP na łączną kwotę 1 848 670,01 zł. Na podstawie art. 23 ust. 8a ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy z dnia 13 lipca 2006 roku, należności trzech dłużników w łącznej wysokości 113 343,66 zł zostały zaliczone w koszty Funduszu.

Analizując dotychczasowy poziom spłat należności, a także mając na uwadze wnikliwą analizę akt dłużników należy założyć, że mimo wzrostu wypłat, a tym samym większą liczbę dłużników, poziom windykowanych należności będzie mieć tendencję malejącą. Ma na to wpływ fakt, że coraz częstsze są przypadki ogłaszania upadłości firm pozbawionych już realnego majątku, a jeśli taki występuje to jest w znacznej mierze obciążony hipoteką przewyższającą wartość obciążonych nieruchomości. Częste są też takie przesłanki niewypłacalności jak: oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości z powodu braku środków na prowadzenie postępowania upadłościowego, umorzenie postępowania upadłościowego, co oznacza znikomą możliwość odzyskania wierzytelności. Ponadto, coraz częstszym zjawiskiem jest, że dłużnicy będący osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej składają wnioski o ogłoszenie upadłości konsumenckiej. Jednym z przyjętych sposobów na urealnianie stanu należności Funduszu jest kierowanie wniosków do dysponenta Funduszu o umorzenie należności.

W 2024 roku FGŚP kontynuował również zadania wynikające z Ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, polegające na prowadzeniu działań windykacyjnych dotyczących zwrotu należności przekazanych świadczeń lub środków wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości, a także w sytuacji braku jakiegokolwiek rozliczenia otrzymanego wsparcia w wyniku realizacji tarcz antykryzysowych. W rezultacie tych działań: wydano wobec 19 dłużników decyzje

Podsumowując działania związane z realizacją tarcz antykryzysowych, należy zauważyć, że mimo braku wypracowanej praktyki, wielu niejasności w przepisach, nie dość wystarczającej kwoty środków na obsługę tego zadania, na 4 670 wszystkich pozytywnie rozpatrzonych wniosków, wszystkie wnioski zostały końcowo rozliczone, a dalsze działania, stricte windykacyjne, prowadzone są już tylko wobec 58 dłużników (1,2% wszystkich wniosków).

administracyjne, a wobec 6 wszczęto bądź zostaną wszczęte postępowania administracyjne. Wobec 8 dłużników ogłoszono upadłość, a wobec pozostałych 25 dłużników prowadzone są postępowania cywilne (sądowe i egzekucyjne). Łącznie od 58 dłużników Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie dochodzi zwrotu kwoty 2 336 908,32 zł tytułem należności głównej.

1.7. Poprawa sytuacji zawodowej osób pracujących

Wsparcie dla osób zatrudnionych na umowach cywilno-prawnych, umowach krótkoterminowych oraz ubogich pracujących, w celu poprawy ich sytuacji na rynku pracy udzielane było głównie w ramach projektów realizowanych w ramach programu regionalnego FEWiM - Działanie 7.2 Poprawa sytuacji zawodowej osób pracujących. Osoba uboga pracująca definiowana jest jako osoba pracująca:

- zamieszkująca w gospodarstwie domowym, w którym dochody (z wyłączeniem transferów społecznych²¹), przypadające na jedną osobę nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej w miesiącu poprzedzającym przystąpienie do projektu albo
- której dochody podlegające opodatkowaniu w ujęciu miesięcznym nie przekraczają minimalnego wynagrodzenia za pracę w miesiącu poprzedzającym przystąpienie do projektu.

Próg dochodowy uprawniający do uzyskania świadczeń z pomocy społecznej dla osoby samotnie gospodarującej w 2024 roku wynosił 776 zł miesięcznie, w przypadku rodzin było to 600 zł. Od 1 stycznia 2024 r. najniższa pensja wynosiła 4 242 zł, od 1 lipca 2024 roku minimalne wynagrodzenie za pracę wzrosło do 4 300 zł. Minimalna stawka godzinowa dla określonych umów cywilnoprawnych – od 1 stycznia to 27,70 zł, od 1 lipca - 28,10 zł.

Ubóstwo mieszkańców regionu stanowi problem w województwie warmińsko-mazurskim. W 2023 roku wskaźnik zagrożenia ubóstwem, uwzględniający w dochodach transfery społeczne, był równy 22,4%, co oznacza, że co piąty mieszkaniec regionu był zagrożony ubóstwem (w Polsce – 14,0%).

Mapa 4 – Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych w 2023 roku

Źródło: Dochody i warunki życia ludności Polski – raport z badania EU-SILC 2023, GUS 2024

²¹ Transfery społeczne - bieżące przelewy otrzymywane przez gospodarstwa domowe podczas okresu odniesienia dochodu, przeznaczone do zmniejszenia ciężarów finansowych związanych z wieloma nieprzewidywalnymi sytuacjami lub potrzebami, dokonywane w ramach wspólnie organizowanych systemów lub poza tymi systemami przez organy rządowe lub instytucje typu non-profit świadczące usługi na rzecz gospodarstw domowych (NPISH). W ramach świadczeń społecznych można wyodrębnić następujące grupy: świadczenia dotyczące rodziny, dodatki mieszkaniowe, świadczenia dla bezrobotnych, świadczenia związane z wiekiem, renty rodzinne, świadczenia chorobowe, świadczenia dla osób z niepełnosprawnościami, stypendia, świadczenia dotyczące wykluczenia społecznego.

Miernikami poziomu zamożności są m.in. wynagrodzenia z tytułu pracy, wysokość emerytur i rent czy dochody i wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych, które w regionie kształtowały się następująco:

- przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2024 roku wynosiło 6 863,45 zł, podczas gdy w Polsce – 8 265,92 zł,
- przeciętne świadczenie (emerytury i renty) wypłacone w 2024 roku z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wynosiło 3 452,14 zł (w kraju 3 849,11 zł),
- przeciętny roczny dochód netto na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2023 roku wyniósł 28 804 zł (w kraju – 33 698 zł zł).

Zaproponowane w projektach realizowanych w ramach programu regionalnego FEWiM - Działanie 7.2 Poprawa sytuacji zawodowej osób pracujących wsparcie, powinno odpowiadać indywidualnym predyspozycjom uczestników i bazować na ich dotychczasowym doświadczeniu zawodowym, umiejętnościach oraz być poprzedzone opracowaniem/aktualizacją Indywidualnego Planu Działania lub innego dokumentu pełniącego analogiczną funkcję. Ponadto każdy z uczestników projektu powinien otrzymać ofertę pomocy, wynikającą z przeprowadzonej diagnozy potrzeb szkoleniowych lub walidacyjnych i możliwości doskonalenia zawodowego. Zakres wsparcia może obejmować instrumenty i usługi rynku pracy wskazane w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (z wyłączeniem robót publicznych i działań służących rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia), np. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia zawodowe, staże zawodowe, studia podyplomowe.

W 2024 roku w ramach Działania 7.2 podpisano 21 umów, premiowano m.in. projekty, w których co najmniej 30% uczestników projektu stanowiły osoby o niskim wykształceniu, osoby zamieszkujące tereny wiejskie, osoby samotnie wychowujące dzieci, osoby z niepełnosprawnościami, osoby sprawujące opiekę nad dzieckiem z niepełnosprawnością. Do końca 2024 roku 109 osób rozpoczęło udział w projektach, natomiast docelowo, w zakontraktowanych w 2024 roku projektach wsparcie otrzyma ponad 1 300 osób²².

Realizowane w ramach Działania 7.2 projekty uwzględniają specyfikę wewnątrzregionalną, w tym inteligentne specjalizacje regionu, oraz potrzebę interwencji na rzecz zielonej i cyfrowej transformacji.

1.8. Profesjonalizacja kadr instytucji rynku pracy

Kompleksowe działania mające na celu aktywizację społeczną i zawodową mieszkańców regionu obejmują również podnoszenie kwalifikacji i umiejętności pracowników instytucji rynku pracy. Mają one na celu przygotowanie pracowników instytucji rynku pracy do obsługi zmieniającego się rynku pracy i podniesienie jakości świadczonych usług.

W 2024 r. w kształceniu ustawicznym uczestniczyło 687 pracowników urzędów pracy zatrudnionych w końcu roku, czyli 70,8%. W skali roku liczba pracowników uczestniczących

²² W 2025 roku planowane jest ogłoszenie kolejnego konkursu w Działaniu 7.2 skierowanego wyłącznie do kobiet zamieszkujących na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, które są zatrudnione na umowach cywilnoprawnych, umowach krótkoterminowych lub do kobiet ubogich pracujących oraz do kobiet powracających na rynek pracy po urlopie macierzyńskim, rodzicielskim lub wychowawczym.

w kształceniu ustawicznym spadła o 94 osoby (tj. o 12,0%). Z liczby uczestniczących w kształceniu ustawicznym 99,1% (684 osoby) uczestniczyło w szkoleniach²³.

W grudniu 2024 roku podpisana została również umowa na realizację projektu w ramach programu regionalnego FEWiM w Działaniu 7.3 Profesjonalizacja kadr instytucji rynku pracy. Docelowo planowane jest wsparcie 460 pracowników powiatowych urzędów pracy, Warmińsko-Mazurskiej Wojewódzkiej Komendy Ochotniczych Hufców Pracy, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie.

Szkolenia z zakresu usług rynku pracy dla pracowników powiatowych urzędów pracy z województwa warmińsko-mazurskiego realizowane są również w ramach prowadzenia działalności metodyczno-szkoleniowej przez Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej. W 2024 roku wyspecjalizowani pracownicy przeprowadzili 12 szkoleń, w których uczestniczyły 183 osoby. Tematy poszczególnych szkoleń to:

- ABC – sukcesu doradcy klienta – 18 osób,
- Szkolenie z zakresu stosowania Kwestionariusza Zainteresowań Zawodowych (KZZ) – 4 osoby,
- Radzenie sobie ze stresem (2 edycje) – 31 osób,
- Szkolenie z zakresu stosowania Narzędzia do Badania Kompetencji (NBK) – zakres podstawowy – 9 osób,
- Kompetencje cyfrowe bez tajemnic (2 edycje) – 30 osób,
- Złość – jak radzić sobie ze złością 3 (edycje) – 58 osób,
- Komunikacja interpersonalna (2 edycje) – 33 osoby.

Realizując projekt w ramach naboru pt. „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych”, finansowanego w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) doradcy zawodowi z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Olsztynie i Elblągu podnoszą swoje kompetencje zawodowe m.in. poprzez udział w:

- szkoleniach z socjodynamicznego poradnictwa kariery na poziomie podstawowym (szkolenie na poziomie zaawansowanym zaplanowane zostało na 2025 rok), którego celem było poznanie i doskonalenie warsztatu pracy doradczej z klientem indywidualnym w nurcie socjodynamicznym
- cyklu szkoleń zaawansowanych z dziedziny Analizy Transakcyjnej w poradnictwie zawodowym pt. „Profesjonalizacja kadry doradców zawodowych w nurcie AT w poradnictwie”, poprzedzonym udziałem w podstawowym kursie z AT – szkoleniem 101. Celem cyklu szkoleń jest poznanie metody i praktycznego jej zastosowania oraz przygotowanie do upowszechniania metody analizy transakcyjnej w środowisku doradców zawodowych i innych specjalistów pracujących w obszarze doradztwa zawodowego. Cały cykl szkoleń zakończy się w grudniu 2025 r.
- seminarium pn. „Metoda Bilansu Kompetencji – w czym i jak może pomóc?”, którego celem było poznanie założeń, pojęć i możliwości wykorzystania tej metody w pracy z klientem, poznanie sposobów dokumentowania kompetencji klienta, ustalenia celu i planowania jego rozwoju,

²³ Zatrudnienie w urzędach pracy - raport za 2024 rok, opublikowany na stronie: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy/bezrobocie-rejestrowane>

- warsztacie pn. „Elementy treningu umiejętności społecznych w nurcie humanistycznym w zakresie pracy doradcy zawodowego w perspektywie pracy z dziećmi, młodzieżą i osobami dorosłymi”. Jego celem było pokazanie, w jaki sposób prowadzić spotkanie oraz poznanie sposobów na aktywizację zawodową klienta w oparciu o elementy TUS.

Wartością dodaną udziału we wszystkich tych inicjatywach jest stworzenie wysoce sprofesjonalizowanego zespołu doradców zawodowych mających możliwość realnego wykorzystania najnowszych technik i narzędzi pracy.

Aby podnieść skuteczność aktywizacji zawodowej mieszkańców naszego regionu prowadzone są również inne działania.

W 2024 roku kontynuowano działania w ramach projektu z Funduszu TSI (Technical Support Instrument) zarządzanego przez Komisję Europejską, w którym WUP w Olsztynie jest partnerem. Celem projektu jest wypracowanie rozwiązań w zakresie aktywizacji zawodowej biernych zawodowo, w oparciu o doświadczenia Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD).

Opisywany projekt jest obecnie w fazie badania możliwości przeniesienia na polskie realia rozwiązań z sukcesem wdrażanych w kilku krajach europejskich (np. Estonii czy Francji). Chodzi przede wszystkim o sprawdzenie czy istnieje możliwość implementacji tych rozwiązań do systemu prawnego w Polsce i dostosowanie ich do polskiego rynku pracy. Działania projektowe skoncentrowane są również na przygotowaniu założeń projektów pilotażowych, które realizowane będą również w naszym województwie, mających na celu przetestowanie zaproponowanych narzędzi aktywizacyjnych. Uwaga w tych projektach skoncentrowana będzie w szczególności na osobach z niepełnosprawnościami, osobach w wieku okołoemerytalnym (55+) oraz kobietach, które nie powróciły do pracy po urodzeniu dzieci.

Od 1 czerwca 2025 roku osoby bierne zawodowo staną się klientami urzędów pracy. Ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia wprowadza definicję osoby biernej zawodowo, przez którą rozumie się osobę, która ukończyła 18 lat i w danej chwili nie tworzy zasobów siły roboczej, ponieważ nie jest zatrudniona, nie wykonuje innej pracy zarobkowej oraz nie prowadzi działalności gospodarczej i nie jest zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna albo poszukująca pracy.

2. Działania w ramach Priorytetu II - Dopasowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy i wymagań nowoczesnej gospodarki

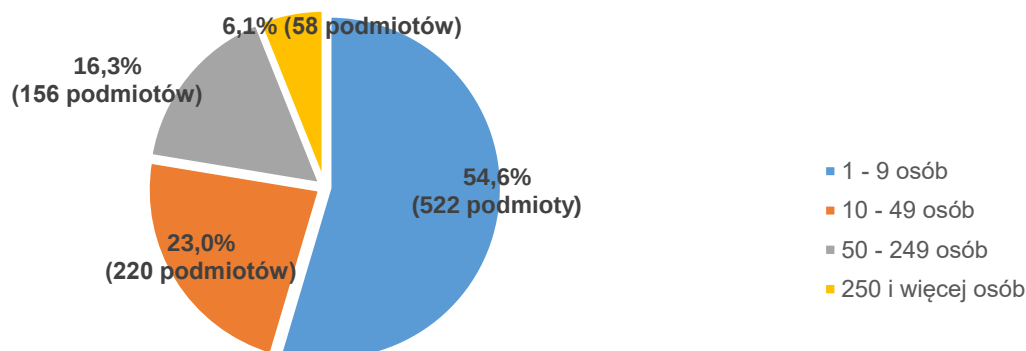
W dopasowaniu kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy i wymagań nowoczesnej gospodarki ważną rolę odgrywa kształcenie ustawiczne.

2.1. Kształcenie ustawiczne pracodawców i pracowników - Krajowy Fundusz Szkoleniowy

Z myślą o wsparciu kształcenia pracodawcy i pracowników powstał Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS). Podstawowym celem tego instrumentu rynku pracy jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań zmieniającej się gospodarki.

W 2024 roku w naszym województwie wniosek o przyznanie środków z KFS złożyły 1 634 podmioty, o 5,8% więcej niż przed rokiem. Dofinansowanie otrzymało 956 pracodawców.

Wykres 17 – Pracodawcy (podmioty), którzy otrzymali środki z KFS według liczby zatrudnianych osób

Źródło: Sprawozdawczość o rynku pracy. Obliczenia własne

Beneficjentami KFS w naszym województwie są najczęściej mikroprzedsiębiorcy. W 2024 roku stanowili oni 54,6% podmiotów korzystających z tego instrumentu. Udział procentowy przedsiębiorstw zatrudniających od 10 do 49 osób wynosił 23,0%, średnich firm 16,3%, a przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 250 pracowników 6,1%.

Blisko połowa pracodawców, którzy otrzymali środki KFS prowadziła działalność gospodarczą w jednej z czterech sekcji:

- opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 13,6% beneficjentów KFS w województwie,
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych – 11,9%,
- przetwórstwo przemysłowe – 11,8%,
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 11,1%.

Tabela 4 – Pracodawcy (podmioty), którzy otrzymali środki z KFS według rodzaju prowadzonej działalności (wg Polskiej Klasyfikacji Działalności)

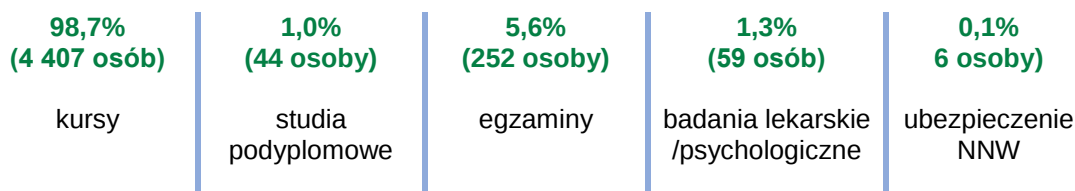
Wyszczególnienie (sekcje PKD)	Liczba podmiotów
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	130
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	114
Przetwórstwo przemysłowe	113
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	106
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	89
Pozostała działalność usługowa	87
Edukacja	79
Budownictwo	75
Transport i gospodarka magazynowa	35
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	26
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	18
Informacja i komunikacja	17
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	15
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	12
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	10
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10
Inne	20

Źródło: Sprawozdawczość o rynku pracy. Obliczenia własne

Zainteresowanie KFS jest niezmiennie wysokie od wielu lat, a dzięki większym nakładom finansowym, jakie otrzymał nasz region w 2024 roku, wsparciem objęto więcej uczestników. W 2024 roku kształcenie ustawiczne finansowane z KFS podjęło 265 pracodawców oraz 4 200 pracowników - łącznie 4 465 osób o 690 osób więcej niż rok wcześniej. Na finansowanie wsparcia w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego powiatowe urzędy pracy wydatkowały kwotę 10 116 179,33 zł, o 3,8% większą niż przed rokiem (w 2023 r. wydatki w ramach KFS wynosiły 9 747 982,22 zł).

W 2024 roku obchodziliśmy 10-lecie wprowadzenia tego instrumentu. W ciągu ponad dziesięciu lat funkcjonowania KFS z różnych form kształcenia ustawicznego sfinansowanych z tych środków skorzystało ponad 2,5 tys. pracodawców i ponad 30,0 tys. pracowników. Na ten cel wydatkowano ponad 70 mln zł.

Uczestnicy działań finansowanych z KFS korzystali z następujących rodzajów wsparcia:

Co roku Minister właściwy do spraw pracy w porozumieniu z Radą Rynku Pracy ustala priorytety wydatkowania środków KFS. W 2024 roku nacisk położono na:

1. Wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych procesów, technologii i narzędzi pracy.
2. Wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych.
3. Wsparcie kształcenia ustawicznego osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem oraz osób będących członkami rodzin wielodzietnych.
4. Wsparcie kształcenia ustawicznego w zakresie umiejętności cyfrowych.
5. Wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących w branży motoryzacyjnej.
6. Wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia.
7. Wsparcie kształcenia ustawicznego skierowane do pracodawców zatrudniających cudzoziemców.
8. Wsparcie kształcenia ustawicznego w zakresie zarządzania finansami i zapobieganie sytuacjom kryzysowym w przedsiębiorstwach.

Po wykorzystaniu przyznanego limitu samorządy powiatowe mają możliwość ubiegania się o dodatkowe środki pochodzące z rezerwy KFS, dla których określane są odrębne priorytety wydatkowania. W 2024 roku były nimi:

- A. Wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych oraz pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego wskazanych na liście/rejestrze przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez MRPiPS.
- B. Wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności.

- C. Wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.
- D. Wsparcie kształcenia ustawicznego w obszarach/branżach kluczowych dla rozwoju powiatu/województwa wskazanych w dokumentach strategicznych/planach rozwoju.

Najwięcej środków KFS zostało przeznaczonych na wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych – 3 769 832,01 zł (37,3%).

Ponad 19% środków KFS zostało przeznaczonych na wsparcie kształcenia ustawicznego w obszarach/w branżach kluczowych dla rozwoju powiatu/województwa wskazanych w dokumentach strategicznych – 1 969 684,38 zł (19,5%). Na kształcenie osób po 45 roku życia wydano 1 351 333,11 zł (13,4%), a na rozwijanie umiejętności w zakresie umiejętności cyfrowych – 1 057 670,17 (10,5%).

Ponad 6% (667 922,22 zł) ogółu środków przeznaczono na wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych procesów, technologii i narzędzi pracy. Z kolei nakłady poniesione na wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych oraz pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego wskazanych na liście/rejestrze przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez MRPiPS – stanowiły 4,1% (416 515,05 zł). Powyżej 3% (325 596,72 zł) wydatkowano na wsparcie kształcenia ustawicznego w zakresie zarządzania finansami i zapobiegania sytuacjom kryzysowym w przedsiębiorstwach.

Zbliżone kwoty, powyżej 113,0 tys. zł (1,1%), przeznaczono na wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności (113 111,57 zł) jak również osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem oraz osób będących członkami rodzin wielodzietnych (113 620,63 zł). Mniej niż 1,0% (40 775,00 zł) środków KFS wspomogło działania skierowane do pracodawców zatrudniających cudzoziemców oraz osób pracujących w branży motoryzacyjnej (26 103,05 zł). Na promocję Krajowego Funduszu Szkoleniowego przeznaczono 1,6% (162 723,91 zł) ogółu kwoty wydatkowanej w ramach KFS.

Jeden z priorytetów nie znalazł odbiorców na Warmii i Mazurach tj. wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

W celu poznania opinii pracowników i pracodawców na temat KFS i efektów wsparcia udzielonego w jego ramach, Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie w 2024 roku zlecił realizację badania „Ocena efektywności wsparcia udzielonego w 2023 roku ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego na terenie województwa warmińsko-mazurskiego”.

Najważniejsze wnioski wynikające z przeprowadzonego badania to:

- największym zainteresowaniem pracodawców, którzy otrzymali środki w ramach limitu środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego z województwa warmińsko-mazurskiego w 2023 r. cieszyło się wsparcie dotyczące kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym

powiecie lub województwie zawodach deficytowych, a kluczową formą wsparcia z jakiej korzystali badani były kursy;

- odpowiednio 92,4% i 99,6% pracodawców poinformowało, iż nie doświadczyło jakichkolwiek trudności na etapie ubiegania się o wsparcie oraz na etapie korzystania z niego, co wskazuje na dużą adekwatność i wysoką jakość realizowanego wsparcia;
- wsparcie otrzymane w ramach środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego spełniło oczekiwania aż 90,8% pracodawców, głównie ze względu na nabycie przez pracowników oczekiwanych kwalifikacji i/lub kompetencji;
- wsparcie finansowane ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego wpłynęło znacząco na jeden z kluczowych obszarów działalności badanych przedsiębiorstw tj. jakość usług - 79,2%;
- pracownicy w bardzo dużym i raczej dużym stopniu - 80,2% wykorzystują wiedzę zdobytą dzięki uczestnictwu w wybranej formie finansowanej ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Głównym identyfikowanym efektem działań było zdobycie przez pracowników nowej wiedzy i umiejętności użytecznych w ich pracy - 99,3% oraz nabycie większej pewności siebie w trakcie wykonywania zadań i obowiązków zawodowych - 97,6%;
- dzięki wsparciu finansowanym ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego, w przypadku części pracowników spadło ryzyko utraty pracy - 60,7%, a liczna grupa pracowników otrzymała podwyżki wynagrodzenia - 40,7%.

2.2. Kształcenie ustawiczne bezrobotnych

Umiejętności i aktualna wiedza dostosowana do potrzeb rynku pracy zwiększa szansę bezrobotnych na znalezienie pracy. Kształcenie ustawiczne realizowane przez urzędy pracy odbywało się przede wszystkim poprzez kierowanie osób bezrobotnych na szkolenia, staże lub przygotowanie zawodowe dorosłych. W 2024 roku na wymienione formy aktywizacji zawodowej skierowano 4 224 bezrobotnych, z czego 1 204 osoby na szkolenia, 3 020 osób na staże oraz 94 osoby na inne formy (27 osobom sfinansowano koszty egzaminów, uprawnień zawodowych lub koszty licencji niezbędnych do wykonywania danego zawodu, 67 osobom studia podyplomowe).

Niezmienne od kilku lat najwięcej osób kończy szkolenia z obszaru usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy. W 2024 roku popularne były również kursy z zakresu: informatyka i wykorzystanie komputerów, zarządzanie i administrowanie, usługi fryzjerskie i kosmetyczne oraz architektura i budownictwo.

W 2024 roku 803 osoby, które stanowiły 64,2% osób, które ukończyły szkolenie, podjęło pracę w jego trakcie lub do 3 miesięcy po ukończeniu (o 83 osób więcej niż w 2023 roku). Największą efektywnością wykazały się szkolenia zaliczane do obszaru sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami, z 41 osób które ukończyły szkolenia w tym kierunku tylko jedna osoba nie znalazła zatrudnienia²⁴.

²⁴ Pod uwagę wzięto szkolenia, które ukończyło co najmniej 10 osób.

Tabela 5 – Szkolenia, które osiągnęły najwyższą efektywność zatrudnieniową realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 roku

Obszary szkoleń	Liczba uczestników	Efektywność szkoleń
sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	41	97,6%
usługi fryzjerskie, kosmetyczne	66	81,8%
technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów)	28	75,0%
rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	12	75,0%
opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	26	73,1%
usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	573	65,8%
architektura i budownictwo	65	63,1%

Źródło: Sprawozdawczość o rynku pracy. Obliczenia własne.

Ze szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy korzystali głównie bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym (29,2% osób, które ukończyły szkolenia) oraz zasadniczym branżowym/zawodowym (23,3%).

W szkoleniach uczestniczyły głównie młode osoby. Co trzeci absolwent szkolenia to osoba w wieku 25-34 lata, a blisko 27% nie ukończyło 25 roku życia. Razem obie grupy stanowiły 60% objętych tą formą aktywizacji zawodowej.

Bardzo popularną formą kształcenia ustawicznego wśród młodych był również staż. Bezrobotni do 34 roku życia stanowili w 2024 roku 62,1% jego uczestników. Pod względem wykształcenia najliczniejszą grupę osób objętych stażem stanowili bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym – 32,7%.

Tabela 6 – Struktura uczestników szkoleń i stażu według wieku i poziomu wykształcenia

Wyszczególnienie		Osoby, które w 2024 roku ukończyły	
		szkolenie	staż
Ogółem		1 251	3 260
wiek	18-24 lata	333	935
	25-34	418	1 090
	35-44	255	724
	45 i więcej	245	511
wykształcenie	wyższe	139	596
	policealne i średnie zawodowe/branżowe	365	1 066
	średnie ogólnokształcące	225	737
	zasadnicze zawodowe/branżowe	291	489
	gimnazjalne/podstawowe i poniżej	231	372

Źródło: Sprawozdawczość o rynku pracy. Obliczenia własne.

W 2024 roku, co trzecia osoba kończąca staż podczas jego odbywania zdobyła nowe umiejętności w zakresie prace sekretarskie i biurowe - 33,6% wszystkich uczestników stażu (1 082 osoby).

2.3. Rejestr Instytucji Szkoleniowych

Idea kształcenia ustawicznego w 2024 roku realizowana była również przez inne instytucje rynku pracy – przede wszystkim zaś przez instytucje szkoleniowe. Informacje o ich ofercie szkoleniowej można znaleźć w Rejestrze Instytucji Szkoleniowych (RIS). Rejestr prowadzony jest w systemie informatycznym, dane wprowadzane są na szczeblu województw. Zainteresowani - urzędy pracy, bezrobotni, mają w jednym miejscu dostęp do informacji o szkoleniach organizowanych przez kilka tysięcy firm z całej Polski. Warto nadmienić, że baza jest co roku aktualizowana, a firmy które nie zadeklarują kontynuacji działalności szkoleniowej na kolejny rok kalendarzowy, są z rejestru wykreślane.

W ramach zadania związanego z prowadzeniem Rejestru Instytucji Szkoleniowych w 2024 roku prowadzone były następujące działania:

- bieżąca obsługa instytucji szkoleniowych, polegająca m.in. na informowaniu nt. procedury wpisu do RIS, weryfikacja złożonych wniosków o wpis, wydawanie zawiadomień o wpisie lub o wykreśleniu z RIS,
- coroczna weryfikacja informacji składanych przez instytucje szkoleniowe dot. kontynuacji działalności szkoleniowej w kolejnym roku kalendarzowym oraz aktualizacja danych gromadzonych w bazie w tym zakresie,
- udostępnianie informacji na temat działających w regionie jednostek szkoleniowych.

W krajowej bazie danych RIS, według stanu na koniec 2024 roku, figurowało 15 495 aktywnych instytucji szkoleniowych, w tym 619 w województwie warmińsko – mazurskim. W 2024 roku w regionie zarejestrowano 116 nowych instytucji szkoleniowych.

Od 2026 roku wpis instytucji szkoleniowej do Rejestru Instytucji Szkoleniowych zastąpiony zostanie wpisem do Bazy Usług Rozwojowych (BUR) ze względu na aktualne dublowanie się informacji w dwóch publicznych rejestrach. BUR to internetowa, ogólnodostępna, bezpłatna platforma zapewniająca dostęp do wysokiej jakości usług rozwojowych, zawiera m.in. ofertę szkoleń, która aktualizowana jest na bieżąco.

2.4. Doradztwo i wspomaganie decyzji w wyborze ścieżki edukacyjnej i zawodowej na każdym etapie życia

W procesie uczenia się przez całe życie ważną rolę odgrywa doradztwo zawodowe mające na celu pomoc w dokonywaniu wyborów edukacyjnych, szkoleniowych i zawodowych oraz zarządzaniu karierą zawodową. Doradztwo adresowane do osób w każdym wieku i na każdym etapie życia, a usługi w tym zakresie zapewniają m.in. szkoły oraz publiczne służby zatrudnienia - powiatowe urzędy pracy, a także oraz centra informacji i planowania kariery zawodowej, które działają w strukturach wojewódzkich urzędach pracy.

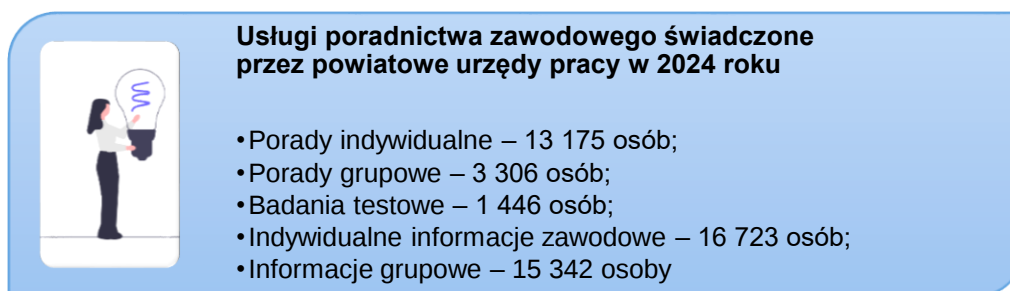
Klienci doradców zawodowych w powiatowych urzędach pracy korzystali z oferty kompleksowego wsparcia, pozwalającego im poradzić sobie z kryzysem zawodowym, na nowo odkryć swój potencjał, uwierzyć w siebie, przeanalizować swoje słabe i mocne strony aby w przyszłości skuteczniej rozwiązywać problemy i być aktywnym na rynku pracy.

W 2024 roku w całym województwie z porad indywidualnych skorzystało 13 175 osób, z czego 53,6% stanowiły kobiety, 49,1% osoby bez wykształcenia lub z wykształceniem zasadniczym zawodowym. W poradach grupowych uczestniczyło 3 306 osób, a ponad 40% objętych tą formą

wsparcia to osoby do 30 roku życia. Dla 1 446 osób przeprowadzono również badania testowe, dominującą grupą, która brała w nich udział byli bezrobotni w okresie do 6 miesięcy od zarejestrowania w urzędzie pracy (w sumie wykonano 1 805 badań testowych).

Usługi poradnictwa zawodowego świadczone były również w formie indywidualnych informacji zawodowych (którymi objęto 16 723 osób) oraz grupowych spotkań informacyjnych (15 342 uczestników).

Rysunek 3 – Korzystający z usług poradnictwa zawodowego (z wyjątkiem młodzieży uczącej się do ukończenia 18 lat) w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 roku

Źródło: Sprawozdawczość o rynku pracy. Obliczenia własne.

Usługi poradnictwa zawodowego świadczone były również w Centrach Informacji i Planowania Kariery w Olsztynie i w Elblągu, skorzystało z nich łącznie 4 667 osób.

W ramach usługi poradnictwa indywidualnego przyjęto 167 osób, w ramach 327 wizyt doradczych, (w tym 5 porad na odległość). Problemy zawodowe dotyczyły głównie: planowania rozwoju zawodowego, wyboru lub zmiany zawodu, wyboru miejsca pracy, wyboru kierunku kształcenia lub szkolenia, braku umiejętności poszukiwania pracy, obniżonej motywacji w zakresie aktywności zawodowej. Indywidualną informacją zawodową objętych zostało 1 996 osób (w tym 48 na odległość). W zajęciach grupowych uczestniczyło łącznie 2 504 osób, w tym:

- w warsztatach z zakresu poradnictwa zawodowego grupowego 82 osoby w ramach 10 spotkań,
- w zajęciach z zakresu grupowej informacji zawodowej – 2 422 osoby w ramach 119 spotkań.

Zagadnienia poruszane podczas ww. zajęć grupowych dotyczyły między innymi: usług i form wsparcia realizowanych przez urzędy pracy, w tym oferty centrum informacji i planowania kariery zawodowej, aktualnej sytuacji i tendencji na regionalnym rynku pracy, metod poszukiwania pracy, przygotowania dokumentów aplikacyjnych, motywacji, autoprezentacji, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej, spotkania w obszarze umiejętności cyfrowych, w tym filmów zawodoznawczych z wykorzystaniem gogli VR. Diagnostyką psychologiczną objęto 74 osoby. Wykonano łącznie 117 testów dotyczących predyspozycji i preferencji zawodowych. Udzielono 84 indywidualne konsultacje psychologiczne.

Usługi doradztwa zawodowego skierowane były nie tylko dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, ich odbiorcami byli również studenci oraz młodzież szkolna.

Współpraca z uczelniami wyższymi odbywała się w zakresie wsparcia studentów, absolwentów oraz doktorantów w wejściu na rynek pracy. W 2024 roku doradcy zawodowi CliPKZ w Olsztynie przeprowadzili 2 porady grupowe pod nazwą: „Poznaj swoje zasoby” oraz „Oczekiwania młodych a wymagania rynku pracy”. W spotkaniach wzięły udział 24 osoby.

Najwięcej spotkań z młodzieżą zorganizowano w ramach Warmińsko-Mazurskiego Tygodnia Kariery. Na terenie całego województwa odbywały się wówczas:

- grupowe spotkania informacyjne z młodzieżą uczącą się. Celem spotkań, z uwagi na wiodącą tematykę Tygodnia Kariery „Eko-kariera”, było m.in. propagowanie wiedzy i zachowań proekologicznych, zwrócenie uwagi na oddziaływanie zielonej transformacji na rynek pracy, wsparcie w planowaniu „zielonej ścieżki kariery”. Na spotkania z młodzieżą zapraszani byli również przedstawiciele przedsiębiorców, którzy w biznesie uwzględniają cele ekologiczne,
- wykłady – np. „Klimatyczna przyszłość uczniów” czy „Znaczenie ekologii w planowaniu kariery zawodowej”,

W 2024 roku organizowane były również wizyty studyjne oraz wycieczki zawodoznawcze, podczas których młodzież oraz bezrobotni miała możliwość zapoznania się ze specyfiką pracy w danym sektorze i na stanowisku. W 2024 roku celem wycieczek były m.in.: pracownia cukiernicza Fit Cake, Manufaktura Tortów, restauracja Stara Karczma, Przedszkole Plastuś (gdzie wśród uczestników kształtowano również postawy przedsiębiorcze), Zakłady Mięsne Animex, IKEA Industry, Siłownia Fitcentrum, firma produkująca ekologiczne turbiny jachtowe - Comaxel Sp z o.o, a także piekarnia, poczta, gminna biblioteka, Urząd Gminy, kwaciarnia funkcjonujące na terenie Janowca Kościelnego.

2.5. Miasteczko Zawodów

Wydarzeniem, którego celem było promowanie szkolnictwa branżowego, poradnictwa zawodowego dla młodzieży i ich rodziców, ukierunkowanego na wybory edukacyjno- zawodowe oraz ideę uczenia się przez całe życie było Miasteczko Zawodów. Ważnym jego aspektem było upowszechnienie i zwiększenie dostępności do wiedzy zawodoznawczej wśród uczniów klas 7 i 8 szkół podstawowych z województwa warmińsko-mazurskiego oraz zwiększenie świadomości społecznej na temat atrakcyjności i możliwości kariery w zawodach rzemieślniczych, technicznych i innych m.in. niszowych specjalizacjach. Miasteczko Zawodów cieszyło się dużym zainteresowaniem, odwiedziło je ponad 800 uczniów z 40 szkół podstawowych wraz z opiekunami.

Dla uczestników, oprócz stanowisk prezentujących poszczególne zawody, została przygotowana także strefa doradcza, w której młodzież mogła samodzielnie przeprowadzić testy badające zainteresowania zawodowe. Jednocześnie doradcy zawodowi udzielali młodzieży porad dotyczących wyboru ścieżki edukacyjnej. Ze strefy doradczej skorzystały łącznie 64 osoby. Do kontaktu z doradcami zawodowymi zaproszono również rodziców potrzebujących porady we wspieraniu dzieci w dalszych wyborach edukacyjnych. Doradcy zawodowi zaplanowali dla nich indywidualne konsultacje.

Uczestnicy Miasteczka zawodów mogli również uczestniczyć w seminarium pn. „Od szkoły do kariery – ważność i wartość wyborów edukacyjnych młodzieży”. Uczniowie mieli również okazję uczestniczyć w panelu dyskusyjnym pod tytułem „Od wyboru zawodu do sukcesu na rynku pracy”, podczas którego zaproszeni pracodawcy oraz absolwenci szkół branżowych wypowiedzieli się na temat własnej ścieżki kariery zawodowej i podzielili się swoimi doświadczeniami.

W ramach „Miasteczka zawodów” Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie ogłosił również konkurs „Zawód Przyszłości” skierowany do uczniów klas 7 i 8 szkół podstawowych. Zadaniem jego uczestników było nakręcenie filmu zgodnego z tematem konkursu. W odpowiedzi wpłynęło kilkadziesiąt prac, spośród których Komisja konkursowa postanowiła przyznać 3 nagrody główne oraz 10 wyróżnień.

2.6. Rozwijanie partnerstwa instytucji zajmujących się problematyką poradnictwa zawodowego - Pakt dla Rozwoju Poradnictwa Zawodowego

PAKT dla Rozwoju Poradnictwa Zawodowego, utworzony w 2007 roku jest regionalną platformą współpracy praktyków poradnictwa zawodowego, która służy m.in. wymianie doświadczeń zawodowych oraz dobrych praktyk, udzielaniu merytorycznego wsparcia, inspirowaniu opracowywania oraz upowszechniania nowych metod w poradnictwie zawodowym. Koordynatorem działań PAKTU jest Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie.

W skład PAKT-u wchodzi instytucje rynku pracy, placówki oświatowe, ośrodki związane z rekonwersją kadr oraz stowarzyszenia i organizacje z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, zajmujące się problematyką poradnictwa zawodowego.

Realizując działania rozwijania poradnictwa zawodowego w ramach Paktu w 2024 roku w siedzibie Olsztyńskiej Szkoły Wyższej zorganizowano spotkanie, którego tematem było zapoznanie uczestników z realizowanym ze środków KPO projektem w ramach naboru „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych”. Uczestnicy spotkania mieli również możliwość zapoznania się z wykładem „#osiędbanie, czyli jak zadbać o swój dobrostan, aby bez stresu wspierać klienta?”. Ponadto uczestnicy spotkania wypracowywali w zespołach zadaniowych propozycje dotyczące realizacji działań m.in. tematu konferencji w ramach Warmińsko – Mazurskiego Tygodnia Kariery.

Warmińsko-Mazurski Tydzień kariery jest to cykliczne wydarzenie, którego hasła przewodnie odpowiadają na aktualne potrzeby regionu w zakresie kariery zawodowej, poradnictwa edukacyjno-zawodowego oraz powiązań z regionalnym rynkiem pracy. Hasłem przewodnim w 2024 roku była „Eko-kariera”. Tydzień Kariery zainaugurowała konferencja pt. „Eko-logiczna – Eko-nomiczna praca przyszłości”, w której uczestniczyło 251 osób. W realizację Tygodnia włączyły się 253 instytucje, które zorganizowały 439 różnorodnych wydarzeń m. in. konkursów, spotkań informacyjnych, warsztatów, wizyt studyjnych, seminariów, konkursów i wiele innych, w których wzięło udział 26 815 osób.

W roku 2024 odbyło się łącznie 12 spotkań zespołów zadaniowych (zespołu ds. rozwoju zawodowego, zespołu metodycznego, zespołu ds. administrowania informacją elektroniczną, zespołu ds. promocji, zespołu ds. informacji edukacyjnej, zespołu ds. informacji w obszarze rynku pracy). W spotkaniach zespołów udział wzięło 169 członków PAKT-u.

Ponadto w 2024 roku w ramach działalności PAKT-u zorganizowano:

- seminarium pn. „Zielone oraz cyfrowe kompetencje w planowaniu uczenia się przez całe życie”- zorganizowane we współpracy z Instytutem Badań Edukacyjnych, mające na celu przedstawienie europejskich ram kompetencji w cyfrowych (2 spotkania w których udział wzięły łącznie 53 osoby).
- seminarium pn. „Metoda Bilansu Kompetencji – w czym i jak może pomóc” zorganizowane we współpracy z Instytutem Badań Edukacyjnych, mające na celu zapoznanie uczestników z założeniami, zasadami i podstawowymi pojęciami w zakresie Metody Bilansu Kompetencji (2 spotkania z udziałem 50 osób).
- warsztat pn. „Elementy treningu umiejętności społecznych w nurcie humanistycznym w zakresie pracy doradcy zawodowego w perspektywie pracy z dziećmi, młodzieżą i osobami dorosłymi.” Podczas warsztatu uczestnicy uzyskali informację i wiedzę dotyczącą podejścia

humanistycznego w prowadzeniu zajęć TUS, poznali założenia relacji wspomagającej Carla Rogersa w pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi. W warsztacie udział wzięły 32 osoby.

Doradcy zawodowi zrzeszeni w PAKCIE mieli również możliwość wzięcia udziału w organizowanych wizytach studyjnych. W lutym 2024 r. odbyła się wizyta studyjna w Uniwersytecie Morskim w Gdyni, której celem było zapoznanie uczestników z profilem uczelni, jej ofertą obejmującą prezentacje wydziałowe z uwzględnieniem poszczególnych kierunków studiów. W wizycie wzięło udział 28 członków PAKTU. We wrześniu zorganizowano wizytę studyjną do Banku Żywności w Olsztynie. Celem wizyty było zapoznanie uczestników z działaniami na rzecz rozwoju przedsiębiorczości społecznej, ofertą zajęć, warsztatów edukacyjnych dla młodzieży i osób dorosłych, działań Kuźni Społecznej oraz Spółdzielni Socjalnej SMAKI działających przy Banku Żywności, w tym oferty staży, zatrudnienia oraz wolontariatu dla młodzieży i dorosłych. W wizycie wzięło udział 45 członków Paktu dla Rozwoju Poradnictwa Zawodowego²⁵.

Realizując zadanie koordynacji poradnictwa zawodowego w Publicznych Służbach Zatrudnienia, Centrum w Elblągu zorganizowało naradę szkoleniową dla kierowników centrów aktywizacji zawodowej z województwa warmińsko-mazurskiego z udziałem 18 osób. Centrum w Olsztynie zorganizowało naradę dla doradców zawodowych zatrudnionych w powiatowych urzędach pracy z województwa warmińsko-mazurskiego oraz Warmińsko – Mazurskiej Wojewódzkiej Komendy OHP, w której udział wzięło 37 osób.

Niezbędne do świadczenia wysokiej jakości wsparcia osobom, które odczuwają trudności na rynku pracy jest systematyczne podnoszenie kwalifikacji w branży doradczej. Temu celowi służy także zadanie, którego realizację zakończono pod koniec września 2024 r. finansowane ze środków KPO. Zadanie to obejmowało badanie w zakresie kształcenia i nabycia kompetencji przez doradców zawodowych na bazie którego powstał raport pt. „Ekspertyza w zakresie posiadanych kompetencji zawodowych oraz potrzeb doradców zawodowych i innych specjalistów zajmujących się doradztwem zawodowym w zakresie podnoszenia kwalifikacji, stosowania nowych metod i narzędzi w poradnictwie zawodowym na terenie województwa warmińsko-mazurskiego”.

Część materiału z tego raportu posłuży do tworzenia specyfikacji nowej platformy, głównie w zakresie zaprojektowania części zamkniętej platformy, przeznaczonej dla doradców zawodowych. Raport zawiera część podsumowującą badanie przeprowadzone wśród 303 doradców zawodowych reprezentujących 184 podmioty z terenu województwa warmińsko-mazurskiego oraz rekomendacje dotyczące rozwoju kwalifikacji zawodowych, zastosowania metod i narzędzi w poradnictwie zawodowym.

2.7. Realizacja badań w zakresie rynku pracy, w szczególności dotyczących zapotrzebowania na zawody oraz potrzeby utworzenia nowych kierunków kształcenia w szkołach ponadpodstawowych

Barometr zawodów

Barometr zawodów jest badaniem określającym prognozę sytuacji w poszczególnych branżach i zawodach w najbliższym roku. Realizowane w 2024 roku, badanie jubileuszowe, (dziesiąta edycja badania), odbyło się przy współudziale rekordowej liczby ekspertów z powiatowych urzędów pracy oraz przedstawicieli 17 instytucji zewnętrznych, takich jak m.in.: zespoły szkół ponadpodstawowych, placówki kształcenia ustawicznego, cechy rzemiosł i przedsiębiorców, ochotnicze hufce pracy,

²⁵ Strona internetowa WUP związana z tematyką Paktu dla Rozwoju Poradnictwa Zawodowego osiągnęła 249 608 wyświetleń. Na portalu społecznościowym Facebook na koncie CliPKZ opublikowano 121 postów osiągając zasięg 20 741 odbiorców oraz na koncie PAKTU 106 posty przy liczbie odbiorców 15 355.

organizacje pozarządowe, Kuratorium Oświaty, centrów pomocy rodzinie. Eksperti lokalnych rynków pracy dzielili się wiedzą i współtworzyli prognozę zapotrzebowania na zawody w województwie warmińsko-mazurskim na 2025 rok.

Rysunek 4 – Podsumowanie Badania Barometr zawodów w województwie warmińsko-mazurskim

Źródło: Barometr zawodów 2025 X edycja.

Wyniki badania realizowanego w 2024 roku, wskazują iż w regionie nadal przeważać będzie grupa zawodów zrównoważonych (144 grupy zawodów ze 168 poddanych ocenie), znacznie mniejszą grupę będzie stanowiła grupa zawodów deficytowych (22 grupy zawodów).

Rysunek 5 – Grupy zawodów deficytowych w podziale na branże w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 roku

BUDOWLANA

- cieśle i stolarze budowlani
- dekarze i blacharze budowlani
- monterzy instalacji budowlanych
- murarze i tynkarze
- operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych
- pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie

EDUKACYJNA

- nauczyciele praktycznej nauki zawodu
- nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących
- nauczyciele przedmiotów zawodowych
- nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych

ELEKTRO-ENERGETYCZNA

- elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy

FINANSOWO-PRAWNA

- samodzielni księgowi

MEDYCZNO-OPIEKUŃCZA

- fizjoterapeuci i masażyści
- lekarze
- pielęgniarzy i położne
- psycholodzy i psychoterapeuci

TRANSPORT-SPEDYCJA-LOGISTYKA

- kierowcy autobusów
- kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych

GASTRONOMICZNO-TURYSTYCZNA

- kucharze

MECHANICZNO-MOTORYZACYJNA

- mechanicy pojazdów samochodowych

Źródło: Opracowanie własne WUP w Olsztynie.

Prognoza na 2025 rok nie wskazuje grup zawodów nadwyżkowych, w których znalezienie pracy może być trudniejsze ze względu na niskie zapotrzebowanie oraz nadmierną liczbę kandydatów spełniających wymagania pracodawców. Od początku realizacji badania do 2023 roku zawodem nadwyżkowym w regionie byli ekonomiści.

2.8. Zwiększanie różnorodności kierunków kształcenia zawodowego zgodnie z potrzebami rynku pracy.

Zasadności kształcenia w poszczególnych zawodach, czy są one zgodne z potrzebami warmińsko-mazurskiego rynku pracy, weryfikowana jest przez członków Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy (WRRP), która jest organem opiniodawczo-doradczym Marszałka Województwa. W jej skład wchodzi m.in. przedstawiciele organizacji związkowych, pracodawców, społeczno-zawodowych organizacji rolników oraz organizacji pozarządowych.

Opinia wydawana przez WRRP jest ważna 5 lat. Po tym okresie, w przypadku gdy zawód nie jest wskazany przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, wymagane jest uzyskanie nowej opinii.

Opinie Rady podejmowane są w oparciu o analizę danych dotyczących rynku pracy oraz danych z systemu informacji oświatowych, a także po zapoznaniu się z prognozą zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy. Łącznie w 2024 roku wpłynęło 46 wniosków o wydanie opinii o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy²⁶, członkowie Rady podjęli w sumie 27 uchwał (23 uchwały z opinią pozytywną i 4 uchwały z opinią negatywną).

Najwięcej pozytywnych opinii wydano dla kierunków kształcenia z branży hotelarsko-gastronomiczno-turystycznej (6), branży handlowej (3) oraz spożywczej (3). W 2024 roku pojawiły się nowe kierunki kształcenia do tej pory jeszcze nieopiniowanymi przez Radę - technik elektromobilności²⁷ oraz technik gospodarki odpadami²⁸. Otwarcie kształcenia w tych kierunkach wnioskodawcy (2 technika z Olsztyna) zaplanowali na rok szkolny 2025/2026.

Negatywna opinia Rady dotyczyła takich zawodów jak: technik administracji, technik bezpieczeństwa i higieny pracy, technik usług kosmetycznych. Przesłankami do ich wydania było:

- już prowadzone kształcenie we wnioskowanym obszarze, uruchomienie tego samego kierunku w kolejnej szkole będzie generowało dużą liczbę uczniów i absolwentów,
- występowanie, zgodnie z prognozą MEN, umiarkowanego zapotrzebowania na pracowników w analizowanym zawodzie,
- brak ofert pracy we wnioskowanym zawodzie lub ich znikoma liczba, przewaga ofert pracy subsydiowanej wśród oferowanych miejsc pracy, duża liczba bezrobotnych zarejestrowanych w danym zawodzie,
- równowaga popytu i podaży w analizowanym zawodzie określona przez ekspertów badania Barometr zawodów 2024.

Poniżej szczegółowy schemat dotyczący wydanych przez Radę 27 opinii²⁹ dla 18 szkół z województwa warmińsko-mazurskiego w 22 kierunkach kształcenia na rok szkolny 2024/2025 lub 2025/2026*:

²⁶ Wydanie opinii dla 19 wniosków z 7 szkół zostało przełożone na 2025 rok.

²⁷ Kształcenie możliwe od 1 września 2024 roku (*Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 27 grudnia 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego*).

²⁸ Kształcenie możliwe od 1 września 2023 roku (*Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 18 stycznia 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego*).

²⁹ Najwięcej opinii Rada wydała: dla kierunków kształconych w technikum (9); dla szkół z powiatu szczycieńskiego (9).

branżowa szkoła I stopnia (nowe kierunki kształcenia oraz kontynuacja kształcenia w zawodzie + turnus dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników)

- 7 opinii - 6 kierunków kształcenia (np. kelner, piekarz)
- 4 szkoły (1 - p. bartoszycki: 2 opinie, 2 - p. **szczycieński**: 4 opinie, 1 - m. Olsztyn: 1 opinia)

branżowa szkoła II stopnia (kontynuacja kształcenia w BS I - uzupełnienie drugiej kwalifikacji w zawodzie na poziomie technikum)

- 3 opinie - 3 kierunki kształcenia (np. technik fotografii i multimedii, technik pojazdów samochodowych)
- 2 szkoły (1 - p. nowomiejski: 2 opinie, 1 - m. Olsztyn: 1 opinia)

technikum (nowe kierunki kształcenia oraz kontynuacja kształcenia w zawodzie)

- 9 opinii - 9 kierunków kształcenia (np. technik elektromobilności, technik gospodarki odpadami)
- 6 szkół (1 - p. nidzicki: 1 opinia, 1 - p. ostródzki: 1 opinia, 2 - p. **szczycieński** - 5 opinii, 2 - m. Olsztyn - 2 opinie)

szkoła policealna (nowe kierunki kształcenia)

- 7 opinii - 4 kierunki kształcenia (np. technik bezpieczeństwa i higieny pracy, terapeuta zajęciowy)
- 5 szkół (2 - p. elcki: 3 opinie, 2 - p. ostródzki: 2 opinie, 1 - m. Olsztyn: 2 opinie)

pozostałe szkoły (kształcenie młodocianych pracowników)

- 1 opinia - 1 kierunek kształcenia (pracownik obsługi hotelowej)
- 1 branżowa szkoła specjalna I stopnia (powiat braniewski)

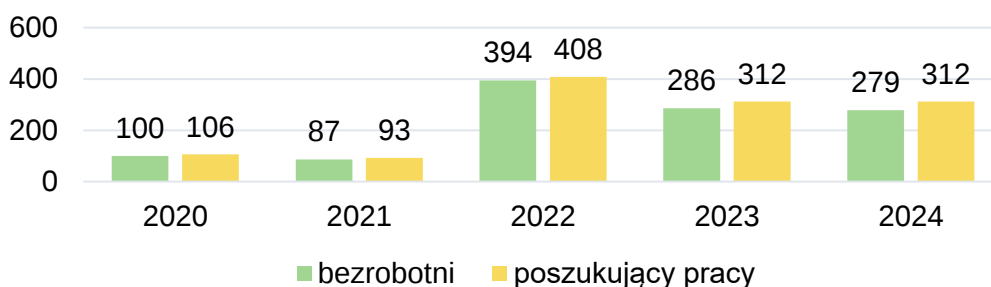
*technik handlowiec opiniowany był zarówno dla BS II stopnia oraz technikum

Opiniowanie kierunków kształcenia stanowi jedno z głównych zadań
Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy.

3. Działania w ramach Priorytetu III – Budowanie i rozwijanie systemu wsparcia migrantów w obszarze rynku pracy

W ostatnich trzech latach w województwie warmińsko-mazurskim liczba cudzoziemców zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy systematycznie spada. Na koniec 2024 roku w ewidencji urzędów figurowało 591 obcokrajowców, z czego 279 posiadało status bezrobotnego.

Wykres 182 – Liczba cudzoziemców zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2020-2024 – stan na dzień 31 grudnia

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy, obliczenia własne.

Znaczny wzrost liczby cudzoziemców zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy widoczny jest od 2022 roku i wiąże się z wybuchem wojny u naszych wschodnich sąsiadów oraz napływem uchodźców z Ukrainy. Ogółem od 24 lutego 2022 roku, tj. od początku obowiązywania Ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w województwie warmińsko-mazurskim zarejestrowało się 3 898 obywateli tego kraju (2,6% ogółu rejestrujących się w Polsce). Najwięcej obywateli Ukrainy wpisano do ewidencji bezrobotnych w PUP w Elblągu – 13,1% wszystkich rejestrujących się (512 osób), Ostródzie – 9,1% (353 osoby), Olsztynie (MUP) – 8,4% (326 osób) i Mrągowie – 8,1% (316 osób), najmniej w PUP w Węgorzewie – 1,6% (62 osoby).

Wśród rejestrujących się obywateli Ukrainy:

- dominowały kobiety, które stanowiły 86,5% ogółu,
- osoby w wieku 35 – 44 lata (37,5%),
- 3,3% jako zawód wykonywany wskazało ekonomistę, a 2,9% sprzedawcę,
- 46,0% zarejestrowało się jako osoby bez wykształcenia, a 43,1% zostało zakwalifikowanych jako osoby bez zawodu. Ten stosunkowo wysoki odsetek osób może być spowodowany trudnościami w udokumentowaniu zdobytego wykształcenia.

Według stanu na koniec grudnia 2024 roku w ewidencji urzędów pracy w regionie pozostaje nadal 225 obywateli Ukrainy, z czego 214 posiada status osoby bezrobotnej. Najwięcej uchodźców figuruje w ewidencji PUP w Ostródzie – 38 osób (16,9% ogółu w województwie) i PUP w Elblągu - 26 os. (11,6%), najmniej – 2 osoby w PUP w Gołdapi.

3.1. Wspieranie integracji społeczno-zawodowej obywateli państw trzecich

W 2024 roku publiczne służby zatrudnienia wspierały aktywizację zawodową uchodźców i migrantów pozostających bez pracy. Swoją działalność kontynuowały punkty konsultacyjne dla obywateli Ukrainy, informacje tam udzielane dotyczyły głównie zasad poruszania się po lokalnym rynku pracy, możliwości zatrudnienia, przygotowania CV, rejestracji w powiatowym urzędzie pracy, założenia własnej firmy. Skala udzielanych porad była jednak mniejsza niż w latach ubiegłych.

Cudzoziemcy korzystali także z innych form wsparcia. W 2024 roku w całym województwie z indywidualnych porad doradców zawodowych skorzystało 79 cudzoziemców (w ramach 126 wizyt), 15 osób uczestniczyło w poradach grupowych, 5 obcokrajowców brało udział w badaniach testowych, a 32 uczestniczyło w grupowych spotkaniach informacyjnych. Spotkania realizowane były często w porozumieniu z innymi organizacjami zajmującymi się cudzoziemcami. Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Olsztynie, w porozumieniu z Polską Akcją Humanitarną, zorganizowało spotkanie informacyjne „Prawo do pobytu obywateli Ukrainy w Polsce po 04.03.2024 oraz zasady rozliczania PIT za 2023 r.”, na które zaproszeni zostali również przedstawiciele Urzędu Wojewódzkiego oraz Izby Administracji Skarbowej w Olsztynie (w spotkaniu udział wzięło 28 osób). W spotkaniu „Możliwości pobytowe i zatrudnieniowe obywateli Ukrainy w świetle aktualnych uwarunkowań prawnych” zorganizowanego w porozumieniu ze stowarzyszeniem „Dwa Skrzydła”, wspólnie z przedstawicielami Urzędu Wojewódzkiego, Miejskiego Urzędu Pracy w Olsztynie, oraz Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego uczestniczyło 19 osób. Działania doradcze realizowane przez publiczne służby zatrudnienia pomogły cudzoziemcom odnaleźć się na warmińsko-mazurskim rynku pracy.

Pośrednictwo dla cudzoziemców świadczyły także agencje zatrudnienia. W 2024 roku za pośrednictwem agencji zarejestrowanych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego zatrudniono 591 obcokrajowców, z czego 71,4% stanowili obywatele Ukrainy (422 osoby), 6,9% Gruzini (41 osób), 5,6% Białorusini (33 osoby), a 5,1% - Kolumbijczycy (30 osób). Rejestr agencji zatrudnienia z upoważnienia Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego prowadzi Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie. W 2024 roku dokonano wpisu 42 nowych agencji zatrudnienia, z rejestru wykreślono 44 podmioty, przeprowadzono 13 kontroli przed rejestracją nowej agencji zatrudnienia³⁰ oraz 17 kontroli agencji figurujących w KRAZ. Według stanu na 31 grudnia

³⁰ Kontrola przed rejestracją tzn. kontrola nowych podmiotów ubiegających się o wpis do KRAZ ma celu ocenę wiarygodności firmy ubiegającej się o wpis oraz weryfikację faktów podanych we wniosku o wpis do Rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia oraz w oświadczeniu dla podmiotu występującego o wydanie certyfikatu agencji zatrudnienia, a tym samym stwierdzenie, czy podmiot spełnia warunki określone w art. 19 ww. ustawy dla podmiotów zamierzających wykonywać usługi, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku

2024 r w rejestrze zarejestrowanych było 88 agencji zatrudnienia, w tym 20 kierujących do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych.

Aktywizacja zawodowa obywateli państw trzecich, w tym migrantów i wsparcie w procesie ich integracji na rynku pracy jest celem projektów realizowanych w Działaniu 7.8 Integracja obywateli państw trzecich na rynku pracy FEWiM. Działania skierowane są do obywateli państw trzecich, którzy przebywają w Polsce legalnie na podstawie dokumentów upoważniających do pobytu i pracy oraz deklarują podjęcie lub kontynuację zatrudnienia na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Szczególna uwaga zwrócona jest na osoby, które zostały objęte w Polsce ochroną czasową po agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Uczestnicy projektów mogą korzystać ze wsparcia, w zakresie aktywizacji zawodowej, dopasowanego do indywidualnych potrzeb. Oferowana pomoc może wynikać również ze specyficznych potrzeb cudzoziemców, jakim są np. nauka języka polskiego, wsparcie adaptacyjne czy formalno - prawne. W 2024 roku, WUP w Olsztynie w Działaniu 7.8 podpisał 13 umów. Do końca 2024 roku udział w projektach rozpoczęło 27 osób, co wynika głównie z terminu podpisania umów (III kwartał 2024 r.). Docelowo wsparcie w ramach projektów otrzyma 811 osób.

Pomoc w integracji w środowisku w którym przebywają cudzoziemcy świadczona jest również w ramach Działania 9.3 Integracja obywateli państw trzecich w środowisku lokalnym FEWiM. Oferowane wsparcie ma na celu pomoc obywatelom państw trzecich oraz ich rodzinom w pełniejszym funkcjonowaniu społeczeństwie i przyspieszenie integracji z lokalną społecznością poprzez: usługi w obszarze społecznym, edukacyjnym, kulturalnym i zdrowotnym oraz inne usługi towarzyszące. W roku 2024 wsparciem w ramach realizowanych projektów objęto 1 275 osób (spoza krajów UE oraz krajów takich jak Norwegia, Islandia, Lichtenstein oraz Szwajcaria). Pomoc, jaką oferowano to przede wszystkim usługi w obszarze:

- społecznym - pomoc psychologiczna i prawna; wsparcie w zakresie kontaktów z lokalnymi instytucjami i społecznością lokalną, wsparcie tłumacza; trening umiejętności społecznych, warsztaty integracyjne, dostarczanie praktycznych informacji dotyczących różnych aspektów życia w Polsce,
- edukacyjnym - kursy/szkolenia z języka polskiego.

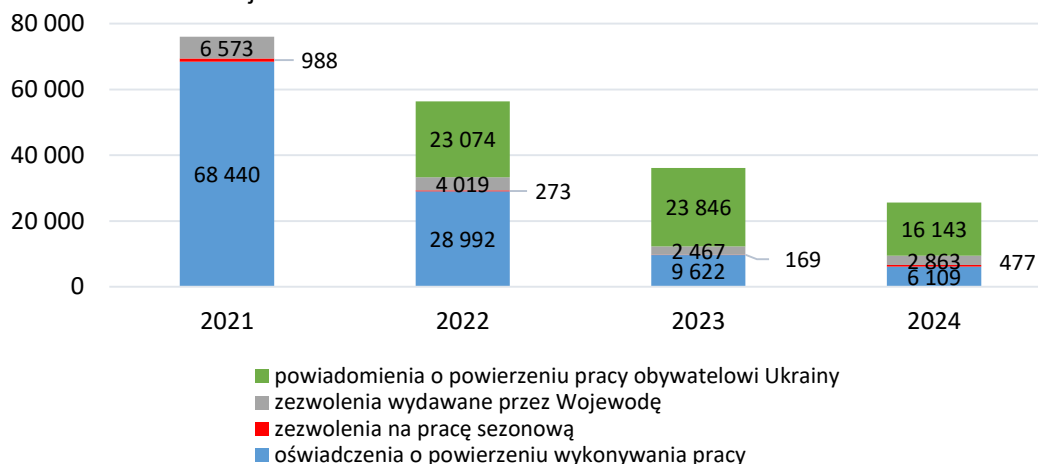
3.2. Zapewnienie bezpieczeństwa i legalności zatrudnienia cudzoziemców.

Pandemia oraz wybuch wojny w Ukrainie znacząco wpłynęły na zmiany regulacji prawnych dotyczących zatrudnienia cudzoziemców oraz spowodowały zmiany w tendencjach zatrudniania pracowników z zagranicy³¹.

pracy. Kontrola odbywa się wówczas na podstawie wezwania do dodatkowej dokumentacji tj. ZUS, US i oświadczenie o braku karalności. Wezwanie do kontroli przed rejestracją odbywa się na podstawie art.18h ust.1 pkt.2 lit. c w związku z art.19 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U.2025.214), a także na podstawie art. 30 ustawy z dnia 6 marca 2018r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U.2024.poz.1222).

³¹ Od 12 marca 2022 roku obowiązuje ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium ich państwa (zwana specustawą), która reguluje kwestię legalnego pobytu w Polsce obywateli Ukrainy, zarówno tych, którzy przybyli do RP po wybuchu wojny, czyli po 23 lutego 2022 r., jak i tych, którzy byli w naszym kraju wcześniej. Ustawa odnosi się także do możliwości zatrudnienia obywateli Ukrainy – jego najprostszą formą jest zgłoszenie tego faktu przez wysłanie do urzędu pracy (właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania) powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy. W przypadku funkcjonujących zezwoleń na pracę lub oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy należało najpierw uzyskać dokument legalizujący zatrudnienie, a dopiero potem zatrudnić cudzoziemca.

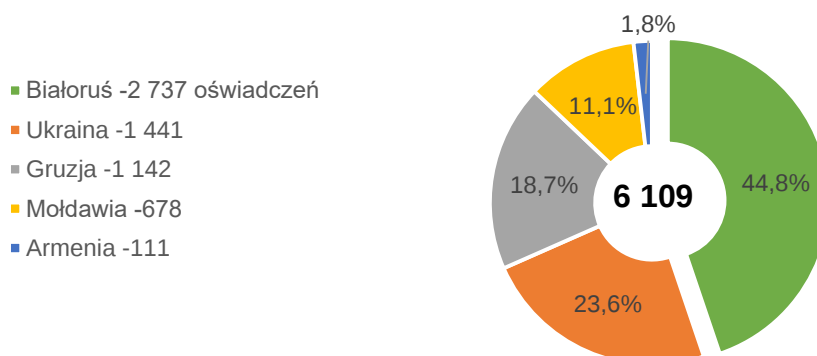
Wykres 193 – Dokumenty legalizujące zatrudnienie cudzoziemców w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2021-2024

Źródło: Centralny System Analityczno-Raportowy CeSAR, dane wygenerowano 27 lutego 2025 r.

W 2024 roku w województwie warmińsko-mazurskim w powiatowych urzędach pracy zarejestrowano 6 109 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. W stosunku do 2023 roku liczba wydanych oświadczeń zmniejszyła się - spadek o blisko 36,5% (o 3 513 oświadczeń). Spadek ten w różnym stopniu dotyczył wszystkich krajów, których obywatele uprawnieni są do otrzymania tego dokumentu, a największy odnotowano w przypadku obywateli Armenii – spadek o 66,4%³². Obcokrajowcy w oparciu o oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy zatrudniani byli przede wszystkim w przemyśle (31,8%), transporcie i gospodarce magazynowej (22,1%) oraz w działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej (22,0%). Dominującym rodzajem umowy była umowa zlecenie (84,9%).

Wykres 20 – Liczba oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy wpisanych do ewidencji przez powiatowe urzędy pracy w 2024 roku według obywatelstwa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych wygenerowanych z systemu CeSAR dnia 27.02.2025 r.

W przeciwieństwie do oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, w 2024 roku wzrosła liczba wydanych zezwoleń na pracę sezonową³³ - z 169 w 2023 roku do 477. Najwięcej

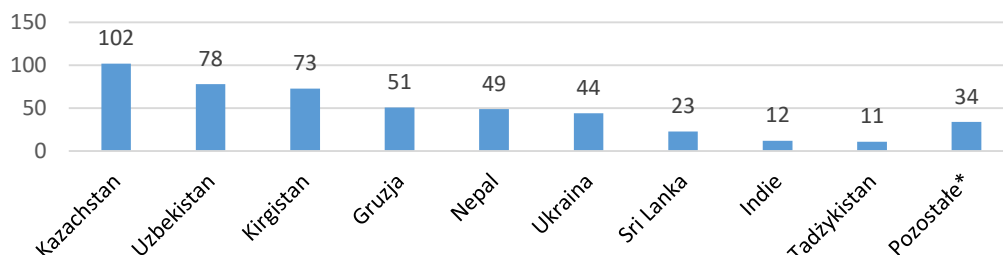
³² Do dnia 28 października 2022 r. oświadczenie o powierzeniu pracy mogli otrzymywać obywatele Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy. Od października 2022 r. pracodawca nie ma możliwości złożenia oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w celu zatrudnienia obywatela Rosji.

³³ Praca sezonowa to praca wykonywana przez okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym, w sektorach: rolnictwo, ogrodnictwo, turystyka, w ramach działalności uznanych za sezonowe, określonych w rozporządzeniu wykonawczym Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej. W województwie warmińsko-mazurskim

zezwoleń otrzymali obywatele Kazachstanu – 21,4%. W strukturze otrzymujących zezwolenia na pracę sezonową znaczący odsetek stanowili też obywatele Uzbekistanu (16,4%), Kirgistanu (15,3%), Gruzji (10,1%) oraz Nepalu (10,3%).

Ponad 80% wydanych zezwoleń pozwalała na legalne zatrudnienie cudzoziemców w sektorze rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, z czego blisko 81% wystawiona była przez Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego (311 z 385 ogółem). Pozostałe 20% zezwoleń zasililo w sezonie sektor związany z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.

Wykres 21 – Zezwolenia na pracę sezonową wydane w 2024 roku według obywatelstwa

* na pozostałe zezwolenia na pracę sezonową składały się te, które otrzymali obywatele: Azerbejdżanu, Turkmenistanu, Kolumbii, Indonezji, Mołdawii, Białorusi, Pakistanu, Bangladeszu, Filipin, Korei Południowej i Wenezueli.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych wygenerowanych z systemu CeSAR dnia 27.02.2025 r.

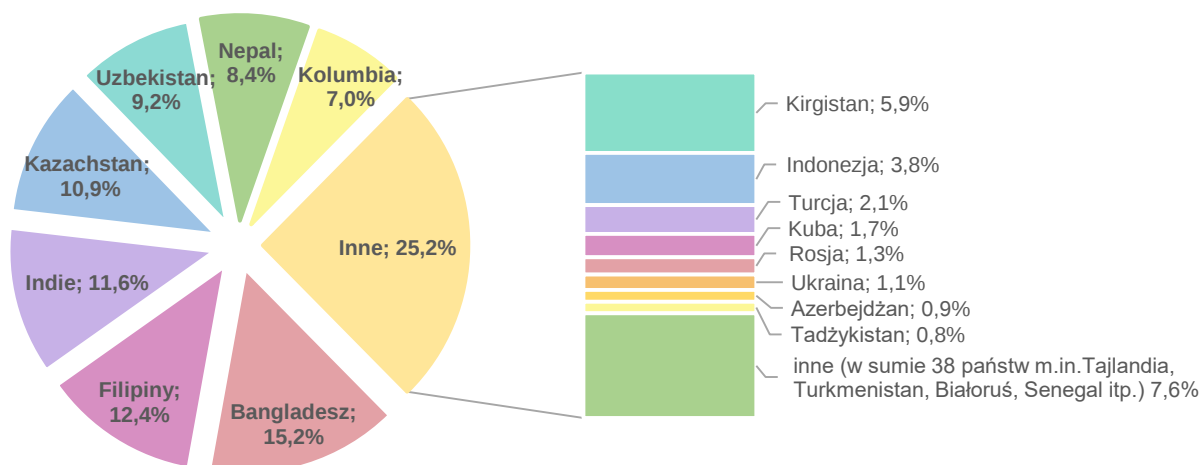
Zalegalizowanie pracy obywateli Ukrainy możliwe jest również poprzez powiadomienie o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom tego kraju. Dzięki zastosowaniu uproszczonej procedury zatrudnienia pracodawca ma tylko obowiązek poinformować powiatowy urząd pracy, właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania pracodawcy, o zatrudnieniu obywatela Ukrainy. Można tego dokonać przez internet na portalu praca.gov.pl. W 2024 roku w 91,4% przypadków dotyczących zatrudnienia obywateli Ukrainy korzystano z tej formy legalizacji pracy - tylko w 2024 roku zgłoszono 16 143 powiadomień, a od początku 24 lutego 2022 roku - 63 063. Najwięcej zgłoszeń odnotowano w PUP Kętrzynie (25 509 powiadomień tj. 40,5% powiadomień w województwie) i MUP w Olsztynie (11 352, tj. 18,0%), najmniej w PUP w Węgorzewie (111, tj. 0,2%).

Obywatele Ukrainy najczęściej podejmowali pracę w zawodach: pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle (14,7% podjęć), pozostali pracownicy (12,0%), pakowacz ręczny (11,1%) magazynier (5,4%). Ponad 44% Ukraińców znalazła zatrudnienie w przetwórstwie przemysłowym (7 183 powiadomienia), w dalszej kolejności najwięcej uchodźców zatrudnionych zostało w transporcie i gospodarce magazynowej (2 210 powiadomień – 13,7% ogółu). W 71,4% przypadków była to praca na umowę zlecenie/umowę o świadczenie usług (11 521 osób), umowę o pracę podpisały 3 409 osoby, z czego na czas określony - 2 700 osób.

W 2024 roku Wojewoda Warmińsko-Mazurski wydał 2 863 zezwolenia na pracę, o 16,1% (o 396) więcej niż w 2023 roku. Grupą dominującą byli obywatele Bangladeszu, którzy otrzymali 15,2% ogółu zezwoleń. Kolejne, pod względem wielkości grupy, stanowili obywatele Filipin – 12,4%, Indii – 11,6% oraz Kazachstanu – 10,9%. Co czwarte zezwolenie zostało wystawione w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 1 168 (40,8% ogółu), blisko 18% dotyczyła sektora: zakwaterowanie i usługi gastronomiczne (508 dokumentów).

obcokrajowców zatrudniają głównie przedsiębiorcy działający w branży rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (96,6% wydanych zezwoleń).

Wykres 22 – Zezwolenia wydane przez wojewodę w 2024 roku według obywatelstwa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych wygenerowanych z systemu CeSAR dnia 27.02.2025 r.

Obywatele Ukrainy nawet po 2022 roku, pozostają najczęściej zatrudnianą przez pracodawców grupą narodową. W 2024 roku 69,0% wydanych w naszym województwie dokumentów legalizujących pobyt cudzoziemców dotyczyło właśnie przedstawicieli tej narodowości.

Tabela 6 – Struktura cudzoziemców, którzy w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 roku otrzymali dokumenty legalizujące zatrudnienie

Wyszczególnienie	Liczba wydanych dokumentów	Udział procentowy
Razem	25 592	100,0
Ukraina	17 660	69,0
Białoruś	2 758	10,8
Gruzja	1 200	4,7
Mołdawia	685	2,7
Bangladesz	437	1,7
Kazachstan	415	1,6
Filipiny	355	1,4
Uzbekistan	341	1,3
Indie	333	1,3
Nepal	290	1,1
Kirgistan	241	0,9
Kolumbia	205	0,8
Armenia	112	0,4
Indonezja	112	0,4
Inne (41 państw)	448	1,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych wygenerowanych z systemu CeSAR dnia 27.02.2025 r.

Zaznaczyć jednak należy, że nie wszyscy cudzoziemcy znajdują zatrudnienie w województwie warmińsko-mazurskim. Z 6 109 oświadczeń o powierzeniu pracy wpisanych w naszym regionie ponad 40% (2 476 oświadczenia) dotyczyło pracy wykonywanej poza nim. W przypadku zezwoleń na pracę sezonową z 477 wydanych w powiatowych urzędach pracy naszego województwa – 240 dotyczy pracy w innych rejonach kraju (50,3%). Z 16 143 oświadczeń o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy – w przypadku 12 856 praca wykonywana będzie poza województwem warmińsko-mazurskim (79,6%).

W 2024 roku w kraju wpisano do ewidencji 7 159 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy, które mają być realizowane w województwie warmińsko-mazurskim, wydano 306 zezwoleń na prace sezonowe oraz odnotowano 44 480 powiadomień o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy.

Legalności zatrudnienia, innej pracy zarobkowej oraz wykonywania pracy przez cudzoziemców jest objęta kontrolą przez Państwową Inspekcję Pracy. Okręgowy Inspektorat Pracy w Olsztynie w 2024 roku przeprowadził łącznie 240 kontroli, którymi objęto 763 osoby będące obywatelami krajów nienależących do UE/ EOG/ Szwajcarii. Kontrole ujawniły 158 przypadków nielegalnego powierzenia pracy cudzoziemcom, co stanowiło 20,7% skontrolowanych osób, w tym: brak wymaganego zezwolenia na pracę – 129 osób; praca na innym stanowisku lub innych warunkach niż określone w zezwoleniu na pracę – 25 osób oraz brak zawarcia umów w wymaganej formie (na piśmie) – 29 osób.

Jako przyczyny nieprawidłowości w zakresie legalnego zatrudniania oraz wykonywania pracy przez cudzoziemców inspektorzy pracy, analogicznie jak w latach poprzednich, najczęściej wskazywali:

- brak specjalistycznej kadry, która zajmuje się procedurą legalizacji pracy cudzoziemców;
- próby wykorzystania nielegalnej i przez to znacznie tańszej siły roboczej obcokrajowców dla zwiększenia zysków przez powierzających taką pracę;
- niedostateczną znajomość przez osoby reprezentujące podmioty powierzające pracę cudzoziemcom, obowiązujących w tym zakresie regulacji prawnych;
- niskie kary w stosunku do zysków z nielegalnego zatrudnienia³⁴.

Aby zapobiegać tego typu czynnikom powiatowe urzędy pracy na terenie całego województwa kontynuowały w 2024 roku działania w zakresie wymiany informacji nt. legalności zatrudnienia i udzielania niezbędnej pomocy. Zadanie to realizowane było na co dzień w siedzibach urzędów, towarzyszyło też targom i innym wydarzeniom organizowanym na terenie całego województwa, np. w ramach dni otwartych realizowanych podczas Dni Pracodawców, dla przedsiębiorców którzy zatrudniają lub noszą się z zamiarem zatrudniania cudzoziemców organizowano punkty konsultacyjne z przedstawicielami Warmińsko-Mazurskiej Straży Granicznej, Państwowej Inspekcji Pracy Oddział Olsztyn oraz Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego. Tematyka legalnego zatrudnienia promowana była również przez pośredników EURES, którzy w 2024 roku zorganizowali 14 spotkań informacyjnych dla 219 osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Bezpieczne wyjazdy do pracy za granicą były obszarem współpracy z innymi instytucjami – Strażą Graniczną, agencjami zatrudnienia, uczelniami, związkami zawodowymi, organizacjami pozarządowymi. Podczas spotkań przekazywano materiały informacyjne promujące bezpieczne wyjazdy do pracy za granicą i podejmowane zatrudnienia w Polsce.

3.3. Wspieranie międzynarodowego przepływu pracowników poprzez działania

Wspieranie mobilności pracowników na poziomie międzynarodowym i transgranicznym w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego jest głównym zadaniem EURES - sieci współpracy publicznych służb zatrudnienia państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego (czyli państw Unii Europejskiej oraz Norwegii, Islandii, Lichtensteinu i Szwajcarii) i ich partnerów.

³⁴ Sprawozdanie z działalności Okręgowego Inspektoratu Pracy w Olsztynie, Olsztyn 2025

W 2024 roku zaobserwowano mniejsze niż w 2023 roku zainteresowanie podejmowaniem pracy za granicą za pośrednictwem sieci EURES. Od stycznia do grudnia 2024 roku doradcy zawodowi EURES uczestniczyli w realizacji 333 zagranicznych ofert pracy z krajów UE na 1 368 wakatów. Dla porównania, przed rokiem zrealizowano 381 ofert pracy, a w 2022 roku - 534, w ramach których oferowano odpowiednio 2 586 i 3 109 wakatów. Usługi EURES świadczone były zarówno osobom bezrobotnym i poszukującym pracy z Polski oraz z krajów UE (w 2024 roku odnotowano ponad 920 takich kontaktów) oraz pracodawcom poszukującym pracowników (30 kontaktów). Pomoc dotyczyła różnych obszarów - prowadzono np. chat on-line na portalu EURES www.eures.europa.eu, z którego korzystają m.in. osoby planujące powrót do Polski. Za jego pośrednictwem udzielano także osobom z Polski i cudzoziemcom informacji o możliwościach legalnego podejmowania pracy w Polsce.

Aby wspierać zagraniczne pośrednictwo pracy w 2024 roku prowadzono promocję sieci EURES m.in. poprzez:

- prowadzenie stoiska informacyjnego podczas Jubileuszu 105-lecia Państwowej Inspekcji Pracy oraz VIII Kongresu Przyszłości Samorządy i Gospodarka, 2024,
- zorganizowanie na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie spotkań ze studentami, którzy mieli okazję do zapoznania się z informacjami na temat sieci EURES. Była też możliwość do uczestniczenia w quizie wiedzy z nagrodami. Podobną możliwość stworzono także młodzieży szkolnej podczas Miasteczka zawodów,
- organizację „Dnia z Euresem” w powiatowych urzędach pracy.

3.4. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie wydaje decyzje administracyjne dotyczące przyznania lub odmowy przyznania prawa do zasiłku, na podstawie okresów zatrudnienia w krajach UE, Wielkiej Brytanii, Norwegii, Islandii, Lichtensteinie oraz Szwajcarii, Ukrainie, Macedonii i Turcji.

W 2024 roku rozpatrzono 3 281 wniosków o przyznanie prawa do zasiłku oraz transferu zasiłku, a także potwierdzenia okresów zatrudnienia w Polsce, wydano 2 442 decyzje administracyjne w sprawie przyznania, bądź odmowy przyznania prawa do zasiłku lub umorzenia postępowania. Przeprowadzono również 471 postępowań w sprawie transferów zasiłków z UE/EOG/UK do Polski; wymieniono 9 327 dokumentów/formularzy komunikacyjnych i zaświadczeń m.in. w sprawie potwierdzenia okresów zatrudnienia i ubezpieczenia w krajach UE/EOG/UK osób ubiegających się o świadczenia zasiłkowe w Polsce i za granicą oraz transferu zasiłku.

W ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego co roku podejmowane są również działania związane ze zwrotem zasiłków. W 2024 roku przygotowano i przekazano do MRPiPS wykazy 319 osób, co do których zidentyfikowano możliwość otrzymania zwrotu części wypłaconych w Polsce zasiłków dla bezrobotnych od instytucji państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu bezrobotny ostatnio podlegał.

Tabela 7 – Wskaźniki monitoringu RPDZ na 2024 rok

Wyszczególnienie	Dane
Priorytet – Podejmowanie kompleksowych rozwiązań sprzyjających aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców regionu	
Poziom bezrobocia rejestrowanego	38 879
Stopa bezrobocia rejestrowanego	8,3%
Stopa bezrobocia wg BAEL	4,1%
Pracujący wg BAEL	560 tys.
Liczba biernych zawodowo, w tym kobiet	493 tys. osób, w tym 294 tys. kobiet
Współczynnik aktywności zawodowej/wskaźnik zatrudnienia:	
– kobiet	47,1%
– mieszkańców wsi	51,7%
– osób w wieku 15-24 lata	29,3%
– osób w wieku 25-34 lata	81,8%
– osób w wieku 55 lat i więcej	25,7%
Wskaźnik zatrudnienia:	
– kobiet	44,8%
– mieszkańców wsi	49,9%
– osób w wieku 15-24 lata	26,3%
– osób w wieku 25-34 lata	79,1%
– osób w wieku 55 lat i więcej	25,1%
Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej	35 489
Wskaźnik udziału subsydiowanych ofert pracy w ogólnej liczbie ofert	73,9%
Liczba osób bezrobotnych, które podjęły pracę	34 884
Liczba osób bezrobotnych zaktywizowanych zawodowo, z tego w ramach:	12 286
- pracy subsydiowanej	7 004
✓ w tym liczba osób podejmujących działalność gospodarczą	1 292
- aktywnych form	5 282
Aktywizacja zawodowa wybranych grup bezrobotnych:	
- bezrobotnych do 30 roku życia	4 422
- bezrobotnych powyżej 50 roku życia	2 156
- długotrwale bezrobotnych	3 639
- bezrobotnych z niepełnosprawnościami	706
- kobiet	6 628
Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie (FEWiM-Działanie 7.2)	109
Wydatki z Funduszu Pracy na promocję zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizację bezrobotnych	166 420 041,36 zł
Efektywność zatrudnieniowa (dot. 2023 r.)	82,59%
Priorytet – Dopasowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy i wymagań nowoczesnej gospodarki	
Liczba uczestników wsparcia udzielonego w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego	4 465
Liczba bezrobotnych i poszukujących pracy skierowani do udziału w różnych formach kształcenia przez powiatowe urzędy pracy	3 020
Liczba bezrobotnych, w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy	4 656
Liczba zaopiniowanych nowych kierunków kształcenia	27
Liczba uczestników <i>Miasteczka zawodów</i>	813 uczniów

Priorytet – Budowanie i rozwijanie systemu wsparcia migrantów w obszarze rynku pracy	
Liczba oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisanych do ewidencji oświadczeń w powiatowym urzędzie pracy	6 109
Liczba zezwoleń na pracę sezonową wydanych przez starostów	477
Liczba zezwoleń na pracę wydanych przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego	2 863
Liczba powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy	16 143
Liczba cudzoziemców rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy	677
Liczba bezrobotnych cudzoziemców podejmujących pracę	424

Źródło: BDL, sprawozdawczość MRPiPS-01 o rynku pracy, sprawozdanie MRPiPS-02 o Funduszu Pracy, CeSAR, obliczenia własne

Podsumowanie

Liczba mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego regularnie maleje, zmniejszają się zasoby siły roboczej.

Jednym z najważniejszych wyzwań regionalnego rynku pracy jest kryzys demograficzny. Liczba mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego zmniejsza się i szacuje, że do 2040 roku liczba mieszkańców w województwie spadnie o kolejne 133,9 tys. osób.

Spadkowi liczby ludności towarzyszą zmiany jej struktury – zmniejsza się liczba osób w wieku produkcyjnym, a rośnie liczba osób starszych. Grupami stanowiącymi rezerwę zasobów kadrowych są bezrobotni zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy oraz bierni zawodowo.

Aktywność zawodowa mieszkańców regionu nadal pozostaje na niskim poziomie.

Problemem warmińsko-mazurskiego rynku pracy pozostaje niski poziom aktywności zawodowej mieszkańców. Współczynnik aktywności zawodowej oraz wskaźnik zatrudnienia w regionie były niższe niż krajowe. Także wskaźnik stopy bezrobocia w regionie był mniej korzystny niż w kraju. To utwierdza, że mieszkańcy naszego regionu potrzebują działań wspierających ich aktywizację zawodową.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych pozostaje na niskim poziomie, ale tempo spadku wyraźnie zwolniło. Bezrobocie w regionie nadal cechuje przestrzenne zróżnicowanie i sezonowość.

Odnotowany na koniec 2024 roku poziom bezrobocia należał nadal do najniższego w historii województwa, chociaż różnica w liczbie bezrobotnych w odniesieniu do lat poprzednich maleje. Problemem regionalnego rynku pracy jest utrzymujące się wysokie bezrobocie w północnych powiatach województwa. W ciągu roku w regionie występują wahania liczby bezrobotnych, które są zjawiskiem typowym, wynikającym z sezonowości niektórych prac w rolnictwie, budownictwie, czy turystyce.

W 2024 roku celem polityki publicznych służb zatrudnienia była aktywizacja zawodowa niewykorzystanych zasobów regionalnego rynku pracy.

Aktywizacja zawodowa dotyczyła nie tylko osób bezrobotnych. W 2024 roku realizowane było również wsparcie dla osób zatrudnionych na umowach cywilno-prawnych, umowach krótkoterminowych, ubogich pracujących oraz osób zagrożonych zwolnieniami z zakładu pracy.

Głównym celem działań wykorzystanie potencjału ludzkiego w regionie, zwiększenie szans na podjęcie pracy przez osoby bezrobotne i utrzymanie zatrudnienia.

Działania w zakresie aktywizacji zawodowej są bardziej skuteczne gdy rynek pracy dysponuje miejscami pracy. Tymczasem sytuacja przedsiębiorców jest trudniejsza niż w latach ubiegłych - w 2024 roku do powiatowych urzędów pracy wpłynęła mniejsza liczba ofert pracy, wzrosła natomiast liczba zwolnień grupowych.

Niepewna sytuacja powoduje, że pracodawcy mniej chętnie zatrudniają nowych pracowników. W 2024 r. urzędy pracy dysponowały mniejszą liczbą ofert pracy. W strukturze wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w dalszym ciągu przeważały oferty pracy niesubsydiowanej. Ograniczona liczba wolnych miejsc pracy znacząco utrudniała proces aktywizacji zawodowej bezrobotnych i zmniejszała efektywność podejmowanych działań aktywizacyjnych.

Rok 2024 był kolejnym rokiem, w którym wzrosła liczba informacji o planowanych zwolnieniach grupowych, zwiększyła się także liczba pracowników zwolnionych w wyniku wcześniejszych zapowiedzi. Większość planowanych zwolnień grupowych dotyczy zakładów przetwórstwa przemysłowego.

Procesy demograficzne zmierzające do starzenia się społeczeństwa stanowią istotny problem społeczny i powodują uszczuplanie dostępnych zasobów pracy. Dla pracodawców mających problem z obsadzeniem wakatów, rozwiązaniem jest zatrudnienie cudzoziemców.

W 2024 roku w województwie warmińsko-mazurskim w powiatowych urzędach pracy zmniejszyła się liczba oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi oraz powiadomień o zatrudnieniu obywateli Ukrainy, wzrosła natomiast liczba zezwoleń na pracę sezonową oraz zezwoleń wydanych przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego. Obywatele Ukrainy, nawet po wybuchu wojny, stanowią wśród cudzoziemców najczęściej zatrudnianą grupę narodową. W 2024 r. na terenie województwa warmińsko-mazurskiego realizowane były działania mające na celu aktywizację zawodową i społeczną obywateli państw trzecich.

Aktywizacja zawodowa mieszkańców regionu finansowana jest z różnych źródeł – Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS+).

Na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w 2024 roku powiatowe urzędy pracy wydatkowały wyższą kwotę niż przed rokiem. Wiele działań w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych realizowanych było z wykorzystaniem środków w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021- 2027. Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej dla Działania 7.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych - PUP, Działania 7.2 Poprawa sytuacji zawodowej osób pracujących, Działania 7.3 Profesjonalizacja kadr dla instytucji rynku pracy, Działania 7.7. Outplacement oraz Działania 7.8 Integracja obywateli państw trzecich na rynku pracy. Do końca 2024 roku w WUP w Olsztynie: ogłoszono w sumie 8 naborów, oceniono 251 wniosków, podpisano 78 umów na łączną kwotę 232,39 mln zł, wsparciem objęto 10 852 osoby.

W 2024 roku realizowane były działania w celu zapewnienia dobrej jakości kadr poprzez dopasowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy. Kształcenie

ustawiczne wspiera pracodawców i ich pracowników w adaptacji do zmieniającego się otoczenia.

W 2024 roku kontynuowano również zadania w zakresie wspierania pracowników oraz pracodawców w podnoszeniu ich kwalifikacji z wykorzystaniem środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Kwota przeznaczona na finansowanie tego instrumentu była wyższa niż przed rokiem. Zwiększyła się również liczba jego uczestników. Badania efektywności wsparcia udzielonego ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego w województwie warmińsko-mazurskim wskazały, że pracodawcy wysoko oceniają adekwatność i użyteczność wsparcia z KFS, które przekłada się na realne zmiany w sytuacji zawodowej pracowników oraz poprawę sytuacji przedsiębiorstw z niego korzystających.

Podsumowując w kolejnym roku możemy stwierdzić, że był to okres wyzwań i podejmowania wysiłku celem poprawy sytuacji mieszkańców i rozwoju regionu. Współczesny rynek pracy zmienia się niezwykle dynamicznie. Zmiany społeczne - malejąca liczba mieszkańców regionu, zmiana jej struktury wiekowej tj. starzenie się społeczeństwa, rozwój nowoczesnych technologii oraz rozwiązań cyfrowych wywierają coraz mocniejszy wpływ na podaż i popyt w obszarze zatrudnienia. Zachodzące zmiany wymusiły opracowanie nowych regulacji prawnych, które będą odpowiadać na aktualne potrzeby osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz przedsiębiorców. Wchodząca w życie w 2025 roku nowa ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia, wprowadza zmiany w publicznych służbach zatrudnienia i aktywnej polityce rynku pracy.

LICZBA BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM – WG STANU NA KONIEC OKRESU

Powiat	LICZBA BEZROBOTNYCH - OGÓŁEM			WZROST / SPADEK - XII 2024			
				liczba osób		zmiany w %	
	XII - 2023	XI - 2024	XII - 2024	do XII 2023	do XI 2024	do XII 2023	do XI 2024
Bartoszycki	2 777	2494	2 577	-200	83	-7,2	3,3
Braniewski	1 555	1568	1 565	10	-3	0,6	-0,2
Działdowski	2 760	2563	2 685	-75	122	-2,7	4,8
m. Elbląg	2 426	2431	2 451	25	20	1,0	0,8
Elbląski	2 328	2255	2 280	-48	25	-2,1	1,1
Elcki	3 152	2997	3 088	-64	91	-2,0	3,0
Giżycki	1 487	1429	1 487	0	58	0,0	4,1
Gołdapski	597	528	576	-21	48	-3,5	9,1
Iławski	1 411	1377	1 359	-52	-18	-3,7	-1,3
Kętrzyński	2 778	2531	2 773	-5	242	-0,2	9,6
Lidzbarski	1 243	1299	1 319	76	20	6,1	1,5
Mrągowski	1 324	1233	1 251	-73	18	-5,5	1,5
Nidzicki	655	605	627	-28	22	-4,3	3,6
Nowomiejski	1 560	1477	1 532	-28	55	-1,8	3,7
Olecki	1 636	1405	1 436	-200	31	-12,2	2,2
m. Olsztyn	1 726	1663	1 692	-34	29	-2,0	1,7
Olsztyński	2 645	2505	2 588	-57	83	-2,2	3,3
Ostródzki	2 816	2891	3 055	239	164	8,5	5,7
Piski	1 813	1832	1 851	38	19	2,1	1,0
Szczycieński	1 916	1934	1 960	44	26	2,3	1,3
Węgorzewski	712	696	727	15	31	2,1	4,5
Województwo	39 317	37 713	38 879	-438	1 166	-1,1	3,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

STOPA BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

Powiat	STOPA BEZROBOCIA			WZROST / SPADEK - XII 2024	
	XII - 2023	XI - 2024	XII - 2024	do XII 2023	do XI 2024
Bartoszycki	17,3	16,1	16,6	-0,7	0,5
Braniewski	14,4	14,6	14,7	0,3	0,1
Działdowski	12,5	11,9	12,4	-0,1	0,5
m. Elbląg	6,3	6,3	6,4	0,1	0,1
Elbląski	12,5	12,3	12,5	0,0	0,2
Elcki	10,7	10,2	10,6	-0,1	0,4
Giżycki	9,0	8,8	9,1	0,1	0,3
Gołdapski	7,9	7,2	7,9	0,0	0,7
Iławski	4,2	4,2	4,2	0,0	0,0
Kętrzyński	16,4	14,8	16,0	-0,4	1,2
Lidzbarski	10,3	10,9	11,1	0,8	0,2
Mrągowski	8,4	8,0	8,2	-0,2	0,2
Nidzicki	6,8	6,5	6,8	0,0	0,3
Nowomiejski	10,4	10,0	10,4	0,0	0,4
Olecki	13,3	12,2	12,5	-0,8	0,3
m. Olsztyn	2,1	2,0	2,0	-0,1	0,0
Olsztyński	6,4	6,0	6,3	-0,1	0,3
Ostródzki	8,5	8,8	9,3	0,8	0,5
Piski	12,1	12,6	12,8	0,7	0,2
Szczycieński	8,8	9,1	9,3	0,5	0,2
Węgorzewski	12,4	12,3	12,8	0,4	0,5
Województwo	8,6	8,0	8,3	-0,3	0,3
Polska	5,2	5,0	5,1	-0,1	0,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

ZMIANY W STRUKTURZE BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM – STAN NA KONIEC MIESIĄCA

Wyszczególnienie	grudzień	listopad	grudzień	zmiany		zmiany w %	
	2023	2024	2024	do listopada 2024	do grudnia 2023	do listopada 2024	do grudnia 2023
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Bezrobotni ogółem	39 317	37 713	38 879	1 166	-438	3,1	-1,1
Kobiety	20 986	19 977	20 383	406	-603	2,0	-2,9
% do ogółu bezrobotnych	53,4	53,0	52,4	-0,6	-1,0	x	x
Zamieszkali na wsi	20 683	19 656	20 424	768	-259	3,9	-1,3
% do ogółu bezrobotnych	52,6	52,1	52,5	0,4	-0,1	x	x
Długotrwale bezrobotni	18 546	17 801	18 425	624	-121	3,5	-0,7
% do ogółu bezrobotnych	47,2	47,2	47,4	0,2	0,2	x	x
Bezrobotni do 30. roku życia	9 378	9 351	9 443	92	65	1,0	0,7
% do ogółu bezrobotnych	23,9	24,8	24,3	-0,5	0,4	x	x
Bezrobotni powyżej 50. roku życia	11 069	10 407	10 910	503	-159	4,8	-1,4
% do ogółu bezrobotnych	28,2	27,6	28,1	0,5	-0,1	x	x
Niepełnosprawni	3 471	2 477	2 530	53	-941	2,1	-27,1
% do ogółu bezrobotnych	8,8	6,6	6,5	-0,1	-2,3	x	x
Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	13 480	12 792	13 146	354	-334	2,8	-2,5
% do ogółu bezrobotnych	34,3	33,9	33,8	-0,1	-0,5	x	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM – WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2024 R.

Powiat	Bezrobotni ogółem	w tym:													
		Kobiety	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych	Zamieszkalani na wsi	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych	Osoby do 30. roku życia	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych	Osoby po 50. roku życia	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych	Długo-trwale bezrobotni	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych	Niepelnospawni	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych	Osoby bez kwalifikacji	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych
Bartoszycki	2 577	1 347	52,3	1 520	59,0	634	24,6	692	26,9	1 465	56,8	128	5,0	646	25,1
Braniewski	1 565	814	52,0	1 045	66,8	376	24,0	428	27,3	773	49,4	71	4,5	447	28,6
Działdowski	2 685	1 549	57,7	1 658	61,8	683	25,4	698	26,0	1 556	58,0	130	4,8	736	27,4
m. Elbląg	2 451	1 273	51,9	0	0,0	474	19,3	744	30,4	1 133	46,2	187	7,6	823	33,6
Elbląski	2 280	1 240	54,4	1 667	73,1	571	25,0	617	27,1	1 281	56,2	90	3,9	937	41,1
Elcki	3 088	1 540	49,9	1 441	46,7	718	23,3	771	25,0	1 481	48,0	153	5,0	1 043	33,8
Giżycki	1 487	737	49,6	742	49,9	400	26,9	438	29,5	637	42,8	91	6,1	520	35,0
Gołdapski	576	335	58,2	346	60,1	140	24,3	181	31,4	273	47,4	44	7,6	165	28,6
Iławski	1 359	826	60,8	607	44,7	402	29,6	354	26,0	434	31,9	100	7,4	398	29,3
Kętrzyński	2 773	1 337	48,2	1 525	55,0	572	20,6	807	29,1	1 637	59,0	130	4,7	923	33,3
Lidzbarski	1 319	727	55,1	609	46,2	297	22,5	449	34,0	588	44,6	153	11,6	424	32,1
Mrągowski	1 251	590	47,2	656	52,4	328	26,2	377	30,1	453	36,2	116	9,3	351	28,1
Nidzicki	627	335	53,4	392	62,5	164	26,2	176	28,1	263	41,9	63	10,0	282	45,0
Nowomiejski	1 532	947	61,8	1 195	78,0	479	31,3	359	23,4	806	52,6	133	8,7	545	35,6
Olecki	1 436	718	50,0	950	66,2	321	22,4	391	27,2	883	61,5	44	3,1	610	42,5
m. Olsztyn	1 692	826	48,8	0	0,0	340	20,1	511	30,2	489	28,9	218	12,9	531	31,4
Olsztyński	2 588	1 292	49,9	1 744	67,4	622	24,0	728	28,1	1 043	40,3	173	6,7	987	38,1
Ostródzki	3 055	1 632	53,4	1 824	59,7	792	25,9	877	28,7	1 258	41,2	267	8,7	1 391	45,5
Piski	1 851	970	52,4	862	46,6	466	25,2	548	29,6	884	47,8	60	3,2	794	42,9
Szczycieński	1 960	1 024	52,2	1 228	62,7	520	26,5	518	26,4	771	39,3	149	7,6	406	20,7
Węgorzewski	727	324	44,6	413	56,8	144	19,8	246	33,8	317	43,6	30	4,1	187	25,7
Województw	38 879	20 383	52,4	20 424	52,5	9 443	24,3	10 910	28,1	18 425	47,4	2 530	6,5	13 146	33,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

**ZMIANY W STRUKTURZE BEZROBOTNYCH WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, WIEKU, WYKSZTAŁCENIA
I STAŻU PRACY – STAN NA KONIEC GRUDNIA**

Wyszczególnienie		2023		2024		wzrost/spadek	
		liczba	udział procentowy w liczbie bezrobotnych ogółem	liczba	udział procentowy w liczbie bezrobotnych ogółem	liczba	punkty procentowe
Bezrobotni ogółem		39 317	100,0	38 879	100,0	-438	x
Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1	4 209	10,7	4 183	10,8	-26	0,1
	1–3	8 662	22	8 433	21,7	-229	-0,3
	3–6	6 417	16,3	6 244	16,1	-173	-0,2
	6–12	6 532	16,6	6 538	16,8	6	0,2
	12–24	5 908	15,0	6 056	15,6	148	0,6
	pow. 24	7 589	19,3	7 425	19,1	-164	-0,2
Wiek	18–24	4 970	12,6	5 214	13,4	244	0,8
	25–34	9 249	23,5	8 766	22,5	-483	-1,0
	35–44	9 747	24,8	9 735	25	-12	0,2
	45–54	8 228	20,9	8 326	21,4	98	0,5
	55–59	4 321	11,0	4 153	10,7	-168	-0,3
	60 lat i więcej	2 802	7,1	2 685	6,9	-117	-0,2
Wykształcenie	wyższe	3 773	9,6	3 768	9,7	-5	0,1
	policealne i średnie zawodowe/branżowe	7 566	19,2	7 554	19,4	-12	0,2
	średnie ogólnokształcące	4 839	12,3	4 861	12,5	22	0,2
	zasadnicze zawodowe/branżowe	10 370	26,4	10 331	26,6	-39	0,2
	gimnazjalne/podstawowe i poniżej	12 769	32,5	12 365	31,8	-404	-0,7
Staż pracy ogółem	do 1 roku	7 721	19,6	7 629	19,6	-92	0,0
	1–5	10 561	26,9	10 507	27	-54	0,1
	5–10	6 725	17,1	6 781	17,4	56	0,3
	10–20	6 195	15,8	5 921	15,2	-274	-0,6
	20 –30	2 788	7,1	2 782	7,2	-6	0,1
	30 lat i więcej	999	2,5	1 021	2,6	22	0,1
	bez stażu	4 328	11,0	4 238	10,9	-90	-0,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WYBRANYCH KATEGORII – STAN NA KONIEC GRUDNIA 2024

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych							Udział procentowy						
		ogółem	w tym:						ogółem	w tym:					
			kobiety	zamieszkali na wsi	długotrwale bezrobotni	do 30 roku życia	powyżej 50 roku życia	niepełnosprawni		kobiety	zamieszkali na wsi	długotrwale bezrobotni	do 30 roku życia	powyżej 50 roku życia	niepełnosprawni
Ogółem		38 879	20 383	20 424	18 425	9 443	10 910	2 530	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1	4 183	1 787	2 096	530	1 311	937	206	10,8	8,8	10,3	2,9	13,9	8,6	8,1
	1–3	8 433	4 089	4 236	1 487	2 637	2 014	462	21,7	20,1	20,7	8,1	27,9	18,5	18,3
	3–6	6 244	3 218	3 091	1 197	1 884	1 388	364	16,1	15,8	15,1	6,5	20,0	12,7	14,4
	6–12	6 538	3 432	3 331	1 788	1 410	1 779	440	16,8	16,8	16,3	9,7	14,9	16,3	17,4
	12–24	6 056	3 359	3 302	6 048	1 218	1 936	454	15,6	16,5	16,2	32,8	12,9	17,7	17,9
	pow. 24	7 425	4 498	4 368	7 375	983	2 856	604	19,1	22,1	21,4	40,0	10,4	26,2	23,9
Wiek	18–24	5 214	2 933	3 103	1 353	5 214	x	153	13,4	14,4	15,2	7,3	55,2	x	6,0
	25–34	8 766	5 689	4 802	3 980	4 229	x	291	22,5	27,9	23,5	21,6	44,8	x	11,5
	35–44	9 735	5 483	4 819	4 684	x	x	456	25,0	26,9	23,6	25,4	x	x	18,0
	45–54	8 326	4 235	4 177	4 280	x	4 072	789	21,4	20,8	20,5	23,2	x	37,3	31,2
	55–59	4 153	2 039	2 129	2 434	x	4 153	513	10,7	10	10,4	13,2	x	38,1	20,3
	60 lat i więcej	2 685	4	1 394	1 694	x	2 685	328	6,9	0	6,8	9,2	x	24,6	13,0
Wykształcenie	wyższe	3 768	2 481	1 216	1 468	800	531	173	9,7	12,2	6,0	8,0	8,5	4,9	6,8
	policealne i średnie zawodowe/branżowe	7 554	4 570	3 612	3 207	2 347	1 649	465	19,4	22,4	17,7	17,4	24,9	15,1	18,4
	średnie ogólnokształcące	4 861	3 188	2 142	2 002	1 774	466	222	12,5	15,6	10,5	10,9	18,8	4,3	8,8
	zasadnicze zawodowe/branżowe	10 331	4 545	5 901	5 029	2 220	3 890	833	26,6	22,3	28,9	27,3	23,5	35,7	32,9
	gimnazjalne/podstawowe i poniżej	12 365	5 599	7 553	6 719	2 302	4 374	837	31,8	27,5	37,0	36,5	24,4	40,1	33,1
Staż pracy ogółem	do 1 roku	7 629	4 648	4 006	3 956	3 010	1 024	407	19,6	22,8	19,6	21,5	31,9	9,4	16,1
	1–5	10 507	6 008	5 791	5 098	3 377	1 546	539	27,0	29,5	28,4	27,7	35,8	14,2	21,3
	5–10	6 781	3 349	3 532	3 058	590	1 848	422	17,4	16,4	17,3	16,6	6,2	16,9	16,7
	10–20	5 921	2 526	2 947	2 687	13	2 836	470	15,2	12,4	14,4	14,6	0,1	26,0	18,6
	20–30	2 782	956	1 204	1 169	x	2 249	321	7,2	4,7	5,9	6,3	x	20,6	12,7
	30 lat i więcej	1 021	222	386	347	x	1 014	152	2,6	1,1	1,9	1,9	x	9,3	6,0
	bez stażu	4 238	2 674	2 558	2 110	2 453	393	219	10,9	13,1	12,5	11,5	26	3,6	8,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

OSOBY REJESTRUJĄCE SIĘ W EWIDENCJI BEZROBOTNYCH W LATACH 2023-2024 (NAPŁYW)

Powiat	2023		2024		wzrost/spadek			
	osoby rejestrujące się w urzędach pracy (napływ)		osoby rejestrujące się w urzędach pracy (napływ)		w liczbach		w procentach	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Bartoszycki	3 525	1 655	3 305	1 636	-220	-19	-6,2	-1,1
Braniewski	2 533	1 325	2 491	1 216	-42	-109	-1,7	-8,2
Działdowski	3 582	1 800	3 528	1 741	-54	-59	-1,5	-3,3
m. Elbląg	4 431	2 235	4 127	1 985	-304	-250	-6,9	-11,2
Elbląski	3 113	1 613	2 907	1 475	-206	-138	-6,6	-8,6
Ełcki	5 061	2 332	4 735	2 195	-326	-137	-6,4	-5,9
Giżycki	2 377	1 114	2 376	1 139	-1	25	0,0	2,2
Gołdapski	1 131	627	1 105	592	-26	-35	-2,3	-5,6
Iławski	3 888	2 053	3 674	1 969	-214	-84	-5,5	-4,1
Kętrzyński	3 125	1 461	3 377	1 566	252	105	8,1	7,2
Lidzbarski	2 336	1 106	2 217	1 080	-119	-26	-5,1	-2,4
Mrągowski	2 724	1 308	2 542	1 175	-182	-133	-6,7	-10,2
Nidzicki	1 200	610	1 154	572	-46	-38	-3,8	-6,2
Nowomiejski	2 141	1 136	2 124	1 131	-17	-5	-0,8	-0,4
Olecki	2 166	1 038	1 808	851	-358	-187	-16,5	-18,0
m. Olsztyn	4 534	2 229	4 494	2 090	-40	-139	-0,9	-6,2
Olsztyński	4 850	2 319	4 855	2 311	5	-8	0,1	-0,3
Ostródzki	5 122	2 640	5 290	2 608	168	-32	3,3	-1,2
Piski	2 740	1 407	2 517	1 258	-223	-149	-8,1	-10,6
Szczygieński	3 549	1 701	3 395	1 584	-154	-117	-4,3	-6,9
Węgorzewski	1 222	569	1 127	541	-95	-28	-7,8	-4,9
Województwo	65 350	32 278	63 148	30 715	-2 202	-1 563	-3,4	-4,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

OSOBY WYŁĄCZONE Z EWIDENCJI BEZROBOTNYCH W 2024 ROKU (ODPŁYW)

Wyszczególnienie		Ogółem	z ogółem												
			kobiety	zamieszkali na wsi		do 30 roku życia		powyżej 50 roku życia		długotrwale bezrobotni		niepełnosprawni bezrobotni			
				razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety		
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych		63 586	31 318	30 000	15 008	21 143	11 008	12 588	5 000	17 691	10 013	5 395	2 430		
w tym z przyczyn	podjęcia pracy	34 884	18 411	16 333	8 722	11 597	6 181	5 951	2 540	7 630	4 681	1 969	1 012		
	z tego	niesubsydiowanej	27 880	14 971	12 916	7 104	9 413	5 092	4 608	2 036	6 091	3 828	1 604	830	
		subsydiowanej	7 004	3 440	3 417	1 618	2 184	1 089	1 343	504	1 539	853	365	182	
		w tym:	prac interwencyjnych	2 225	1 342	1 114	637	642	379	416	190	425	280	112	72
			robót publicznych	1 126	504	698	302	125	67	452	142	386	169	66	20
			podjęcia działalności gospodarczej	1 292	547	578	223	447	203	86	19	193	93	34	18
			w tym w ramach bonu na zasiedlenie	12	6	6	4	12	6	0	0	2	0	0	0
			podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	1 171	343	498	124	369	115	182	52	183	75	0	0
			podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	476	234	217	113	471	233	0	0	19	6	0	0
			podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	13	6	4	2	13	6	0	0	0	0	0	0
			podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	17	8	9	5	0	0	17	8	6	4	3	1
			inne	684	456	299	212	117	86	190	93	327	226	0	0
	rozpoczęcia szkolenia	1 204	346	579	168	574	203	99	16	214	90	36	9		
	w tym w ramach bonu szkoleniowego	43	12	23	8	41	12	0	0	3	3	1	0		
	rozpoczęcia stażu	3 020	2 246	1 487	1 111	1 586	1 143	243	148	1 054	811	128	84		
	w tym w ramach bonu stażowego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	rozpoczęcia prac społecznie użytecznych	1 058	596	664	378	78	58	471	173	832	480	127	47		
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	999	452	483	210	330	175	161	50	390	216	42	17		
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	11 727	4 000	5 478	1 890	4 578	1 845	1 634	395	2 973	1 371	802	308		
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	4 237	2 381	1 899	1 153	1 288	806	928	485	1 727	1 077				

*statystyka dot. osób niepełnosprawnych podaje łącznie dane nt. osób wyrejestrowanych z ewidencji bezrobotnych z powodu rezygnacji lub niepotwierdzenia gotowości do pracy

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONE DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W 2024 ROKU

Powiat	2023					2024					Zmiana w %		
	Oferty pracy	w tym:		3 : 2 (w%)	4 : 2 (w%)	Oferty pracy	w tym:		8 : 7 (w%)	9 : 7 (w%)	kol.7 /kol.2	kol.8 /kol.3	kol.9 /kol.4
		subsydio -wanej	niesubsy -diowanej				subsydio -wanej	niesubsy -diowanej					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Bartoszycki	860	700	160	81,4	18,6	790	695	95	88,0	12,0	-8,1	-0,7	-40,6
Braniewski	768	553	215	72,0	28,0	750	463	287	61,7	38,3	-2,3	-16,3	33,5
Działdowski	1 577	532	1 045	33,7	66,3	1 572	527	1 045	33,5	66,5	-0,3	-0,9	0,0
m. Elbląg	2 609	723	1 886	27,7	72,3	2 500	662	1 838	26,5	73,5	-4,2	-8,4	-2,5
Elbląski	905	381	524	42,1	57,9	859	400	459	46,6	53,4	-5,1	5,0	-12,4
Ełcki	2 617	870	1 747	33,2	66,8	1 825	681	1 144	37,3	62,7	-30,3	-21,7	-34,5
Giżycki	1 086	262	824	24,1	75,9	961	332	629	34,5	65,5	-11,5	26,7	-23,7
Gołdapski	890	261	629	29,3	70,7	859	271	588	31,5	68,5	-3,5	3,8	-6,5
Iławski	5 371	485	4 886	9,0	91,0	4 750	402	4 348	8,5	91,5	-11,6	-17,1	-11,0
Kętrzyński	1 167	728	439	62,4	37,6	1 001	804	197	80,3	19,7	-14,2	10,4	-55,1
Lidzbarski	1 212	487	725	40,2	59,8	1 162	344	818	29,6	70,4	-4,1	-29,4	12,8
Mrągowski	1 193	276	917	23,1	76,9	1 759	285	1 474	16,2	83,8	47,4	3,3	60,7
Nidzicki	574	151	423	26,3	73,7	604	158	446	26,2	73,8	5,2	4,6	5,4
Nowomiejski	2 647	454	2 193	17,2	82,8	2 117	410	1 707	19,4	80,6	-20,0	-9,7	-22,2
Olecki	1 060	254	806	24,0	76,0	698	324	374	46,4	53,6	-34,2	27,6	-53,6
m. Olsztyn	3 780	312	3 468	8,3	91,7	3 678	286	3 392	7,8	92,2	-2,7	-8,3	-2,2
Olsztyński	2 801	440	2 361	15,7	84,3	2 845	442	2 403	15,5	84,5	1,6	0,5	1,8
Ostródzki	4 680	845	3 835	18,1	81,9	4 479	697	3 782	15,6	84,4	-4,3	-17,5	-1,4
Piski	803	487	316	60,6	39,4	1 047	396	651	37,8	62,2	30,4	-18,7	106,0
Szczygieński	981	496	485	50,6	49,4	904	447	457	49,4	50,6	-7,8	-9,9	-5,8
Węgorzewski	330	248	82	75,2	24,8	329	223	106	67,8	32,2	-0,3	-10,1	29,3
Województwo	37 911	9 945	27 966	26,2	73,8	35 489	9 249	26 240	26,1	73,9	-6,4	-7,0	-6,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

WYKORZYSTANIE KWOT ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY NA FINANSOWANIE AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIU BEZROBOCIU W LATACH 2023-2024 (ZŁ)

Urząd Pracy	Aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu																							
	Ogółem powiatowe urzędy pracy dysponowały kwotami środków FP (algorytm + dodatkowo pozyskane + zmiany ¹)								Poniesione wydatki FP ²								Wykorzystanie środków FP (%)							
	na koniec 31.12.2023				na koniec 31.12.2024				na koniec 31.12.2023				na koniec 31.12.2024				na koniec 31.12.2023				na koniec 31.12.2024			
	Ogółem aktywne formy	w tym na finansowanie			Ogółem aktywne formy	w tym na finansowanie			Ogółem aktywne formy	w tym na finansowanie			Ogółem aktywne formy	w tym na finansowanie			Ogółem aktywne formy	w tym na finansowanie			Ogółem aktywne formy	w tym na finansowanie		
		programy	z czego	KFS		programy	z czego	KFS		programy	z czego	KFS		programy	z czego	KFS		programy	z czego	KFS				
			EFS				EFS				EFS				EFS				EFS			EFS	EFS	EFS
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Bartoszyce	11 539 510,19	11 298 910,19	6 547 298,95	240 600,00	11 791 022,98	11 521 344,68	6 698 630,15	269 678,30	11 331 042,33	11 090 505,78	6 372 240,00	240 536,55	11 788 249,56	11 519 468,94	6 697 506,94	268 780,62	98,2%	98,2%	97,3%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	99,7%
Braniewo	8 196 863,35	7 955 446,15	4 500 752,66	241 417,20	7 866 100,82	7 622 844,22	4 473 237,15	243 256,60	7 978 223,42	7 738 768,82	4 355 117,00	239 454,60	7 731 124,75	7 493 396,22	4 413 112,28	237 728,53	97,3%	97,3%	96,8%	99,2%	98,3%	98,3%	98,7%	97,7%
Działdowo	10 352 501,31	10 067 396,91	5 833 439,50	285 104,40	11 305 723,26	11 019 144,96	6 402 609,42	286 578,30	10 280 716,04	9 995 741,64	5 783 719,85	284 974,40	11 236 708,33	10 950 183,46	6 397 611,05	286 524,87	99,3%	99,3%	99,1%	100,0%	99,4%	99,4%	99,9%	100,0%
Elbląg (z m. Elbląg)	19 580 642,59	17 938 229,29	10 534 182,71	1 642 413,30	21 314 867,47	19 805 814,57	11 038 268,33	1 509 052,90	19 386 970,43	17 744 560,17	10 404 967,33	1 642 410,26	21 061 704,08	19 553 946,42	11 007 504,07	1 507 757,66	99,0%	98,9%	98,8%	100,0%	98,8%	98,7%	99,7%	99,9%
Elk	12 047 761,39	11 552 227,09	6 669 484,99	495 534,30	12 885 013,83	12 380 801,53	7 117 117,04	504 212,30	11 423 608,10	10 944 165,40	6 441 960,68	479 442,70	12 532 435,09	12 034 071,73	7 034 009,72	498 363,36	94,8%	94,7%	96,6%	96,8%	97,3%	97,2%	98,8%	98,8%
Giżycko	6 129 693,39	5 512 550,09	2 968 334,44	617 143,30	6 364 222,52	5 662 917,72	3 254 047,57	701 304,80	6 080 087,76	5 462 944,46	2 932 139,25	617 143,30	6 325 280,92	5 623 976,12	3 240 723,94	701 304,80	99,2%	99,1%	98,8%	100,0%	99,4%	99,3%	99,6%	100,0%
Goldap	3 051 226,72	2 873 052,02	1 524 900,94	178 174,70	3 674 454,03	3 490 175,23	1 741 698,65	184 278,80	2 944 613,63	2 767 749,63	1 478 755,58	176 864,00	3 591 870,55	3 407 849,98	1 706 285,89	184 020,57	96,5%	96,3%	97,0%	99,3%	97,8%	97,6%	98,0%	99,9%
Ilawa	7 836 598,40	7 159 437,90	4 201 527,48	677 160,50	8 678 377,58	7 883 794,48	3 773 089,30	794 583,10	7 824 710,04	7 148 090,20	4 201 527,48	676 619,84	8 670 429,05	7 875 845,95	3 773 089,30	794 583,10	99,8%	99,8%	100,0%	99,9%	99,9%	99,9%	100,0%	100,0%
Kętrzyn	10 454 159,06	10 147 903,36	4 856 364,48	306 255,70	13 539 915,24	13 202 460,94	6 804 251,71	337 454,30	9 386 055,01	9 090 512,04	4 123 939,97	295 542,97	12 742 066,08	12 414 752,62	6 576 534,79	327 313,46	89,8%	89,6%	84,9%	96,5%	94,1%	94,0%	96,7%	97,0%
Lidzbark Warm.	5 863 745,21	5 601 813,11	3 238 735,38	261 932,10	5 887 454,02	5 610 697,42	3 102 570,20	276 756,60	5 824 609,57	5 562 837,54	3 221 196,92	261 772,03	5 859 563,18	5 582 818,89	3 100 729,31	276 744,29	99,3%	99,3%	99,5%	99,9%	99,5%	99,5%	99,9%	100,0%
Mragowo	5 843 966,47	5 463 686,97	3 155 426,28	380 279,50	5 854 933,28	5 447 131,38	3 133 658,47	407 801,90	5 809 197,20	5 428 967,70	3 136 892,09	380 229,50	5 847 002,03	5 439 230,78	3 133 658,47	407 771,25	99,4%	99,4%	99,4%	100,0%	99,9%	99,9%	100,0%	100,0%
Nidzica	2 709 776,67	2 515 359,47	1 455 696,95	194 417,20	2 813 450,02	2 615 493,42	1 503 269,73	197 956,60	2 627 920,58	2 435 064,18	1 430 503,92	192 856,40	2 671 566,23	2 477 321,96	1 457 774,17	194 244,27	97,0%	96,8%	98,3%	99,2%	95,0%	94,7%	97,0%	98,1%
Nowe Miasto Lub.	8 474 430,99	8 232 098,89	3 800 802,96	242 332,10	7 419 704,26	7 192 025,96	4 199 788,72	227 678,30	8 372 652,33	8 136 942,33	3 788 419,75	235 710,00	7 292 996,90	7 073 662,40	4 169 601,03	219 334,50	98,8%	98,8%	99,7%	97,3%	98,3%	98,4%	99,3%	96,3%
Olecko	5 478 900,44	5 151 661,54	2 880 227,48	327 238,90	6 109 284,94	5 775 493,44	3 389 113,08	333 791,50	5 449 015,67	5 125 790,73	2 871 589,19	323 224,94	5 706 684,58	5 379 148,18	3 149 821,74	327 536,40	99,5%	99,5%	99,7%	98,8%	93,4%	93,1%	92,9%	98,1%
Olštyn (miasto)	9 965 275,71	8 505 549,61	5 461 039,20	1 459 726,10	8 855 630,38	7 348 260,58	3 895 613,71	1 507 369,80	9 885 013,40	8 462 100,78	5 444 875,42	1 422 912,62	8 778 458,08	7 271 313,84	3 880 245,24	1 507 144,24	99,2%	99,5%	99,7%	97,5%	99,1%	99,0%	99,6%	100,0%
Olštyn (powiat)	11 416 164,89	10 577 362,89	5 524 479,20	838 802,00	11 815 283,34	10 940 170,14	6 307 777,84	875 113,20	11 303 660,52	10 470 949,56	5 493 464,78	832 710,96	11 765 620,83	10 891 797,90	6 282 466,98	873 822,93	99,0%	99,0%	99,4%	99,3%	99,6%	99,6%	99,6%	99,9%
Ostróda	13 600 726,38	13 003 587,58	7 228 709,61	597 138,80	13 164 018,04	12 498 226,54	6 627 036,94	665 791,50	13 524 712,97	12 928 788,72	7 223 760,01	595 924,25	13 142 810,29	12 477 618,09	6 607 831,40	665 192,20	99,4%	99,4%	99,9%	99,8%	99,8%	99,8%	99,7%	99,9%
Pisz	9 319 130,62	9 005 636,62	4 258 335,56	313 494,00	7 678 887,80	7 373 531,20	4 246 531,10	305 356,60	8 856 864,07	8 545 688,07	4 258 335,56	311 176,00	7 643 491,52	7 338 134,92	4 246 531,10	305 356,60	95,0%	94,9%	100,0%	99,3%	99,5%	99,5%	100,0%	100,0%
Szczytno	8 376 499,21	7 948 682,01	4 577 867,64	427 817,20	9 144 197,01	8 713 140,41	4 131 179,77	431 056,60	8 312 490,00	7 884 672,80	4 572 199,56	427 817,20	9 139 364,67	8 708 308,99	4 126 972,67	431 055,68	99,2%	99,2%	99,9%	100,0%	99,9%	99,9%	99,9%	100,0%
Węgorzewo	2 678 159,77	2 567 500,07	1 173 616,59	110 659,70	3 074 097,76	2 972 497,76	1 737 328,12	101 600,00	2 502 523,91	2 391 864,21	1 052 809,66	110 659,70	3 008 793,97	2 907 193,97	1 704 265,45	101 600,00	93,4%	93,2%	89,7%	100,0%	97,9%	97,8%	98,1%	100,0%
Województwo	172 915 732,76	163 078 091,76	90 391 223,00	9 837 641,00	179 236 638,58	169 075 966,58	93 576 817,00	10 160 672,00	169 104 686,98	159 356 704,76	88 588 414,00	9 747 982,22	176 536 220,69	166 420 041,36	92 706 275,54	10 116 179,33	97,8%	97,7%	98,0%	99,1%	98,5%	98,4%	99,1%	99,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy i informacji PUP ws. realizacji projektów pilotażowych oraz sprawozdania o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy

**WYDATKI FUNDUSZU PRACY POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY
NA AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIU BEZROBOCIU
W LATACH 2023-2024 (ZŁ)**

Wyszczególnienie	Według stanu na:		Zmiana (do 31.12.2023)		% udział w wydatkach na programy na rzecz promocji (...)	
	31.12.2023	31.12.2024	zł	%	31.12.2023	31.12.2024
	zł	zł			%	%
1	2	3	4	5	6	7
Wydatki ogółem, w tym:	355 310 271,23	390 766 302,28	35 456 031,05	10,0%	x	x
Aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu ogółem, z czego:	169 104 686,98	176 536 220,69	7 431 533,71	4,4%	x	x
Krajowy Fundusz Szkoleniowy	9 747 982,22	10 116 179,33	368 197,11	3,8%	x	x
Programy na rzecz promocji zatrudnienia ogółem	159 356 704,76	166 420 041,36	7 063 336,60	4,4%	x	x
Szkolenia	5 713 183,69	6 156 142,63	442 958,94	7,8%	3,6%	3,7%
z kwoty należne instytucjom szkoleniowym	3 639 171,34	3 973 644,64	334 473,30	9,2%	2,3%	2,4%
t stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	1 590 927,28	1 725 731,63	134 804,35	8,5%	1,0%	1,0%
e koszty egzaminów i uzyskania licencji	10 618,00	17 147,04	6 529,04	61,5%	0,003%	0,01%
o umowy trójstronne	51 392,46	80 270,00	28 877,54	56,2%	0,03%	0,0%
g dofinansowanie szkoleń pracowników	0,00	0,00	0,00	-	-	-
o bon szkoleniowy	292 042,28	252 594,25	-39 448,03	-13,5%	0,2%	0,2%
inne	129 032,33	106 755,07	-22 277,26	-17,3%	0,1%	0,1%
Prace społecznie użyteczne	1 297 670,56	1 448 407,24	150 736,68	11,6%	0,8%	0,9%
Roboty publiczne	15 182 140,13	15 953 016,32	770 876,19	5,1%	9,5%	9,6%
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska						
pracy	24 070 237,35	24 110 810,09	40 572,74	0,2%	15,1%	14,5%
w tym w ramach spółdzielni socjalnej	0,00	0,00	0,00	-	0,0%	0,0%
Dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	44 581 175,85	44 204 454,19	-376 721,66	-0,8%	28,0%	26,6%
w tym w ramach spółdzielni socjalnej	0,00	0,00	0,00	-	0,0%	0,0%
Składki na ubezpieczenia społeczne członków spółdzielni						
socjalnych	165 573,92	125 449,88	-40 124,04	-24,2%	0,1%	0,1%
Składki na ubezpieczenia społeczne pracowników						
przedsiębiorstw społecznych	23 963,96	68 882,51	44 918,55	187,4%	0,02%	0,0%
w Koszty wynagrodzeń osób skierowanych do spółdzielni						
r socjalnej	20 162,30	25 631,80	5 469,50	27,1%	0,01%	0,0%
a Koszty wynagrodzeń pracowników przedsiębiorstw						
m społecznych	0,00	0,00	0,00	-	-	-
a Koszty utworzenia stanowiska pracy dla osób skierowanych w						
c spółdzielni socjalnej	0,00	0,00	0,00	-	-	-
h Koszty utworzenia stanowiska pracy dla przedsiębiorstw						
h społecznych	0,00	0,00	0,00	-	-	0,0%
Prace interwencyjne	18 678 295,65	20 123 608,67	1 445 313,02	7,7%	11,7%	12,1%
P Zatrudnienie wspierane	85 875,25	76 703,95	-9 171,30	-10,7%	0,1%	0,05%
r Przygotowanie zawodowe dorosłych	48 264,32	10 429,70	-37 834,62	-78,4%	0,03%	0,01%
o w tym stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	44 320,45	0,00	-44 320,45	-100,0%	0,03%	0,00%
o Stypendia za okres kontynuowania nauki	31 959,10	7 999,40	-23 959,70	-75,0%	0,02%	0,00%
g Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne	0,00	0,00	0,00	-	-	-
r refund. składek na ubezpieczenia społeczne osób do						
a 30 r.ż.	0,00	0,00	0,00	-	-	-
m Studia podyplomowe	446 828,27	474 443,22	27 614,95	6,2%	0,3%	0,3%
ó w tym stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	225 911,61	189 093,45	-36 818,16	-16,3%	0,1%	0,1%
w Staże	38 154 325,11	41 668 853,81	3 514 528,70	9,2%	23,9%	25,0%
w w tym bon stażowy	2 084,02	1 995,10	-88,92	-4,3%	0,001%	0,001%
Bon zatrudnieniowy	315 430,60	257 782,03	-57 648,57	-18,3%	0,2%	0,2%
Bon na zasiedlenie	4 723 417,84	5 912 764,92	1 189 347,08	25,2%	3,0%	3,6%
Dofinansowanie wynagrodzenia skierowanych bezrobotnych						
powyżej 50 r.ż.	494 609,56	318 006,31	-176 603,25	-35,7%	0,3%	0,2%
Świadczenie aktywizacyjne	0,00	0,00	0,00	-	0,0%	0,0%
Zlecenie usług agencjom zatrudnienia	0,00	0,00	0,00	-	0,0%	0,0%
Badania osób bezrobotnych	274 288,43	300 211,00	25 922,57	9,5%	0,2%	0,2%
Projekty pilotażowe	810 839,82	916 199,25	105 359,43	13,0%	0,5%	0,6%
Koszty specyficznych elementów programów specjalnych						
oraz zlecone programy specjalne	103 123,31	0,00	-103 123,31	-100,0%	0,1%	0,0%
Grant na telepracę / Grant na utworzenie stanowiska pracy						
zdalnej	0,00	0,00	0,00	-	0,0%	0,0%
Koszty przejazdu, zakwaterowania	1 221 474,94	1 004 644,98	-216 829,96	-17,8%	0,8%	0,6%
Opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	486 518,32	527 003,51	40 485,19	8,3%	0,3%	0,3%
Oplaty pobierane za postępowanie nostryfikacyjne	21 230,00	23 893,50	2 663,50	12,5%	0,01%	0,01%
Zwrot kosztów wynagrodzeń, nagród i składek w DPS	2 405 675,45	2 704 702,45	299 027,00	12,4%	1,5%	1,6%
Inne instrumenty rynku pracy "Aktywne formy						
przeciwdziałaniu bezrobociu ogółem"	441,03	0,00	-441,03	-100,0%	0,0%	0,0%
W ramach wydatków na "Programy na rzecz promocji zatrudnienia	x	x	x	x	x	x
ogółem" przeznaczono na:						
bezrobotnych do 30 r.ż.	55 801 537,40	61 178 257,70	5 376 720,30	9,6%	35,0%	36,8%
bezrobotnych powyżej 50 r.ż.	20 315 208,33	23 287 975,60	2 972 767,27	14,6%	12,7%	14,0%
z osób długotrwale bezrobotnych	33 547 551,09	38 462 221,42	4 914 670,33	14,6%	21,1%	23,1%
cudzoziemców*		1 756 534,57				1,1%
t osoby niepełnosprawne*		6 564 245,02				3,9%
e programy aktywizacji i integracji	0,00	0,00	0,00	-	-	-
g wydatki na projekty w ramach EFS	88 588 414,00	92 706 275,54	4 117 861,54	4,6%	55,6%	55,7%
o 2023r.- projekty pozakonkursowe	88 588 414,00	92 706 275,54	4 117 861,54	4,6%	55,6%	55,7%
w tym 2024r.- projekty niekonkurencyjne 2021-2027						
inne działania i poddziałania	0,00	0,00	0,00	-	x	x

*Pozycje wydatków ujęte w sprawozdawczości od 2023 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy

WYKORZYSTANIE KWOT ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY NA FINANSOWANIE AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIU BEZROBOCIU W LATACH 2023-2024 (ZŁ)

Urząd Pracy	Aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu																										
	Ogółem powiatowe urzędy pracy dysponowały kwotami środków FP (algorytm + dodatkowo pozyskane + zmiany ¹)								Poniesione wydatki FP ²								Wykorzystanie środków FP (%)										
	na koniec 31.12.2023				na koniec 31.12.2024				na koniec 31.12.2023				na koniec 31.12.2024				na koniec 31.12.2023				na koniec 31.12.2024						
	Ogółem aktywne formy	w tym na finansowanie			Ogółem aktywne formy	w tym na finansowanie			Ogółem aktywne formy	w tym na finansowanie			Ogółem aktywne formy	w tym na finansowanie			Ogółem aktywne formy	w tym na finansowanie			Ogółem aktywne formy	w tym na finansowanie					
		programy	z czego	KFS		programy	z czego	KFS		programy	z czego	KFS		programy	z czego	KFS		programy	z czego	KFS		programy	z czego	KFS	programy	z czego	KFS
			EFS				EFS				EFS				EFS				EFS				EFS			EFS	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25			
Bartoszyce	11 539 510,19	11 298 910,19	6 547 298,95	240 600,00	11 791 022,98	11 521 344,68	6 698 630,15	269 678,30	11 331 042,33	11 090 505,78	6 372 240,00	240 536,55	11 788 249,56	11 519 468,94	6 697 506,94	268 780,62	98,2%	98,2%	97,3%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	99,7%		
Braniewo	8 196 863,35	7 955 446,15	4 500 752,66	241 417,20	7 866 100,82	7 622 844,22	4 473 237,15	243 256,60	7 978 223,42	7 738 768,82	4 355 117,00	239 454,60	7 731 124,75	7 493 396,22	4 413 112,28	237 728,53	97,3%	97,3%	96,8%	99,2%	98,3%	98,3%	98,7%	97,7%			
Działdowo	10 352 501,31	10 067 396,91	5 833 439,50	285 104,40	11 305 723,26	11 019 144,96	6 402 609,42	286 578,30	10 280 716,04	9 995 741,64	5 783 719,85	284 974,40	11 236 708,33	10 950 183,46	6 397 611,05	286 524,87	99,3%	99,3%	99,1%	100,0%	99,4%	99,4%	99,9%	100,0%			
Elbląg (z m. Elbląg)	19 580 642,59	17 938 229,29	10 534 182,71	1 642 413,30	21 314 867,47	19 805 814,57	11 038 268,33	1 509 052,90	19 386 970,43	17 744 560,17	10 404 967,33	1 642 410,26	21 061 704,08	19 553 946,42	11 007 504,07	1 507 757,66	99,0%	98,9%	98,8%	100,0%	98,8%	98,7%	99,7%	99,9%			
Elk	12 047 761,39	11 552 227,09	6 669 484,99	495 534,30	12 885 013,83	12 380 801,53	7 117 117,04	504 212,30	11 423 608,10	10 944 165,40	6 441 960,68	479 442,70	12 532 435,09	12 034 071,73	7 034 009,72	498 363,36	94,8%	94,7%	96,6%	96,8%	97,3%	97,2%	98,8%	98,8%			
Giżycko	6 129 693,39	5 512 550,09	2 968 334,44	617 143,30	6 364 222,52	5 662 917,72	3 254 047,57	701 304,80	6 080 087,76	5 462 944,46	2 932 139,25	617 143,30	6 325 280,92	5 623 976,12	3 240 723,94	701 304,80	99,2%	99,1%	98,8%	100,0%	99,4%	99,3%	99,6%	100,0%			
Goldap	3 051 226,72	2 873 052,02	1 524 900,94	178 174,70	3 674 454,03	3 490 175,23	1 741 698,65	184 278,80	2 944 613,63	2 767 749,63	1 478 755,58	176 864,00	3 591 870,55	3 407 849,98	1 706 285,89	184 020,57	96,5%	96,3%	97,0%	99,3%	97,8%	97,6%	98,0%	99,9%			
Ilawa	7 836 598,40	7 159 437,90	4 201 527,48	677 160,50	8 678 377,58	7 883 794,48	3 773 089,30	794 583,10	7 824 710,04	7 148 090,20	4 201 527,48	676 619,84	8 670 429,05	7 875 845,95	3 773 089,30	794 583,10	99,8%	99,8%	100,0%	99,9%	99,9%	99,9%	100,0%	100,0%			
Kętrzyn	10 454 159,06	10 147 903,36	4 856 364,48	306 255,70	13 539 915,24	13 202 460,94	6 804 251,71	337 454,30	9 386 055,01	9 090 512,04	4 123 939,97	295 542,97	12 742 066,08	12 414 752,62	6 576 534,79	327 313,46	89,8%	89,6%	84,9%	96,5%	94,1%	94,0%	96,7%	97,0%			
Lidzbark Warm.	5 863 745,21	5 601 813,11	3 238 735,38	261 932,10	5 887 454,02	5 610 697,42	3 102 570,20	276 756,60	5 824 609,57	5 562 837,54	3 221 196,92	261 772,03	5 859 563,18	5 582 818,89	3 100 729,31	276 744,29	99,3%	99,3%	99,5%	99,9%	99,5%	99,5%	99,9%	100,0%			
Mragowo	5 843 966,47	5 463 686,97	3 155 426,28	380 279,50	5 854 933,28	5 447 131,38	3 133 658,47	407 801,90	5 809 197,20	5 428 967,70	3 136 892,09	380 229,50	5 847 002,03	5 439 230,78	3 133 658,47	407 771,25	99,4%	99,4%	99,4%	100,0%	99,9%	99,9%	100,0%	100,0%			
Nidzica	2 709 776,67	2 515 359,47	1 455 696,95	194 417,20	2 813 450,02	2 615 493,42	1 503 269,73	197 956,60	2 627 920,58	2 435 064,18	1 430 503,92	192 856,40	2 671 566,23	2 477 321,96	1 457 774,17	194 244,27	97,0%	96,8%	98,3%	99,2%	95,0%	94,7%	97,0%	98,1%			
Nowe Miasto Lub.	8 474 430,99	8 232 098,89	3 800 802,96	242 332,10	7 419 704,26	7 192 025,96	4 199 788,72	227 678,30	8 372 652,33	8 136 942,33	3 788 419,75	235 710,00	7 292 996,90	7 073 662,40	4 169 601,03	219 334,50	98,8%	98,8%	99,7%	97,3%	98,3%	98,4%	99,3%	96,3%			
Olecko	5 478 900,44	5 151 661,54	2 880 227,48	327 238,90	6 109 284,94	5 775 493,44	3 389 113,08	333 791,50	5 449 015,67	5 125 790,73	2 871 589,19	323 224,94	5 706 684,58	5 379 148,18	3 149 821,74	327 536,40	99,5%	99,5%	99,7%	98,8%	93,4%	93,1%	92,9%	98,1%			
Olštyn (miasto)	9 965 275,71	8 505 549,61	5 461 039,20	1 459 726,10	8 855 630,38	7 348 260,58	3 895 613,71	1 507 369,80	9 885 013,40	8 462 100,78	5 444 875,42	1 422 912,62	8 778 458,08	7 271 313,84	3 880 245,24	1 507 144,24	99,2%	99,5%	99,7%	97,5%	99,1%	99,0%	99,6%	100,0%			
Olštyn (powiat)	11 416 164,89	10 577 362,89	5 524 479,20	838 802,00	11 815 283,34	10 940 170,14	6 307 777,84	875 113,20	11 303 660,52	10 470 949,56	5 493 464,78	832 710,96	11 765 620,83	10 891 797,90	6 282 466,98	873 822,93	99,0%	99,0%	99,4%	99,3%	99,6%	99,6%	99,6%	99,9%			
Ostróda	13 600 726,38	13 003 587,58	7 228 709,61	597 138,80	13 164 018,04	12 498 226,54	6 627 036,94	665 791,50	13 524 712,97	12 928 788,72	7 223 760,01	595 924,25	13 142 810,29	12 477 618,09	6 607 831,40	665 192,20	99,4%	99,4%	99,9%	99,8%	99,8%	99,8%	99,7%	99,9%			
Pisz	9 319 130,62	9 005 636,62	4 258 335,56	313 494,00	7 678 887,80	7 373 531,20	4 246 531,10	305 356,60	8 856 864,07	8 545 688,07	4 258 335,56	311 176,00	7 643 491,52	7 338 134,92	4 246 531,10	305 356,60	95,0%	94,9%	100,0%	99,3%	99,5%	99,5%	100,0%	100,0%			
Szczytno	8 376 499,21	7 948 682,01	4 577 867,64	427 817,20	9 144 197,01	8 713 140,41	4 131 179,77	431 056,60	8 312 490,00	7 884 672,80	4 572 199,56	427 817,20	9 139 364,67	8 708 308,99	4 126 972,67	431 055,68	99,2%	99,2%	99,9%	100,0%	99,9%	99,9%	99,9%	100,0%			
Węgorzewo	2 678 159,77	2 567 500,07	1 173 616,59	110 659,70	3 074 097,76	2 972 497,76	1 737 328,12	101 600,00	2 502 523,91	2 391 864,21	1 052 809,66	110 659,70	3 008 793,97	2 907 193,97	1 704 265,45	101 600,00	93,4%	93,2%	89,7%	100,0%	97,9%	97,8%	98,1%	100,0%			
Województwo	172 915 732,76	163 078 091,76	90 391 223,00	9 837 641,00	179 236 638,58	169 075 966,58	93 576 817,00	10 160 672,00	169 104 686,98	159 356 704,76	88 588 414,00	9 747 982,22	176 536 220,69	166 420 041,36	92 706 275,54	10 116 179,33	97,8%	97,7%	98,0%	99,1%	98,5%	98,4%	99,1%	99,6%			

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych ministra właściwego ds. pracy i informacji PUP ws realizacji projektów pilotażowych oraz sprawozdania o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy